

ΕΑΠ

Διοίκηση του Αθλητισμού

Διπλωματική Εργασία

Οι εγκαταστάσεις αγωνιστικού αθλητισμού και οι αγώνες
υψηλού επιπέδου Κωφών: διερεύνηση εμποδίων και δυσκολιών
στην πραγματοποίηση αγώνων

Βασιλική Δημοπούλου

Επιβλέπων καθηγητής:

Βασίλειος Παπαχαρίσης

Αθήνα, Ιανουάριος 2024

Η παρούσα εργασία αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του φοιτητή («συγγραφέας/δημιουργός») που την εκπόνησε. Στο πλαίσιο της πολιτικής ανοικτής πρόσβασης ο συγγραφέας/δημιουργός εκχωρεί στο ΕΑΠ, μη αποκλειστική άδεια χρήσης του δικαιώματος αναπαραγωγής, προσαρμογής, δημόσιου δανεισμού, παρουσίασης στο κοινό και ψηφιακής διάχυσής τους διεθνώς, σε ηλεκτρονική μορφή και σε οποιοδήποτε μέσο, για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, άνευ ανταλλάγματος και για όλο το χρόνο διάρκειας των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η ανοικτή πρόσβαση στο πλήρες κείμενο για μελέτη και ανάγνωση δεν σημαίνει καθ' οιονδήποτε τρόπο παραχώρηση δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας του συγγραφέα/δημιουργού ούτε επιτρέπει την αναπαραγωγή, αναδημοσίευση, αντιγραφή, αποθήκευση, πώληση, εμπορική χρήση, μετάδοση, διανομή, έκδοση, εκτέλεση, «μεταφόρτωση» (downloading), «ανάρτηση» (uploading), μετάφραση, τροποποίηση με οποιονδήποτε τρόπο, τμηματικά ή περιληπτικά της εργασίας, χωρίς τη ρητή προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του συγγραφέα/δημιουργού. Ο συγγραφέας/δημιουργός διατηρεί το σύνολο των ηθικών και περιουσιακών του δικαιωμάτων.

Οι εγκαταστάσεις αγωνιστικού αθλητισμού και οι αγώνες
υψηλού επιπέδου Κωφών: διερεύνηση εμποδίων και δυσκολιών
στην πραγματοποίηση αγώνων

Βασιλική Δημοπούλου

Επιτροπή Επίβλεψης Διπλωματικής Εργασίας

Επιβλέπων Καθηγητής:

Βασίλειος Παπαχαρίσης

Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ

Συν-Επιβλέπουσα Καθηγήτρια:

Παναγιώτα Μπαλάσκα

Μέλος ΣΕΠ ΕΑΠ

Αθήνα, Ιανουάριος 2024

*«Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερος τον επιβλέποντα καθηγητή μου Βασίλειο
Παπαχαρίση για την καθοδήγηση και την πολύτιμη βοήθειά του!
Καθώς και την κυρία Παναγιώτα Μπαλάσκα για τη σημαντική υποστήριξή της!»*

*Και θα ήθελα να αφιερώσω την εργασία μου
στον γιο μου Εμμανουήλ και τη μητέρα μου Ευθυμία!*

Περίληψη

Η παρούσα εργασία μελετά τις γνώσεις και τις εμπειρίες στελεχών των αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών ανά τον κόσμο σχετικά με τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων για Κωφούς αθλητές. Διερευνώνται οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών στην εύρεση, παροχή και προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων, καθώς και οι οικονομικές δυσκολίες για τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων. Στην έρευνα συμμετείχαν 13 εκπρόσωποι - στελέχη αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών από 8 χώρες. Η επιλογή τους έγινε με βάση τις γνώσεις, τις εμπειρίες και τη θέση τους στις αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών. Συμμετείχαν 9 Κωφοί και 4 ακούοντες - στελέχη των αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών. Η μεθοδολογία που χρησιμοποιήθηκε στην παρούσα έρευνα ήταν η ποιοτική με τη χρήση ερωτηματολογίου το οποίο περιλάμβανε ερωτήσεις ανοιχτού τύπου. Η ανάλυση των δεδομένων που συγκεντρώθηκαν έγινε με τη μέθοδο της θεματικής ανάλυσης. Από την έρευνα προκύπτει το συμπέρασμα ότι τα στελέχη των αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών από όλες τις χώρες δεν είναι ικανοποιημένα σχετικά με την παροχή αθλητικών εγκαταστάσεων από το κράτος για τις διοργανώσεις τους και δεν έχουν στην ιδιοκτησία τους αθλητικούς χώρους, εκτός από ελάχιστες χώρες. Επίσης, δεν είναι πλήρως ικανοποιημένα από την προσβασιμότητα των αθλητικών χώρων και θεωρούν ότι υπάρχουν πολλά περιθώρια βελτίωσης. Εξέφρασαν έντονα την ανάγκη για αύξηση των επιδοτήσεων από το κράτος για τη στήριξη των Κωφών αθλητών και τη διεξαγωγή εγχώριων αλλά και διεθνών διοργανώσεων. Στις περισσότερες χώρες οι αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών αντιμετωπίζουν μεγάλα προβλήματα χρηματοδότησης. Η προάσπιση των δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρία και τα δικαιώματα για άθληση, ισότιμη πρόσβαση και συμπερίληψη θα πρέπει, εκτός από τους νόμους που θεσπίζονται, να στηρίζονται έμπρακτα διότι στην περίπτωση των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών οι ανάγκες είναι πολύ περισσότερες από τις υπόλοιπες ομοσπονδίες και δεν καλύπτονται με υποσχέσεις ή με μικρές ρυθμίσεις.

Λέξεις – Κλειδιά

Κωφοί, Άτομα με Αναπηρία, προσβασιμότητα, αθλητικές εγκαταστάσεις, κρατικές επιχορηγήσεις, αθλητικός νόμος.

Vasiliki Dimopoulou

Abstract

This research studies the knowledge and experiences of Deaf sports federation executives around the world regarding the organization of sports events for Deaf athletes. The difficulties faced by Deaf sports federations in finding, providing and accessing sports facilities are explored, as well as the financial difficulties in organizing sports events. In the research participated 13 representatives - executives of Deaf sports federations from 8 countries. They were selected based on their knowledge, experience and position in Deaf sports federations. Participated 9 Deaf and 4 hearing people - executives of Deaf sports federations. The methodology used in this research was qualitative using a questionnaire that included open-ended questions. The analysis of the collected data was done using the method of thematic analysis. The survey concludes that Deaf sports federation executives from all countries are not satisfied with the state's provision of sports facilities for their events and do not own sports venues, except for a few countries. They are also not satisfied with the accessibility of the sports facilities and they believe that they can be improved. They strongly expressed the need for an increase in subsidies from the state to support Deaf athletes and to hold national as well as international events. In most countries Deaf sports federations face major funding problems. The defense of the rights of Disabled and the rights to sport, equal access and inclusion should, in addition to the laws that are enacted, be supported in practice because in the case of sports federations of the Deaf the needs are much greater than the rest of the federations and they do not covered by promises or small arrangements.

Keywords

Deaf, Disabled, accessibility, sports facilities, government grants, sports law.

	Περιεχόμενα	
1	Περίληψη.....	
2	Abstract.....	
	Περιεχόμενα.....	3
	Συντομογραφίες & Ακρωνύμια.....	5
1	ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	6
	1.1 Γενικά.....	6
	1.2 Ορισμός του προβλήματος.....	7
8	1.3 Σκοπός της έρευνας.....	
8	1.4 Σημασία της έρευνας.....	
	1.5 Επεξήγηση όρων.....	9
	1.6 Ερευνητικές υποθέσεις.....	10
2	ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ – ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ	
	2.1 Άτομα με Αναπηρία και αθλητισμός.....	10
	2.1.1 Άτομα με Αναπηρία.....	11
	2.1.2 Προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρία.....	14
	2.1.3 Κώφωση και Βαρηκοΐα.....	15
	2.1.4 Κωφοί και αθλητισμός	17
	2.1.5 Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητισμού Κωφών (ΕΟΑΚ).....	19
	2.2 Αθλητικές εγκαταστάσεις.....	20
	2.2.1 Αθλητικές εγκαταστάσεις αγωνιστικού αθλητισμού.....	20
	2.2.2 Αθλητικές εγκαταστάσεις και Άτομα με Αναπηρία	22
	2.2.3 Σύγχρονες τάσεις στην κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων	23
	2.2.4 Υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο πρόσβασης των Ατόμων με Αναπηρίες στους χώρους άθλησης.....	25
	2.3 Λόγοι συμμετοχής Κωφών στον αγωνιστικό αθλητισμό	
	2.3.1 Θεωρίες εμποδίων συμμετοχής ΑμεΑ στον αθλητισμό.....	28
	2.3.2 Έρευνες αναφορικά με κίνητρα συμμετοχής Κωφών στον αγωνιστικό αθλητισμό.....	30
3	ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΜΕΡΟΣ	
	3.1 Μέθοδος συλλογής δεδομένων.....	33
	3.1.1 Συμμετέχοντες	33
	3.1.2 Ερευνητική διαδικασία.....	35
	3.1.3 Επιλογή και τεκμηρίωση μεθοδολογίας.....	35
	3.1.4 Εργαλείο συλλογής δεδομένων.....	38
	3.1.5 Αξιοπιστία και εγκυρότητα έρευνας.....	40
	3.2 Μέθοδος ανάλυσης δεδομένων.....	42

4	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	
4.1	Άξονες ανάλυσης δεδομένων.....	43
4.1.1	Πρώτος άξονας	43
4.1.2	Δεύτερος άξονας.....	48
	4.1.3 Τρίτος	
άξονας.....		51
	4.2 Μετάβαση σε	
θέματα.....		55
4.3	Περιορισμοί της έρευνας.....	
57		
5	ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ	
5.1	Συμπεράσματα - Συζήτηση.....	
58		
5.2	Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες.....	61
	Βιβλιογραφία.....	63
	Παράρτημα Α : Ερωτηματολόγιο.....	70
	Κατάλογος σχημάτων	
	Σχήμα 1. Σχηματική παράσταση με τις χώρες της έρευνας που παραχωρούν δημόσιες εγκαταστάσεις για αγώνες Κωφών.....	45
	Σχήμα 2. Σχηματική παράσταση με τις χώρες της έρευνας που χρησιμοποιούν ιδιωτικές εγκαταστάσεις για αγώνες Κωφών.....	46
	Σχήμα 3. Τα προβλήματα προσβασιμότητας Κωφών αθλητών/θεατών στις χώρες που πήραν μέρος στην έρευνα.....	48
	Σχήμα 4. Σχηματική αναπαράσταση των εσόδων των ομοσπονδιών των χωρών που πήραν μέρος στην έρευνα.....	51

Συντομογραφίες & Ακρωνύμια

ΑμεΑ Άτομα με Αναπηρία

WHO World Health Organization

ΕΟΑΚ Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητισμού Κωφών

ΓΓΑ Γενική Γραμματεία Αθλητισμού

CEASD Conference of Educational Administration Service Deaf

ΕΠΕ Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή

ΕΑΟΜΑμεΑ Εθνική Αθλητική Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία

ΟΣΕΚΑ Ομοσπονδία Σωματείων Ελλήνων Καλαθοσφαιριστών με Αμαξίδιο

ΑΟΝΜ Αθλητική Ομοσπονδία Νεφροπαθών και Μεταμοσχευμένων

ICSD International Committee of Sports for the Deaf

EDSO European Deaf Sports Organization

ΔΟΕ Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή

ΟΗΕ Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Γενικά

Η αξία της άσκησης για την σωματική και ψυχική υγεία έχει αποδειχθεί εμπεριστατωμένα από πολλούς επιστήμονες, καθώς και η ενασχόληση των παιδιών και των νέων με τον αθλητισμό σε ερασιτεχνικό ή επαγγελματικό επίπεδο. Επίσης, πολλές έρευνες έχουν πραγματοποιηθεί για τα οφέλη της άσκησης στα Άτομα με Αναπηρία γενικότερα.

Μία από τις κατηγορίες των Ατόμων με Αναπηρία είναι οι Κωφοί, οι οποίοι έχουν τους δικούς τους αθλητικούς αγώνες και δεν συμμετέχουν στους παραολυμπιακούς αγώνες. Όπως θα δούμε στη συνέχεια της παρούσης έρευνας, η κώφωση είναι μία αόρατη αναπηρία, διότι τα κωφά άτομα δεν έχουν κάποια κινητική ή νοητική αναπηρία ώστε να υπάγονται στους αθλητικούς αγώνες του παραολυμπιακού κινήματος ή στα special olympics. Οι Κωφοί διοργανώνουν τους δικούς τους αγώνες : πανελλήνια, ευρωπαϊκά, παγκόσμια πρωταθλήματα και ολυμπιακούς αγώνες Κωφών.

Ωστόσο, έχουν το δικαίωμα και μπορούν να συμμετέχουν σε αγώνες, ομάδες και πρωταθλήματα των ακουόντων παράλληλα με τη συμμετοχή τους σε ομάδες και πρωταθλήματα Κωφών. Από μικρά παιδιά προπονούνται και συμμετέχουν σε ομάδες ακουόντων βελτιώνοντας έτσι, τις κινητικές δεξιότητες και τις γνώσεις τους. Παράλληλα μπορούν να συμμετέχουν σε σωματεία Κωφών στα οποία μπορούν να έχουν μεγαλύτερες διακρίσεις εφόσον συναγωνίζονται μεταξύ τους.

Η βιβλιογραφική αναζήτηση πληροφοριών για τον αθλητισμό των Κωφών ατόμων σε όλο τον κόσμο αλλά και στην Ελλάδα, αναδεικνύει την έλλειψη σχετικών πληροφοριών και στοιχείων στον εγχώριο κυρίως, αλλά και στον παγκόσμιο χώρο. Οι περισσότερες έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί και αφορούν την κοινότητα των Κωφών στην Ελλάδα απευθύνονται σε γλωσσικά θέματα, σε θέματα ακοής και γενικότερων κοινωνικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν κατά την ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο.

Υπάρχει περιορισμένη βιβλιογραφία και έρευνες που να διερευνούν θέματα και προβλήματα στον αθλητισμό των Κωφών, κυρίως στον ελλαδικό χώρο. Συνεπώς, θεωρούμε ότι η έρευνα στον τομέα αυτό, στο χώρο της κώφωσης και στον αθλητισμό των Κωφών είναι σημαντική για ένα μελλοντικό άνοιγμα προς την κατεύθυνση των αναγκών και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι Κωφοί αθλητές και οι ομοσπονδίες που τους εκπροσωπούν και αγωνίζονται για αυτούς.

Στην παρούσα μελέτη διερευνήθηκαν τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών σε επίπεδο κατοχής και χρήσης αθλητικών εγκαταστάσεων για τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων. Η μελέτη έχει 5 ενότητες. Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζεται ο ερευνητικός στόχος με τα ερευνητικά ερωτήματα, στη δεύτερη το θεωρητικό πλαίσιο μέσω της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, στην τρίτη διατυπώνονται η μέθοδος συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων, στην τέταρτη η επεξεργασία, η ανάλυση των δεδομένων και τα αποτελέσματα της έρευνας και τέλος, στην πέμπτη ενότητα παρουσιάζονται τα συμπεράσματα και οι προτάσεις.

1.2 Ορισμός του προβλήματος

Στη σημερινή εποχή, πολλές φορές ακούμε τους όρους "κράτος δικαίου" και "κοινωνικό κράτος". Συνήθως, εννοείται ότι το κράτος μεριμνά και προστατεύει τα δικαιώματα όλων των πολιτών του συμπεριλαμβανομένων της ευαίσθητης κατηγορίας των Ατόμων με Αναπηρία. Οι Κωφοί είναι μία ιδιαίτερη κατηγορία με διαφορετικές ανάγκες από τα υπόλοιπα Άτομα με Αναπηρία αλλά με κοινούς στόχους με όλα τα άτομα μιας κοινωνίας που είναι η ψυχική ικανοποίηση, η κοινωνική ενσωμάτωση, η επιτυχία, η ευτυχία και η ευημερία. Σε όλους αυτούς τους στόχους ο αθλητισμός είναι ένας σημαντικός παράγοντας που συμβάλλει στην επίτευξή τους.

Ο αθλητισμός είναι μέρος της ζωής των Κωφών αθλητών και θα πρέπει το κράτος κάθε χώρας να συμβάλλει στην προώθηση και την ανάπτυξή του με τη συμμετοχή όλων. Οι νόμοι που θεσπίζονται από κάθε κράτος έχουν αυτό το στόχο.

Ωστόσο, μελετώντας τη βιβλιογραφία διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν προβλήματα, ελλείψεις και περισσότερες ανάγκες οι οποίες δεν καλύπτονται, ώστε να αναπτύσσεται ο αθλητισμός των Κωφών.

Φυσικά, έχουν γίνει μεγάλα βήματα σε διάφορους τομείς αλλά με την παρούσα έρευνα θέλουμε να διαπιστώσουμε εάν τα βήματα αυτά είναι αρκετά και ικανοποιούν τους Κωφούς. Θα ερευνήσουμε εάν οι αθλητικές εγκαταστάσεις του κράτους είναι προσβάσιμες προς τους Κωφούς αθλητές, εάν οι ομοσπονδίες αθλητισμού Κωφών έχουν δικές τους αθλητικές εγκαταστάσεις για την κάλυψη των αναγκών των αθλημάτων των Κωφών και αν το κράτος στηρίζει οικονομικά τις προσπάθειές τους για διοργανώσεις αθλητικών γεγονότων. Ευελπιστούμε τα αποτελέσματα να είναι περισσότερο θετικά και να καλύπτονται οι ανάγκες των Κωφών αθλητών.

1.3 Σκοπός της έρευνας

Σκοπός της παρούσης έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων και των εμπειριών Κωφών και βαρήκοων ατόμων, στελεχών αθλητικών ομοσπονδιών χωρών από όλο τον κόσμο και την Ελλάδα, αλλά και ακουόντων που αναλαμβάνουν τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων για Κωφούς και βαρήκοους, σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κατά το σχεδιασμό και πραγματοποίηση των γεγονότων αυτών. Διερευνώνται οι δυσκολίες που υπάρχουν σχετικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις, την προσβασιμότητα και εύρεση ή παροχή των αναγκαίων αθλητικών εγκαταστάσεων για τη διεξαγωγή των αγώνων, των προπονήσεων και των διοργανώσεών τους.

Επιμέρους στόχοι είναι η διερεύνηση της κρατικής στήριξης και παροχής κατάλληλων αθλητικών χώρων για τους Κωφούς πολίτες. Επίσης, ίσως αναδειχθούν επιπλέον προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κωφοί διοργανωτές για την υλοποίηση αθλητικών διοργανώσεων των Κωφών.

1.4 Σημασία της έρευνας

Η σημασία της παρούσας έρευνας έγκειται στο γεγονός ότι δεν υπάρχουν σχετικές έρευνες στην Ελληνική βιβλιογραφία και ελάχιστες στη διεθνή που να διερευνούν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι Κωφοί και βαρήκοοι στη

διοργάνωση αθλητικών γεγονότων Κωφών και βαρήκοων ατόμων.

Πολλές έρευνες που αφορούν τα Άτομα με Αναπηρία σχετίζονται με τον εκπαιδευτικό και κοινωνικό τομέα και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα Άτομα με Αναπηρία σε αυτούς τους τομείς. Όσες έρευνες έχουν γίνει για τον αθλητισμό των Ατόμων με Αναπηρία επικεντρώνονται στα οφέλη της άσκησης για τα ΑμεΑ ή τα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής στην άσκηση και τα εμπόδια για συμμετοχή στην άσκηση.

Στην περίπτωση των Κωφών και βαρήκοων ατόμων δεν υπάρχουν πολλές έρευνες για τη συμμετοχή τους στον αθλητισμό στην Ελλάδα και καμία έρευνα δεν έχει πραγματοποιηθεί για τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα στελέχη ομοσπονδιών και σωματείων των Κωφών για τη διοργάνωση εθνικών και διεθνών αγώνων Κωφών και βαρήκοων. Συνεπώς, είναι ευκαιρία με την παρούσα εργασία να διερευνηθούν μερικές μόνο από τις πτυχές των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και να ανοίξει ίσως έτσι, ο δρόμος για περισσότερες έρευνες για τα κωφά άτομα και τη συμμετοχή τους στον αγωνιστικό αθλητισμό.

1.5 Επεξήγηση όρων

Ορισμένοι από τους βασικούς όρους που χρησιμοποιούνται στην παρούσα έρευνα είναι τα Άτομα με Αναπηρία, οι Κωφοί και η προσβασιμότητα.

Τα Άτομα με Αναπηρία - ΑμεΑ είναι το σύνολο των ανθρώπων που έχουν μία μορφή σωματικής ή νοητικής - γνωστικής αναπηρίας ή και πολλαπλές αναπηρίες. Το φάσμα των αναπηριών είναι ευρύ, όπως οι κινητικές δυσκολίες, οι διανοητικές υστερήσεις, οι γενετικές ανωμαλίες, τα κληρονομικά σύνδρομα, οι σωματικές δυσφορίες και πολλές άλλες επίκτητες και εγγενείς παθήσεις (World Health Organization- WHO, 2002). Ως αναπηρία ορίζεται οποιοσδήποτε περιορισμός σωματικός ή ψυχικός που μπορεί να εμποδίζει το άτομο να συμμετέχει σε δραστηριότητες ή να είναι ενεργό μέλος της κοινωνίας (WHO, 2001).

Επίσης, ο όρος «άτομο με αναπηρία» περιλαμβάνει «κάθε άτομο με κινητική ή/και αισθητηριακή ή/και νοητική ή/και ψυχική αναπηρία ή/και χρόνια πάθηση (θαλασσαιμία, νεφροπάθεια κ.λπ.)» (Χριστόφη, 2013).

Κώφωση είναι η ολοκληρωτική έλλειψη της ακοής ή ελάττωσής της κατά ένα βαθμό, ώστε να μην μπορεί να γίνει διάκριση των ήχων (Καλαϊτζάκης, 1998).

Με τον όρο κώφωση (deafness) εννοείται η απουσία του αισθητηρίου της ακοής που μπορεί να οφείλεται σε κληρονομικούς ή επίκτητους παράγοντες. Η κώφωση μπορεί να είναι μονόπλευρη ή αμφοτερόπλευρη. Η κώφωση μπορεί να έχει ακουστικές συνέπειες, αλλά και ψυχολογικές και κοινωνικές. Κωφά άτομα ονομάζονται αυτά που με ή χωρίς ακουστικό δεν ακούνε την ομιλία (Παπαφράγκου, 1996).

Με τον όρο «προσβασιμότητα» εννοούμε το στοιχείο του περιβάλλοντος, που εξασφαλίζει σε όλους, ανεξαρτήτου φύλου, ηλικίας και άλλων χαρακτηριστικών (εθνικότητα, δύναμη, αντίληψη κ.λπ.), να έχουν πρόσβαση στο περιβάλλον, δηλαδή να μπορούν να χρησιμοποιήσουν με άνεση, αυτόνομα και με ασφάλεια όλες τις υποδομές, τις υπηρεσίες (συμβατικές και ηλεκτρονικές) και τα αγαθά που διατίθενται. Επιπρόσθετα, εκτός από τη φυσική πρόσβαση, σχετίζεται με τη δυνατότητα για επικοινωνία και πληροφόρηση, καθορίζοντας έτσι το βαθμό αυτονομίας του ατόμου στο περιβάλλον (Χριστόφη, 2013).

1.6 Ερευνητικές υποθέσεις

Η παρούσα μελέτη σχεδιάστηκε με σκοπό τη διερεύνηση προβλημάτων στη διοργάνωση αγώνων υψηλού επιπέδου Κωφών προσπαθώντας να απαντήσει στα παρακάτω ερωτήματα. Οι ερευνητικές υποθέσεις σχετίζονται με τις απόψεις και γνώσεις στελεχών ομοσπονδιών και Κωφών αθλητών υψηλού επιπέδου και είναι οι ακόλουθες:

1. Ο αριθμός των αθλητικών εγκαταστάσεων που χρησιμοποιούνται για την προετοιμασία, τους αγώνες και τις διεθνείς διοργανώσεις Κωφών αθλητών είναι ικανοποιητικός.
2. Η προσβασιμότητα Κωφών αθλητών στους αθλητικούς χώρους και στους αθλητικούς αγώνες είναι ικανοποιητική.
3. Οι Αθλητικές Ομοσπονδίες στη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων των Κωφών δεν αντιμετωπίζουν προβλήματα.

Όπως θα δούμε παρακάτω, ο αθλητισμός έχει πολλά και ποικίλα οφέλη για όλους τους ανθρώπους, αλλά ακόμα περισσότερο για τα Άτομα με Αναπηρία όσον αφορά την προάσπιση της σωματικής και ψυχολογικής υγείας, της ενίσχυσης της κοινωνικοποίησης και της ισότιμης πρόσβασης και συμμετοχής σε όλες τις δυνατές και υπαρκτές εκφάνσεις του αθλητισμού και πολιτισμού. Τα ερευνητικά ερωτήματα

της παρούσης εργασίας επικεντρώνονται στα βασικά σημεία της διοργάνωσης αθλητικών αγώνων υψηλού επιπέδου των Κωφών και Βαρήκοων αθλητών που αφορούν την προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στο σχεδιασμό και υλοποίηση αθλητικών γεγονότων.

Παρά την αξία της άθλησης και των υπαρχόντων νόμων που υποστηρίζουν το δικαίωμα συμμετοχής των Κωφών ατόμων στον αθλητισμό, θα διερευνήσουμε και θα διαπιστώσουμε εν τέλει, εάν υπάρχει στήριξη από την πολιτεία για την ανάληψη και πραγματοποίηση αγώνων Κωφών.

2. ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

2.1 Άτομα με Αναπηρία και αθλητισμός

2.1.1 Άτομα με Αναπηρία

Όπως αναφέραμε παραπάνω στους ορισμούς, τα Άτομα με Αναπηρία είναι το σύνολο των ανθρώπων που έχουν σωματική ή νοητική αναπηρία ή και πολλαπλές αναπηρίες.

Οι βασικές κατηγορίες αναπηρίας είναι οι εξής : οι κινητικές, οι επικοινωνιακές, οι αναπηρίες της ψυχικής υγείας, της όρασης, της ακοής, της μάθησης, της αντίληψης και των κοινωνικών σχέσεων (WHO, 2001). Ωστόσο, η αναπηρία δεν πρέπει να θεωρείται ασθένεια, αλλά είναι μία κατάσταση η οποία απαιτεί προσαρμογή στην καθημερινότητα (Κοκαρίδας, 2010).

Η αναπηρία μπορεί να είναι / προκληθεί :

- εκ γενετής, διαταραχές σε μεμονωμένα γονίδια (για παράδειγμα μυϊκή δυστροφία)
- διαταραχές των χρωμοσωμάτων (για παράδειγμα σύνδρομο down)
- περιγεννητικά, προβλήματα κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης της μητέρας :
 - α) από την έκθεσή της σε λοιμώξεις (για παράδειγμα ιλαρά, ερυθρά, παρωτίτιδα)
 - β) από την έκθεση της σε ουσίες, αλκοόλ, ναρκωτικά, κάπνισμα, φάρμακα τα οποία συνδέονται με τα αναπτυξιακά προβλήματα που μπορεί να γίνονται αντιληπτά κατά την παιδική ηλικία όπως ο αυτισμός, η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής / υπερκινητικότητα (ΔΕΠΥ)
- πρόκληση από τραυματισμό στο κεφάλι ή στη σπονδυλική στήλη

- από χρόνιες παθήσεις όπως ο διαβήτης που μπορεί να οδηγήσει σε τύφλωση, παράλυση ή ακρωτηριασμό (WHO, 2001).

Πολύ σημαντική είναι η αντίληψη για την αναπηρία ότι διαφέρει και ποικίλει ανάλογα με την κουλτούρα, τη νοοτροπία και τις πεποιθήσεις του κάθε λαού, επειδή έχει επίδραση στην καθημερινότητα των Ατόμων με Αναπηρία. Τα Άτομα με Αναπηρία δεν έχουν ίσες ευκαιρίες με τα υπόλοιπα μέλη της κοινωνίας όταν δεν έχουν πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον, στην πληροφορία, στα μέσα μαζικής μεταφοράς, στην επικοινωνία, καθώς και σε δημόσιες υπηρεσίες ή δομές.

Εκτός από το δικαίωμα της προσβασιμότητας, τα Άτομα με Αναπηρία στερούνται στη συνέχεια το δικαίωμά τους στην εργασία και στην υγεία. Συνήθως, στις δημόσιες δομές δεν υπάρχουν βοηθήματα για άτομα με αισθητηριακές βλάβες, ενώ και τα άτομα με πνευματικές ή ψυχολογικές παθήσεις αντιμετωπίζουν αντίστοιχα προβλήματα. Πολλές φορές τα Άτομα με Αναπηρία αντιμετωπίζουν προβλήματα προσβασιμότητας και σε ιδιωτικές δομές όπως θέατρα, εστιατόρια, γυμναστήρια, φροντιστήρια, καταστήματα. Ωστόσο, πολύ σημαντική είναι η κατάλληλη νομοθεσία και η τήρησή της για την ορθή προσβασιμότητα στους δρόμους, στα πεζοδρόμια, σε κτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις, στις δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες.

Στην Ελλάδα, επικρατεί το κοινωνικό μοντέλο ως πολιτική, κατά το οποίο η αναπηρία δεν παρουσιάζεται ως πρόβλημα του ίδιου του ατόμου, αλλά της κοινωνίας, η οποία δεν λαμβάνει τα μέτρα που χρειάζονται για την κάλυψη των αναγκών των Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ., 2012). Κάθε κοινωνία πρέπει κατά τη σχεδίαση και εφαρμογή των μέτρων να λαμβάνει υπόψιν της τη διαφορετικότητα των ατόμων.

Σχετικά με τη μελέτη της σύνδεσης του αθλητισμού με την αναπηρία, η μελέτη των κινήτρων μπορεί να δώσει απαντήσεις σε ερωτήματα, όπως τον λόγο ή τους λόγους που ξεκινά κάποιος ένα άθλημα, γιατί το επιλέγει, γιατί προσπαθεί ή δεν προσπαθεί πολύ, τους λόγους που το συνεχίζει ή το εγκαταλείπει (Maslow, 2011).

Οικονομικές θεωρίες και κοινωνική πολιτική

Υπάρχουν τέσσερις βασικές οικονομικές θεωρίες οι οποίες είναι οι εξής:

Ο οικονομικός εθνικισμός, ο οικονομικός φιλελευθερισμός, ο κείνσιανισμός και ο μαρξισμός, από τις οποίες προέρχονται πολλές παλιές και νέες οικονομικές θεωρίες. (Αργείτης, 2022).

Πολλές κυβερνήσεις δεν επιλέγουν τον μαρξισμό και τον οικονομικό φιλελευθερισμό διότι έχουν ελάχιστο ρεαλισμό, αλλά ούτε και τον κείνσιανισμό παρόλο που έχει τον μεγαλύτερο ρεαλισμό. Οι περισσότερες κυβερνήσεις εφαρμόζουν πολιτικές από τον νεοκλασικό οικονομικό φιλελευθερισμό κυρίως, αλλά και πρακτικές του μετα-κεϊσιανισμού.

Ωστόσο, παρά την αντίληψη ότι ο θεσμικός μετα-κεινσιανισμός επιτρέπει το δημόσιο διάλογο για οικονομικά θέματα σχετικά με το βιοτικό επίπεδο και την καθημερινότητα των εργαζομένων για παρεμβάσεις και διεκδικήσεις, στην πράξη δεν γίνονται δεκτά τα αιτήματά τους. Δηλαδή, ενώ μπορούν να συμμετέχουν στο διάλογο και να εκφέρουν απόψεις και προτάσεις για ενίσχυση του κοινωνικού κράτους, τις δημόσιες δαπάνες, την αντιμετώπιση των ανισοτήτων, της ακρίβειας, την κλιματική αλλαγή και πολλών άλλων, αυτό δεν σημαίνει ότι λαμβάνονται υπόψη από τις κυβερνήσεις ούτε πραγματοποιούνται. Ακούγονται οι απόψεις και δίνονται ελάχιστα από αυτά που ζητούνται προσπαθώντας να κρατηθούν ανεπιτυχώς όμως, οι ισορροπίες από τους κύριους στόχους του καπιταλισμού που είναι η αύξηση του κέρδους και της παραγωγής με το ελάχιστο κόστος εις βάρος της μεσαίας και χαμηλής εργατικής τάξης.

Ο αθλητισμός ως δικαίωμα του ατόμου που συμβάλει στην προάσπιση της υγείας, της ανάπτυξης, της κοινωνικοποίησης και ευημερίας του, σε κάθε χώρα στηρίζεται με διαφορετικό πλαίσιο και σε διαφορετικό βαθμό. Στην Ελλάδα το κοινωνικό κράτος και το αθλητικό δίκαιο συγκεκριμένα, σκιαγραφείται ως μια πολύ ιδιαίτερη περίπτωση με χαρακτηριστικά ιδιωτικού δικαίου, με την έντονη παρέμβαση του κράτους και την υποχρέωση να εναρμονίζεται με τη διεθνή έννομη τάξη.

Οι συνταγματικές διατάξεις για τον αθλητισμό ορίζουν την έννοια της προστασίας. Η αθλητική δραστηριότητα είναι κοινωνικό δικαίωμα, «νομοθετικό ή κοινωνικό κερκτημένο», όπου για την ανάπτυξή της πρέπει να υλοποιείται η «κρατική προστασία» και περιλαμβάνει τις παροχές προς τα σωματεία. Σύμφωνα με το άρθρο 16 παρ.9 «ο αθλητισμός τελεί υπό την προστασία και την ανώτατη εποπτεία του κράτους. Το κράτος επιχορηγεί και ελέγχει τις πάσης φύσεως ενώσεις των αθλητικών σωματείων, ως ο νόμος ορίζει».

Στις μέρες μας, οι αθλητικές ομοσπονδίες, τα αθλητικά σωματεία, οι αθλητικές εγκαταστάσεις και τα προγράμματα «Άσκηση για όλους» επιχορηγούνται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, η οποία είναι επίσης αρμόδια για την εποπτεία-

έλεγχο της νομιμότητας όλων των αθλητικών φορέων μέσω του συστήματος αξιολόγησης «Χίλων» (έλεγχος των εσόδων και εξόδων, των αθλητών και προπονητών-μητρών και άδεια ασκήσεως επαγγέλματος και άλλα) (Υπουργείο Πολιτισμού, 2023).

Για την ανάπτυξη του αθλητισμού των ατόμων με αναπηρίες (ΑμεΑ), που «αποτελεί ιδιαίτερο τομέα άθλησης του αγωνιστικού αθλητισμού με σκοπό την κοινωνική ενσωμάτωση των ΑμεΑ στο αθλητικό κίνημα και τελεί υπό ιδιαίτερη κρατική προστασία, συστήνονται και λειτουργούν αθλητικά σωματεία και αθλητικές ομοσπονδίες, σύμφωνα με όσα προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων του αθλητικού νόμου, οι οποίες και εφαρμόζονται ανάλογα για τους αθλητές, προπονητές, διαιτητές, κριτές, τα βοηθητικά όργανα της διαιτησίας, τα σωματεία, τις ομοσπονδίες και τα μέλη των οργάνων διοίκησης αυτών» (Υπουργείο Πολιτισμού, 2014).

Εθνικές Αθλητικές Ομοσπονδίες

Σύμφωνα με τον Hernandez (2002) Εθνική Αθλητική Ομοσπονδία θεωρείται ο αρμόδιος Οργανισμός για την εξάπλωση ενός αθλήματος μιας χώρας ο οποίος έχει τις υπηρεσίες και την απαραίτητη Διοικητική Δομή για τη λειτουργία της Ομοσπονδίας, ελέγχει εάν τηρούνται οι κανόνες και κατέχει τα αρχεία από τα αθλητικά σωματεία και όλους τους συμμετέχοντες παράγοντες του συγκεκριμένου αθλήματος.

Η Ελληνική Αθλητική Ομοσπονδία μέσα από το Άρθρο 43 του Αθλητικού Νόμου (2014) του Ελληνικού Συντάγματος είναι:

«η δευτεροβάθμια, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, οργάνωση αθλητικών σωματείων που καλλιεργούν το ίδιο άθλημα ή κλάδο αθλήματος. Ιδρύεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 78 επόμενα του Αστικού Κώδικα και του παρόντος νόμου και σκοπός της είναι η καλλιέργεια και η ανάπτυξη του αθλήματος που καλλιεργεί σε εθνικό επίπεδο» (Αθλητικός Νόμος 2014, Άρθρο 43, παρ. 1).

2.1.2 Προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρία

Η προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία αφορά πολλούς και διαφορετικούς τομείς της κοινωνίας και είναι πολύ σημαντική ώστε τα Άτομα με Αναπηρία να θεωρούνται ισότιμα μέλη με τους υπόλοιπους πολίτες. Προσβασιμότητα είναι η δυνατότητα που έχουν τα ΑμεΑ σε :

- είσοδο, παραμονή και έξοδο σε όλους τους εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους (κτίρια, καταστήματα, σπίτια, δημόσιες υπηρεσίες, θέατρα, σχολεία, πανεπιστήμια, κινηματογράφους, γυμναστήρια, γήπεδα κ.ά.)
- ισότιμη εκπαίδευση μέσω της παροχή κατάλληλης υποστήριξης, παρακολούθησης μαθημάτων με ειδικούς εκπαιδευτικούς και συγγράμματα (για παράδειγμα για τους τυφλούς να υπάρχουν βιβλία σε γραφή braille, η χρήση ειδικών εφαρμογών σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, ηχογραφημένα βιβλία). Για τους Κωφούς απαιτείται η γνώση της νοηματικής γλώσσας από τους εκπαιδευτικούς, η παροχή υπηρεσίας διερμηνέων σε σχολεία και πανεπιστήμια, η έμφαση στην οπτική μάθηση κ.ά.
- στον αθλητισμό, η δυνατότητα συμμετοχής των Ατόμων με Αναπηρία στον αθλητισμό με βελτιώσεις και τροποποιήσεις των γηπέδων (ανοιχτών και κλειστών, των σταδίων και των γυμναστηρίων), ώστε να μπορούν να έχουν πρόσβαση στους χώρους όλα τα άτομα, για παράδειγμα με αμαξίδια, τυφλοί κ.ά. Επίσης, θα πρέπει να υπάρχει κατάλληλη εκπαίδευση και εξειδίκευση των γυμναστών και προπονητών, με γνώσεις Ειδικής Φυσικής Αγωγής
- στην εργασία η δυνατότητα των Ατόμων με Αναπηρία να αξιοποιούν τις γνώσεις τους σε χειρωνακτικές οι πνευματικές εργασίες, να εργάζονται στις κατάλληλες θέσεις προσφέροντας τις υπηρεσίες τους στο σύνολο με ισοτιμία ενισχύοντας έτσι, την αυτονομία και την αυτοπεποίθησή τους
- στην πληροφόρηση σημαντική είναι η πρόσβαση στην ενημέρωση, η απόκτηση γνώσεων, για παράδειγμα η καθιέρωση της νοηματικής γλώσσας στα τηλεοπτικά προγράμματα (ειδήσεις, εκπομπές) για ισότιμη πρόσβαση στην ενημέρωση των Κωφών πολιτών.

2.1.3 Κώφωση και Βαρηκοΐα

Η ακοή συνδέει το άτομο με το περιβάλλον. Τα προβλήματα στην ακοή εμποδίζουν την κατανόηση, αντίληψη και έκφραση του προφορικού λόγου. Η κώφωση έχει ονομαστεί ως «αόρατη αναπηρία» (Φωτιάδου, 2007) επειδή οι Κωφοί είναι αρτιμελείς και δεν μπορούν να εντοπιστούν αρχικά, ως Άτομα με Αναπηρία εάν δεν χρησιμοποιήσουν τη νοηματική γλώσσα για να επικοινωνήσουν ή εάν δεν μιλήσουν (ίσως με δυσκολία) κατά την επικοινωνία τους με άλλα άτομα.

Η κώφωση μπορεί να είναι εκ γενετής ή επίκτητη, μονόπλευρη ή αμφοτερόπλευρη. Τα αίτια που μπορεί να προκαλέσουν βαρηκοΐα ή κώφωση είναι τα εξής (Κουρμπέτης κ.ά., 2007) :

- Κληρονομικότητα, γενετικές αιτίες, χρωμοσωμικές ανωμαλίες
- Προβλήματα κατά τη διάπλαση του αυτιού
- Λοιμώξεις που προσβάλλουν το ακουστικό νεύρο
- Ωτοτοξικά φάρμακα, σακχαρώδης διαβήτης
- Προωρότητα, υποξία
- Τραυματισμοί και εγκεφαλική αιμορραγία κατά τον τοκετό
- Οξείες ή χρόνιες φλεγμονές του αυτιού
- Τραύματα ή κατάγματα στο κρανίο
- Μηνιγγίτιδα, παρωτίτιδα, ερυθρά
- Ωτοσκλήρυνση
- Ακουστικό τραύμα από υψηλή ένταση, άνω των 110 Db
- Αυτοάνοσες διαταραχές
- Απώλεια ακοής από άγνωστους λόγους

Κωφό είναι το άτομο με απώλεια ακοής πάνω από 70 dB στις βασικές και υψηλές συχνότητες (καθολική απώλεια), με δυσκολίες στην κατανόηση της ομιλίας μέσω του ακουστικού καναλιού είτε χρησιμοποιώντας ακουστικά βαρηκοΐας, είτε όχι (Conference of Educational Administration Service Deaf-CEASD, 1974).

Βαρήκοο είναι το άτομο με απώλεια ακοής που κυμαίνεται από 25 έως 69 dB (μερική απώλεια ακοής), το οποίο με δυσκολία αλλά κατανοεί την ομιλία μέσω του ακουστικού καναλιού με τη χρήση ακουστικών βαρηκοΐας ή μη.

Οι Κωφοί ενώ είναι Άτομα με Αναπηρία διότι τους λείπει μία από τις αισθήσεις και έχουν δυσκολίες στην ανάπτυξή τους ως παιδιά (στην ομιλία, στην απόκτηση γνώσεων, καθυστερούν σε σχέση με τα υπόλοιπα παιδιά), καθώς και στην επικοινωνία με άλλα άτομα, ωστόσο δεν έχουν κάποια κινητική ή νοητική αναπηρία η οποία να είναι εμφανής εξαρχής. Οι βαρήκοοι και οι Κωφοί μπορούν να χρησιμοποιούν από παιδιά, ακουστικά βοηθήματα και αυτό εξαρτάται από τους γονείς τους και τη δεκτικότητα των ίδιων των παιδιών.

Ο προγλωσσικός Κωφός είναι το άτομο που έχασε την ακοή του πριν προλάβει να μιλήσει ακούγοντας (μωρό ή μικρό παιδί), πριν από το 3ο έτος (Σάλμοντ, 2004). Ενώ ο μεταγλωσσικός Κωφός είναι αυτός που έχασε την ακοή του αφού είχε

αναπτύξει τον λόγο (μπορεί να χάσει την ακοή του καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του). Επίσης, υπάρχει διαφορά στην ακουστική συμπεριφορά και τις συνήθειες μεταξύ των προγλωσσικών και μεταγλωσσικών Κωφών, αλλά και μεταξύ των μεταγλωσσικών Κωφών πριν και μετά το 7^ο έτος της ηλικίας τους (Burian, 1978).

Οι Κωφοί έχουν ιδιαιτέρως ανεπτυγμένη την παρατηρητικότητα τους και χρησιμοποιούν την όραση για να αντιληφθούν τους συνομιλητές τους μέσω της χειλεανάγνωσης. Οι Κωφοί δεν είναι άνθρωποι που δεν ακούνε αλλά άνθρωποι που βλέπουν (Κουρμπέτης κ.ά., 2007).

Μεταξύ τους οι Κωφοί και οι βαρήκοοι επικοινωνούν με τη νοηματική γλώσσα, η οποία είναι πλήρης γλώσσα με συντακτικό, γραμματική, δομή, πλούσιο λεξιλόγιο (δεν είναι παντομίμα). Οι νοηματικές γλώσσες είναι οπτικό-κινητικές και περιλαμβάνουν εκφράσεις του προσώπου και κινήσεις των χεριών και του σώματος. Οι νοηματικές γλώσσες δίνουν τη δυνατότητα στους Κωφούς να βλέπουν, είναι προσβάσιμες για τους Κωφούς (σύμφωνες με την οπτική φύση τους).

Η ελληνική νοηματική γλώσσα είναι αναγνωρισμένη νομικά ως επίσημη γλώσσα της κοινότητας των Κωφών στην Ελλάδα για εκπαιδευτικούς σκοπούς από το 2000 με τον νόμο 2817/2000. Ο Νόμος 4488/2017 (Άρθρο 65, παράγραφος 2) στη συνέχεια, αναγνώρισε την Ελληνική Νοηματική Γλώσσα ως ισότιμη με την ελληνική γλώσσα. Επιπλέον, σύμφωνα με τον νόμο αυτό, το κράτος οφείλει να λαμβάνει μέτρα για την προώθησή της. Οι ανάγκες επικοινωνίας των Κωφών και βαρήκοων πολιτών, αρχίζουν πλέον να καλύπτονται.

Η κάθε χώρα έχει τη δική της νοηματική γλώσσα που διαφέρει από τις υπόλοιπες. Επιπρόσθετα, οι Κωφοί από διαφορετικές χώρες επικοινωνούν μεταξύ τους με τη διεθνή νοηματική γλώσσα, η οποία είναι κοινή για όλους και έχει δημιουργηθεί από την ένωση λέξεων διαφόρων νοηματικών από όλο τον κόσμο. Ωστόσο, για να επικοινωνήσουν μπορούν να χρησιμοποιούν γραπτά μηνύματα όταν δεν γνωρίζουν τη νοηματική γλώσσα οι συνομιλητές τους ή οι ίδιοι.

2.1.4 Κωφοί και αθλητισμός

Οι Κωφοί διοργανώνουν τους δικούς τους διεθνείς αγώνες (ευρωπαϊκά, παγκόσμια πρωταθλήματα, ολυμπιακοί αγώνες) αλλά και εθνικούς αγώνες (πανελλήνια πρωταθλήματα στο ποδόσφαιρο, μπάσκετ και στα υπόλοιπα αθλήματα).

Οι Κωφοί αθλητές που δεν έχουν επιπρόσθετες αναπηρίες δε συμμετέχουν στους αγώνες των Ατόμων με Αναπηρία όπως για παράδειγμα στους Παραολυμπιακούς

Αγώνες διότι δεν έχουν κάποια κινητική αναπηρία ή στα Special Olympics που είναι για τα άτομα με νοητική υστέρηση διότι δεν θα ήταν δίκαιο για όλους τους αθλητές. Ο δίκαιος ανταγωνισμός μπορεί να επιτευχθεί μόνο μεταξύ των Κωφών αθλητών (Stewart, 1993). Οι Κωφοί έχουν ξεχωριστούς αγώνες, ομάδες και άλλες κοινωνικές δραστηριότητες.

Στον αθλητισμό των Ατόμων με Αναπηρία έχουμε την Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή (ΕΠΕ) και τις εξής(5) αθλητικές ομοσπονδίες:

1. Εθνική Αθλητική Ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΑΟΜ ΑμεΑ) με 51 σωματεία που καλλιεργούν Παραολυμπιακά αθλήματα
2. Ομοσπονδία Σωματείων Ελλήνων Καλαθοσφαιριστών με Αμαξίδιο (ΟΣΕΚΑ) με 15 σωματεία
3. Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητισμού Κωφών (ΕΟΑΚ) με 9 σωματεία (αθλήματα Κωφών)
4. Αθλητική Ομοσπονδία Νεφροπαθών και Μεταμοσχευμένων (ΑΟΝΜ) με 7 σωματεία και αθλήματα για Νεφροπαθείς και Μεταμοσχευμένους
5. Special Olympics (νοητικά προβλήματα) με αναγνώρισή τους, με το νόμο 4908/ 2022 (ΓΓΑ, Ομοσπονδιακά αθλήματα).

Ωστόσο, οι Κωφοί είναι Άτομα με Αναπηρία από ιατρικής πλευράς διότι η έλλειψη της ακοής μπορεί να τους δημιουργήσει διάφορα προβλήματα στην επικοινωνία και την ένταξή τους στην κοινωνία. Από την άλλη πλευρά, θεωρούνται αρτιμελείς και μπορούν να συμμετέχουν στους αγώνες των ακουόντων χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Μαθαίνουν να προσαρμόζονται εύκολα στις ομάδες ακουόντων, ξεπερνούν τα προβλήματα της επικοινωνίας που υπάρχουν στην αρχή, ακολουθούν τους κανόνες και μπορούν να αγωνιστούν κανονικά. Η ελεύθερη συμμετοχή τους στα πρωταθλήματα των ακουόντων, βελτιώνουν την τεχνική και τις επιδόσεις τους, ώστε να είναι σε υψηλό επίπεδο στους αγώνες των Κωφών.

Οι κανονισμοί στους αγώνες των Κωφών παραμένουν οι ίδιοι, σε όλα τα αθλήματα, με αυτά των ακουόντων. Η διαφοροποίηση είναι ότι τα ηχητικά συνθήματα αντικαθίστανται με οπτικά ερεθίσματα όπως για παράδειγμα :

- στο ποδόσφαιρο όταν ο διαιτητής σφυρίζει σηκώνει ταυτόχρονα και ένα σημαίακι ώστε όλοι οι αθλητές να το δουν και να σταματήσουν εγκαίρως
- στο μπάσκετ αναβοσβήνει κόκκινο φως στο ταμπλό όταν συμπληρώνονται τα 24 δευτερόλεπτα της επίθεσης ή όταν γίνει κάποια διακοπή του αγώνα

- στις εκκινήσεις των αγώνων δρόμου στο στίβο και στους βατήρες της κολύμβησης αναβοσβήνει κόκκινο φως (αντικατάσταση ηχητικού ερεθίσματος με οπτικό)
- στην πάλη χρησιμοποιείται κόκκινος φωτισμός και ο διαιτητής ακουμπάει απαλά στον ώμο τον παίκτη όταν θέλει να το επισημάνει κάποιο φάουλ ή να σταματήσει το παιχνίδι

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τους επίσημους κανονισμούς της ICSD (International Committee of Sports for the Deaf) σε κάθε αθλητικό γεγονός, η συμμετοχή περιορίζεται σε άτομα που:

- « είναι Κωφοί, που ορίζεται με απώλεια ακοής τουλάχιστον 55Db. στο καλύτερο αυτί
(μέσος όρος τριών τόνων στα 500, 1.000 και 2.000 Hertz 150, μέτρο του 1964.
- Όλοι οι αγωνιζόμενοι δεν θα φορούν βοηθήματα ακοής κατά την διάρκεια του Αγώνα.
- Μόνο οι αθλητές που πληρούν τις προϋποθέσεις των κανονισμών ακοής της Διεθνούς Επιτροπής Αθλητισμού Κωφών (ICSD) και, έχουν ελεγχθεί από την ICSD κι εφόσον έχουν καταχωρηθεί στην επίσημη λίστα Διεθνών Αθλητών, θα επιτρέπεται να συμμετέχουν στις αθλητικές διοργανώσεις».

2.1.5 Ελληνική Ομοσπονδία Αθλητισμού Κωφών (ΕΟΑΚ)

Στην Ελλάδα πριν από το 1988 υπήρχαν τρία αθλητικά σωματεία Κωφών σε όλη την Ελλάδα (στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και την Πάτρα). Επειδή αυξήθηκε ο αριθμός των Ελλήνων Κωφών αθλητών και αθλητριών ιδρύθηκε η ΕΟΑΚ το 1988. Τα αθλητικά σωματεία έγιναν 9 (ΕΟΑΚ, 2022).

Η ΕΟΑΚ είναι δευτεροβάθμια αθλητική ομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία Κωφών και αναγνωρίστηκε επίσημα το 1999 με την υπ' αριθμ. πρωτ. Γ/18446/27.7.1999 Υπουργική Απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού (ΕΟΑΚ, 2022).

Στόχος της ΕΟΑΚ είναι :

«η ηθική εξύψωση των νέων Κωφών που έχουν έφεση για άθληση, η ανάπτυξη του πνεύματος της συναδελφικότητας και αλληλεγγύης μεταξύ τους, η άσκηση και ενασχόληση με διάφορα αθλήματα, η διατήρηση και βελτίωση της υγείας, των σωματικών και ψυχικών δυνάμεων και η ανάπτυξή τους κοινωνικά, πολιτιστικά,

μορφωτικά, καθώς και η λήψη παντός μέτρου που τείνει στην αναγνώριση και προστασία των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων αυτών των νέων αθλούμενων ως ισότιμα μέλη της Κοινωνίας και της Πολιτείας»

Η ΕΟΑΚ έχει στη δύναμή της πάνω από 1200 ενεργούς αθλητές και αθλήτριες οι οποίοι είναι κωφά ή βαρήκοα άτομα με γνώση ή μη της νοηματικής γλώσσας, καθώς και έχει 9 αθλητικά σωματεία σε όλη την Ελλάδα.

Η ΕΟΑΚ είναι μέλος της διεθνούς επιτροπής αθλητισμού Κωφών (ICSD, International Committee of Sports for the Deaf) και της ευρωπαϊκής οργάνωσης αθλητισμού Κωφών (EDSO, European Deaf Sports Organization). Επίσης, συμμετέχει στους Ολυμπιακούς Αγώνες Κωφών (Deaflympics) και σε Ευρωπαϊκά και Παγκόσμια Πρωταθλήματα. Τα σωματεία - μέλη της ΕΟΑΚ μπορούν να λάβουν μέρος σε Ευρωπαϊκά Πρωταθλήματα Κωφών συλλογικού επιπέδου όπως το Deaf Champions League στο ποδόσφαιρο, Futsal και Deaf International Basketball Federation Eurocup (ertnews, 2016).

Οι Ολυμπιακοί Αγώνες Κωφών πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά το 1924 στο Παρίσι, ενώ οι πρώτοι Παραολυμπιακοί Αγώνες το 1960 στη Ρώμη. Οι Deaflympics διεξάγονται κάθε τέσσερα χρόνια ένα χρόνο μετά τους Ολυμπιακούς και Παραολυμπιακούς Αγώνες. Είναι αναγνωρισμένοι από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή (ΔΟΕ). Η ICSD δεν είναι μέλος της Παραολυμπιακής Επιτροπής αλλά έχει συμφωνηθεί η ανεξαρτησία και η ισότητά της. Η ICSD έχει ορίσει ως προϋπόθεση για τη συμμετοχή των Κωφών και βαρήκοων αθλητών και αθλητριών στους αγώνες ότι θα πρέπει να έχουν απώλεια ακοής και στα δύο αυτιά τους πάνω από 55dB. Επιπλέον, όλοι οι αθλητές θα πρέπει να αγωνίζονται χωρίς τα βοηθήματα ακοής-ακουστικά κατά τη διάρκεια των αγώνων, ώστε όλοι να είναι ίσοι μεταξύ τους.

Τα αθλήματα που καλλιεργεί η ΕΟΑΚ (18) είναι τα εξής : ποδόσφαιρο, καλαθοσφαίριση, στίβος, κολύμβηση, σκοποβολή, bowling, taekwondo, beach volley, αντισφαίριση, επιτραπέζια αντισφαίριση, πάλη, σκάκι, ποδηλασία, μαραθώνιος, ιστιοπλοία, judo (ΕΟΑΚ, 2022).

Η ΕΟΑΚ έχει λοιπόν, την ιδιαιτερότητα να περιλαμβάνει πολλά αθλήματα (πολυθεματική ομοσπονδία) σε σχέση με τις υπόλοιπες Ομοσπονδίες των ακουόντων που ασχολούνται συνήθως με ένα άθλημα (μονοθεματικές ομοσπονδίες). Συνεπώς, η στήριξη από την πολιτεία είναι ζωτικής σημασίας αλλά δυστυχώς δεν μπορούν να καλυφθούν όλες οι ανάγκες των αθλητών για προετοιμασία, προπόνηση, συμμετοχή

σε πανελλήνια και διεθνή πρωταθλήματα, καθώς και τη διεκδίκηση και ανάληψη διεθνών αγώνων Κωφών στην Ελλάδα.

Σχετικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις που απαιτούνται για όλες τις παραπάνω ανάγκες (προπονήσεις, αγώνες, προετοιμασίες) η ΕΟΑΚ προφανώς και δεν διαθέτει τους αντίστοιχους αθλητικούς χώρους. Αναζητά συνεχώς αθλητικές εγκαταστάσεις για να πραγματοποιήσει τους στόχους της. Απευθύνεται στους δήμους και τις περιφέρειες, αλλά πολλές φορές αναγκάζεται να νοικιάζει ιδιωτικά γήπεδα έναντι πληρωμής.

Η ΕΟΑΚ είναι εποπτευόμενος φορέας της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού και συνεργάζεται με τους τοπικούς φορείς, περιφέρειες, δήμους, καθώς και με τα ειδικά σχολεία Κωφών - βαρήκοων της Ελλάδας για την πραγματοποίηση των πανελληνίων πρωταθλημάτων, τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων κ.ά.

2.2 . Αθλητικές εγκαταστάσεις

2.2.1 Αθλητικές εγκαταστάσεις αγωνιστικού αθλητισμού

Οι προπονήσεις, οι αγώνες των αθλητών και οι υπηρεσίες που παρέχονται στους θεατές σε όλα τα αθλήματα πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις του αγωνιστικού αθλητισμού (Farmer κ.ά., 2006). Οι εγκαταστάσεις αγωνιστικού αθλητισμού μπορεί να είναι ιδιωτικές (σύλλογοι, ενώσεις, σωματεία) και δημόσιες (δήμοι, Γενική Γραμματεία Αθλητισμού και άλλα) και να φιλοξενούν αγώνες και διοργανώσεις υψηλού αθλητισμού.

Για να είναι κατάλληλες για κάθε άθλημα οι εγκαταστάσεις αγωνιστικού αθλητισμού, ασφαλείς για όλους τους συμμετέχοντες, καθώς και προσβάσιμες προς όλους θα πρέπει να ακολουθούν συγκεκριμένες προδιαγραφές που ορίζονται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού στην Ελλάδα. Συνεπώς, για την κατασκευή νέων αθλητικών εγκαταστάσεων, αλλά και για την ανακαίνιση και αναβάθμιση των υφιστάμενων θα πρέπει να συνεργάζονται οι αρχιτέκτονες με τους ειδικούς του αθλητισμού, ώστε να αποφεύγονται τα σφάλματα στο σχεδιασμό που δυστυχώς παρατηρούνται και σήμερα.

Ο σχεδιασμός μιας αθλητικής εγκατάστασης είναι καταλυτικός για το αποτέλεσμα που θα ακολουθήσει είτε πρόκειται για νέα ή παλαιά εγκατάσταση (για παράδειγμα η ανακατασκευή του κεντρικού σταδίου στο ΟΑΚΑ).

Ο ιδιοκτήτης της εγκατάστασης, οι αρχιτέκτονες και οι ειδικοί του αθλητισμού θα πρέπει να λάβουν υπόψη τους επιπλέον στοιχεία που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής, όπως :

- Η ακουστική, πολύ σημαντικός παράγοντας για την ομαλή επικοινωνία σε έναν χώρο και την εξάλειψη της ήχους (αντίλαλος).

- Ο φωτισμός, με την επιλογή των καταλληλότερων χρωμάτων των επιφανειών π.χ. λευκό για φωτεινότητα και αύξηση του μεγέθους, η χρήση του φωτός της ημέρας ως οικονομικότερη λύση και για άλλους λόγους, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά το σχεδιασμό μιας αθλητικής εγκατάστασης. Ειδικότερα, κατά τους αγώνες των Κωφών όπου η χρησιμοποίηση της αίσθησης της όρασης είναι μεγαλύτερη και εντονότερη, χρειάζεται μεγαλύτερη φωτεινότητα και καλύτερη ποιότητα φωτός, ώστε να μην κουράζονται τα μάτια των αθλητών αλλά και των θεατών. Επίσης, η επιλογή διαφορετικών χρωμάτων για τα δάπεδα και τους τοίχους ώστε να μην αντανakλάται το φως και παρεμποδίζει τις κινήσεις τους, θα πρέπει να προβλέπεται.

- Ο κλιματισμός είναι απαραίτητος για τη διευκόλυνση των αθλητών, των παραγόντων αλλά και των θεατών (ψύξη, θέρμανση και εξαερισμός).

- Η προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων είναι η δυνατότητα που παρέχει μία εγκατάσταση, μία υπηρεσία ή ο εξοπλισμός σε όλα τα άτομα χωρίς εξαιρέσεις και αποκλεισμό κατηγοριών, όπως για παράδειγμα τα Άτομα με Αναπηρία (ΑμεΑ). Ο σχεδιασμός των αθλητικών εγκαταστάσεων δεν πρέπει να γίνεται με βάση ένα μέσο άνδρα ο οποίος είναι νέος και υγιής, αλλά θα πρέπει να μπορεί να καλύψει τις ανάγκες περισσότερων και διαφορετικών τύπων ανθρώπων όπως: έγκυες, ηλικιωμένοι, παχύσαρκοι, μικρά παιδιά, άτομα με αναπηρίες, τραυματισμένοι, άτομα με καρότσια διαφόρων τύπων κλπ.

2.2.2. Αθλητικές εγκαταστάσεις και Άτομα με Αναπηρία

Η προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων για τα Άτομα με Αναπηρία αφορά :

- την προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία για ενασχόληση με τον αθλητισμό είτε ερασιτεχνικά, είτε σε επίπεδο πρωταθλητισμού και εκπροσώπησης της Ελλάδας στο εξωτερικό (διεθνείς αγώνες)
- την προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία σε αθλητικούς χώρους ως θεατές αγώνων και διαφόρων άλλων εκδηλώσεων (για παράδειγμα παρακολούθηση αγώνων των ΑμεΑ και όχι μόνο).

Και στις δύο περιπτώσεις υπάρχουν κοινά στοιχεία και ιδιαιτερότητες. Δηλαδή, η ύπαρξη ειδικών χώρων στάθμευσης και εισόδου στο χώρο της αθλητικής εγκατάστασης διευκολύνει και απαιτείται για τους αθλητές και τους θεατές που είναι Άτομα με Αναπηρία και επιθυμούν να παρακολουθήσουν και να απολαύσουν οποιοδήποτε αγώνα χωρίς άγχος και εμπόδια, ισότιμα με όλους.

Ιδιαίτερη μέριμνα και μεγαλύτερη έρευνα για το σχεδιασμό των προπονήσεων και των αγώνων για Άτομα με Αναπηρία σε κάθε άθλημα θα πρέπει να εντάσσεται στον αρχικό σχεδιασμό των αθλητικών εγκαταστάσεων ή και στην κατάλληλη τροποποίηση και βελτίωση των ήδη υπαρχόντων. Για παράδειγμα στην καλαθοσφαίριση με αμαξίδια, οι πάγκοι -καθίσματα για τους αναπληρωματικούς παίκτες θα έπρεπε και θα μπορούσε να αφαιρούνται ή να μετακινούνται, ώστε να μην εμποδίζουν τους αθλητές με αμαξίδια κατά τη διάρκεια του αγώνα και να υπάρχει περισσότερος χώρος για τους αναπληρωματικούς εκτός γηπέδου.

Ένα άλλο παράδειγμα είναι τα οπτικά ερεθίσματα, οι μηχανισμοί με φώτα χρώματος κόκκινο που είναι απαραίτητα σε αθλήματα όπως η καλαθοσφαίριση Κωφών, η κολύμβηση, η πάλη ώστε οι Κωφοί αθλητές να μπορούν να αντιληφθούν την εκκίνηση, το σταμάτημα και το σφύριγμα των διαιτητών εφόσον δεν μπορούν να ακούσουν τη σφυρίχτρα, την κόρνα ή τον πυροβολισμό εκκίνησης. Υπάρχουν δηλαδή, διαφοροποιήσεις στις ανάγκες των αθλητών με αναπηρία σχετικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις και τον εξοπλισμό που χρειάζεται ανά άθλημα. Αρκετές από αυτές τις ανάγκες μπορούν να πραγματοποιηθούν χωρίς κόστος για τους ιδιοκτήτες. Χρειάζονται, στις περισσότερες περιπτώσεις, εξειδικευμένες γνώσεις των ειδικών και των υπεύθυνων για το σχεδιασμό των αθλητικών εγκαταστάσεων, την κατασκευή και τη διοίκησή τους.

Ένα επιπλέον ενδιαφέρον παράδειγμα για τα ελληνικά δεδομένα θα αποτελέσει η πρωτοφανής για τα ελληνικά δεδομένα, κατασκευή του Παραολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου στη Ραφήνα-Πικέρμι, όπου θα φιλοξενήσει αθλητές με αναπηρία και θα καλύψει τις ανάγκες τους για προπονήσεις, προετοιμασίες και αγώνες σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο. Ευελπιστούμε να ακολουθηθούν τα διεθνή πρότυπα και οι προδιαγραφές κατασκευής αθλητικών εγκαταστάσεων, έπειτα από μεγάλη και σημαντική έρευνα.

2.2.3. Σύγχρονες τάσεις στην κατασκευή αθλητικών εγκαταστάσεων

Η προσβασιμότητα όλων των χώρων μιας αθλητικής εγκατάστασης πρέπει να αφορά - απευθύνεται σε όλους τους χρήστες και πρέπει να προβλέπεται κατά τον σχεδιασμό των νέων εγκαταστάσεων (Farmer κ.ά., 2006). Όλοι οι χρήστες των χώρων αυτών θα πρέπει να κινούνται αυτόνομα, άνετα και με ασφάλεια, δηλαδή οι αθλητές, οι προπονητές, οι διαιτητές, οι κριτές, οι θεατές, οι δημοσιογράφοι, οι εργαζόμενοι κ.ά.

Το Άτομο με Αναπηρία που βρίσκεται σε αναπηρικό αμαξίδιο θεωρείται το ιδανικό παράδειγμα - τύπος ατόμου που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό των διαστάσεων σε όλους τους χώρους κατά τον σχεδιασμό μιας αθλητικής εγκατάστασης. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να υπάρχουν εξοπλισμοί και υπηρεσίες για άτομα με προβλήματα όρασης και ακοής τα οποία πρέπει να περιλαμβάνονται στον σχεδιασμό, όπως για παράδειγμα ανάγλυφα δάπεδα για τις εισόδους στα γήπεδα και στις θέσεις για τυφλούς, ειδικά σημεία εξυπηρέτησης των Κωφών κ.ά.

Βασικά σημεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη στο σχεδιασμό είναι τα εξής :

- η ανάγκη για πλήρη πρόσβαση σε όλους τους αθλητικούς χώρους, αγωνιστικούς και προπονητικούς για τα Άτομα με Αναπηρία
- οι χώροι στάθμευσης και σημεία επιβίβασης. Θα πρέπει το 5% των θέσεων στάθμευσης να παραχωρείται για τα Άτομα με Αναπηρία. Στις εισόδους των αθλητικών εγκαταστάσεων θα πρέπει να υπάρχουν σε κοντινές αποστάσεις σημεία αποβίβασης και επιβίβασης των μέσων μεταφοράς για Άτομα με Αναπηρία ώστε να διευκολύνεται η πρόσβαση τους
- οι είσοδοι των αθλητικών εγκαταστάσεων θα πρέπει να είναι προσβάσιμοι σε Άτομα με Αναπηρία. Πάνω από το 50% των εισόδων θα πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιηθούν από άτομα με αναπηρικά αμαξίδια
- οι θέσεις των θεατών πρέπει να περιλαμβάνουν κατά 1% του συνολικού αριθμού τους ειδικά διαμορφωμένες θέσεις για άτομα με αμαξίδια. Θα πρέπει να υπάρχουν απλές θέσεις δίπλα από αυτές για τους συνοδούς των Ατόμων με Αναπηρία. Επίσης, οι θέσεις των Ατόμων με Αναπηρία δεν πρέπει να τους απομονώνουν από τους υπόλοιπους θεατές.

Για παράδειγμα στην ανακαίνιση του κεντρικού σταδίου για το στίβο στο ΟΑΚΑ οι συμβατικές θέσεις μειώθηκαν σε αριθμό ώστε να αυξηθούν οι θέσεις για τα Άτομα με Αναπηρία. Έτσι, ακολουθούνται από τη μία πλευρά οι υποχρεωτικές προδιαγραφές των αθλητικών εγκαταστάσεων, αλλά και από την άλλη πλευρά εκπληρώνονται ουσιαστικοί κοινωνικοί λόγοι, όπως είναι η πρόσβαση των Ατόμων με Αναπηρία, η αύξηση του αριθμού των Ατόμων με Αναπηρία που μπορούν να παρακολουθήσουν όλες τις διοργανώσεις αθλητικές, πολιτιστικές (αγώνες, συναυλίες, εκδηλώσεις κ.ά.).

- θα πρέπει να υπάρχουν προσβάσιμοι χώροι υγιεινής για τα δύο φύλα με τις σωστές διαστάσεις και τον κατάλληλο εξοπλισμό. Πάνω από το 5% του συνολικού αριθμού των χώρων υγιεινής θα πρέπει να προβλέπεται για τα Άτομα με Αναπηρία
- όλοι οι επιπρόσθετοι υποστηρικτικοί χώροι όπως καταστήματα, χώροι δημοσιογράφων, χώροι εστίασης κ.ά. θα πρέπει να είναι προσβάσιμοι σε Άτομα με Αναπηρία. Ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα των ελλείψεων που παρατηρούνται στις αθλητικές εγκαταστάσεις της Ελλάδας, είναι η μαρτυρία ατόμου με αναπηρικό αμαξίδιο - δημοσιογράφος που δεν είχε πρόσβαση στα θεωρεία των δημοσιογράφων και την απίστευτη ταλαιπωρία που υπέστη στο κλειστό γήπεδο του ΟΑΚΑ (ΠΣΑΤ, μαρτυρία 2022).
- στους ξενώνες των αθλητών θα πρέπει να προβλέπεται η πρόσβαση και η δυνατότητα διαμονής για Άτομα με Αναπηρία. Θα πρέπει να διαμορφώνονται οι χώροι κατάλληλα, για παράδειγμα, μεγάλωνοντας τις πόρτες στους χώρους υγιεινής για τα αμαξίδια και αλλάζοντας τις ντουζιέρες. Επίσης, για τα άτομα με προβλήματα ακοής θα πρέπει να τοποθετούνται στα δωμάτια ειδικά κουδούνια με φωτισμό, ώστε να μπορούν να δουν την κλήση σε κάθε δωμάτιο εφόσον δεν μπορούν να ακούσουν το χτύπημα του κουδουνιού ή της πόρτας
- η σήμανση των προβλεπόμενων χώρων εξυπηρέτησης γίνεται με το Διεθνές Σύμβολο Πρόσβασης σε γραφή Braille ή ανάγλυφα. Όλες οι ακουστικές αναγγελίες πρέπει να ακολουθούνται από οπτικές και αντίστροφα. Επίσης, για τα άτομα με πρόβλημα ακοής θα πρέπει να μεριμνείται η ύπαρξη διερμηνέων στους αθλητικούς χώρους, καθώς και η τοποθέτηση και λειτουργία οθονών με υπότιτλους (απευθείας προβολή διερμηνέων σε γιγαντοοθόνες, βίντεο, οδηγίες κ.ά.). Στους εξωτερικούς

χώρους θα πρέπει να κατασκευάζονται «οδηγοί τυφλών» από το πάρκινγκ έως τις εισόδους και όπου δύναται και μέσα στις αθλητικές εγκαταστάσεις

- ο βοηθητικός εξοπλισμός πρέπει να είναι προσβάσιμος στα Άτομα με Αναπηρία, όπως για παράδειγμα τα τηλέφωνα, οι ψύκτες νερού, τα ΑΤΜ. Πάνω από το 5% των προσωρινών τουαλετών θα πρέπει να είναι προσβάσιμες σε Άτομα με Αναπηρία.

2.2.4 Υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο πρόσβασης των Ατόμων με Αναπηρίες στους χώρους άθλησης

Το θεσμικό πλαίσιο προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία για το σχεδιασμό των αθλητικών εγκαταστάσεων στην Ελλάδα περιλαμβάνει τους νόμους, τις εγκυκλίους και τις αποφάσεις σχετικά με τις απαιτήσεις προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία. Αναφέρει ότι θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ειδικότερα για το σχεδιασμό των αθλητικών εγκαταστάσεων αλλά και γενικότερα για την κτιριακή υποδομή του Υπουργείου Πολιτισμού και της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού (ΓΓΑ, 2012).

Στη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού συστάθηκε Τμήμα Διευκόλυνσης της Προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία Π.Δ. 90/2007 το οποίο είναι αρμόδιο για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου προσβασιμότητας των Ατόμων με Αναπηρία στις μελέτες αθλητικών έργων ακολουθώντας το Σύνταγμα της Ελλάδας και το «Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων» (2003) της Ευρωπαϊκής Ένωσης για αναγνώριση και εξασφάλιση του δικαιώματος των Ατόμων με Αναπηρία για αυτονομία και κοινωνική επαγγελματική ένταξη και συμμετοχή.

Σύμφωνα με το Προεδρικό Διάταγμα 16/1996 είναι υποχρεωτική η πρόσβαση και η εξυπηρέτηση των Ατόμων με Αναπηρία σε όλες τις επιχειρήσεις του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα σε εισόδους, διαδρόμους, χώρους εργασίας, ανελκυστήρες, κλιμακοστάσια, χώρους υγιεινής, λουτρά, σε εγκαταστάσεις, τεχνικό εξοπλισμό βάσει των οδηγιών σχεδιασμού του ΥΠΕΧΩΔΕ σε κτίρια που κατασκευάζονται αλλά και σε προϋπάρχοντα.

Στη συνέχεια ο νόμος 2831/2000 με τροποποιήσεις του προηγούμενου νόμου έφερε σημαντικές βελτιώσεις με αύξηση της εισόδου (πλάτος) των ανελκυστήρων,

αύξηση της κλίσης της ράμπας, του ποσοστού κατασκευής χώρων υγιεινής για Άτομα με Αναπηρία και άλλα.

Σύμφωνα με τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού από το 2010 έχει ξεκινήσει η καταγραφή όλων των αθλητικών εγκαταστάσεων της Ελλάδας και ο σχεδιασμός του Αθλητικού Χάρτη (ΓΓΑ). Έως σήμερα έχουν καταγραφεί 38 Εθνικές Αθλητικές Εγκαταστάσεις της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, 4.457 Δημοτικές Αθλητικές Εγκαταστάσεις και 47 αθλητικές εγκαταστάσεις των Πανεπιστημίων.

Υπολείπονται οι σχολικές και σωματειακές αθλητικές εγκαταστάσεις, η διαδικασία καταγραφής των οποίων είναι εν εξελίξει. Η ολοκλήρωση ενός Εθνικού Χωροταξικού Σχεδίου Αθλητικής Υποδομής είναι πολύ σημαντική για τον προγραμματισμό και την ίδρυση νέων αθλητικών εγκαταστάσεων όπου χρειάζεται, αλλά και για τη συντήρηση των υφιστάμενων.

Η σχετική έρευνα φέρνει στο φως επίσης, τα προβλήματα και τις ελλείψεις των αθλητικών εγκαταστάσεων. Σε πολλές περιπτώσεις έχουν καταργηθεί ή συγχωνευτεί εθνικά αθλητικά κέντρα λόγω προβλημάτων (υπολειτουργία, οικονομικά θέματα κ.ά.). Η οικονομική κρίση μετά τους Ολυμπιακούς Αγώνες, η κακή οικονομική διοίκηση και διαχείριση των Ολυμπιακών Ακινήτων οδήγησαν στην ερημοποίηση, εγκατάλειψη και φθορά τους (οικονομική ζημιά για το ελληνικό δημόσιο).

Τα τελευταία χρόνια η ανάθεση της ανακαίνισης των Ολυμπιακών Ακινήτων σε ιδιώτες με κάποια οφέλη για το δημόσιο, για παράδειγμα η κατασκευή δεύτερου κλειστού γηπέδου μπάσκετ στο Ολυμπιακό χωριό και η παραχώρησή του για το κοινό, έχει αλλάξει την κατάσταση προς το καλύτερο. Έχουν ξεκινήσει οι διαδικασίες βελτίωσης - ανακαίνισης των Ολυμπιακών Ακινήτων, όπως για παράδειγμα το κεντρικό στάδιο στο ΟΑΚΑ. Βέβαια, απαραίτητη ήταν η αλλαγή των διοικήσεων των αθλητικών εγκαταστάσεων γεγονός που είναι ελπιδοφόρο διότι οι νέες διοικήσεις έχοντας περισσότερες γνώσεις και όραμα, προσπαθούν να φέρουν την αλλαγή στην υπάρχουσα κατάσταση, διότι δεν αρκεί η δημιουργία νέων, σύγχρονων και προσβάσιμων προς όλους, αθλητικών εγκαταστάσεων ή και η τροποποίηση των παλαιών (ανακαίνιση και βελτίωσή τους) αλλά κρίνεται απαραίτητη η ύπαρξη της κατάλληλης διοίκησης για τη σωστή και χρηστή διακυβέρνηση. Θα πρέπει να υπάρχει έλεγχος, οργάνωση, συντήρηση, αξιοποίηση των αθλητικών εγκαταστάσεων. Επιπλέον, άνοιγμα στην κοινωνία, νέες ιδέες και πρακτικές που θα μπορούν να φέρουν έσοδα στους αθλητικούς οργανισμούς και θα συμβάλουν με αυτόν τον τρόπο στην παροχή υψηλών υπηρεσιών προς όλους, αθλητές, ερασιτέχνες, θεατές,

εργαζόμενους. Δυστυχώς, η ιδιωτικοποίηση των δημόσιων Ολυμπιακών Ακινήτων και των διοικήσεών τους ήταν απαραίτητη έπειτα από την αποτυχία του κράτους να τα ελέγξει και να τα αξιοποιήσει.

Επανερχόμενοι στο θέμα της παρούσης εργασίας, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι οι ελλείψεις, οι καταργήσεις και τα προβλήματα των αθλητικών εγκαταστάσεων στον ελλαδικό χώρο ίσως να αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για τον αθλητισμό και σε μεγαλύτερο βαθμό ίσως, και για τους αγώνες των Ατόμων με Αναπηρία. Η μη ύπαρξη ειδικών αθλητικών χώρων για τα Άτομα με Αναπηρία, η κατάργηση αρκετών αθλητικών εγκαταστάσεων, η υπολειτουργία κάποιων και η οικονομική κρίση είναι παράγοντες σημαντικοί που μπορεί να αποτρέπουν τα Άτομα με Αναπηρία να αναλαμβάνουν τη διοργάνωση αθλητικών αγώνων και τη διεκδίκηση διεθνών αθλητικών διοργανώσεων.

Επίσης, σύμφωνα με στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, από τις 4.777 δημοτικές καταγεγραμμένες αθλητικές εγκαταστάσεις στην Ελλάδα, μόλις οι 1.200 είναι προσβάσιμες σε Άτομα με Αναπηρία (σύμφωνα με το σύστημα καταγραφής «Πέλοπας»).

Ωστόσο, για πρώτη φορά στην Ελλάδα παραχωρείται δωρεάν χώρος για την κατασκευή Παραολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου στη Ραφήνα-Πικέρμι, Ανατολικής Αττικής. Η κατασκευή του πρώτου Παραολυμπιακού Αθλητικού Κέντρου προϋπολογισμού 32 εκατομμυρίων ευρώ σε συνεργασία με την Περιφέρεια Αττικής, τον Δήμο Ραφήνας-Πικερμίου, την Ελληνική Παραολυμπιακή Επιτροπή και το σύλλογο Ελλήνων Ολυμπιονικών, καθιστά το ιδιαίτερο αυτό αθλητικό κέντρο το οποίο απευθύνεται σε αθλητές με αναπηρία για προπονήσεις, προετοιμασίες, αγώνες και φιλοξενία διεθνών αθλητικών διοργανώσεων Ατόμων με Αναπηρία ως ένα πρότυπο αθλητικό κέντρο πρωτοφανές για τα ελληνικά δεδομένα. Σε αυτή τη νέα προσπάθεια, καθώς και στα υπόλοιπα έργα κατασκευής και αναβάθμισης θα δοθεί έμφαση στην προσβασιμότητα, σύμφωνα με το αρμόδιο Υφυπουργείο Αθλητισμού (Περιφέρεια Αττικής, 23/01/23).

Επιπρόσθετα στο ΟΑΚΑ : αυξήθηκε ο αριθμός θέσεων στάθμευσης για ΑμεΑ, έγιναν διαγραμμίσεις έως τις θέσεις αυτές, κατασκευάστηκαν αναβατόρια στις πισίνες, ράμπες, οδηγοί για τυφλούς, νέα κλειστή πισίνα με προδιαγραφές για ΑμεΑ, φιλοξενία σωματείων και ομοσπονδιών ΑμεΑ (Υφυπουργείο Αθλητισμού, artemidaspatanews, 2020). Επιπρόσθετα, βελτιώσεις και τροποποιήσεις σε αθλητικές

εγκαταστάσεις έχουν πραγματοποιηθεί σε όλη την Ελλάδα όπως στη Θεσσαλονίκη, την Πάτρα, το Ηράκλειο και τη Λάρισα.

2.3 Λόγοι συμμετοχής Κωφών στον αγωνιστικό αθλητισμό

2.3.1 Εμπόδια συμμετοχής ΑμεΑ στον αθλητισμό

Τα εμπόδια συμμετοχής των Ατόμων με Αναπηρία μπορεί να είναι ατομικά, κοινωνικά ή περιβαλλοντικά (Martin, 2013). Τα ατομικά σχετίζονται με τις δυσκολίες ορισμένων αναπηριών σε λειτουργικό επίπεδο ή σε ψυχολογικά και σωματικά αίτια. Στα κοινωνικά εμπόδια ανήκει η ελλιπής εκπαίδευση των καθηγητών φυσικής αγωγής για προσαρμογή των αθλητικών δραστηριοτήτων στις ανάγκες των Ατόμων με Αναπηρία και της αποφυγής ορισμένων γιατρών να προβάλλουν τα οφέλη της άσκησης και να προτρέψουν τα ΑμεΑ να συμμετάσχουν στον αθλητισμό.

Επιπρόσθετα, ένα από τα πιο σημαντικά κοινωνικά εμπόδια για τη συμμετοχή των ΑμεΑ στον αθλητισμό σύμφωνα με τον Martin (2013) είναι η έλλειψη ευκαιριών ή εγκαταστάσεων αθλητισμού που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των Ατόμων με Αναπηρία. Η έλλειψη κατανεμημένων πόρων, αλλά και η έλλειψη ενημέρωσης για τα οφέλη της άσκησης στα προγράμματα αποκατάστασης ή στα σχολεία (Martin 2013, Misener & Darcy 2014).

Οι αθλητικές εγκαταστάσεις στην Ελλάδα σε αρκετές περιπτώσεις παρουσιάζουν ελλείψεις και προβλήματα στην προσβασιμότητα εμποδίζοντας έτσι τα Άτομα με Αναπηρία να συμμετέχουν στον αθλητισμό. Κάποια από τα υπόλοιπα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα Άτομα με Αναπηρία είναι τα εξής :

- Η ελλιπής ενημέρωση των Ατόμων με Αναπηρία για την ενασχόλησή τους με τον αθλητισμό, δηλαδή τις δυνατότητες που έχουν, τις ευκαιρίες και επιλογές για όλα τα αθλήματα που θα μπορούσαν να ακολουθήσουν.
- Τα οφέλη της άσκησης για όλους και ειδικότερα για τα Άτομα με Αναπηρία (σωματικά, γνωστικά, ψυχολογικά, κοινωνικά).
- Η άγνοια, μη πληροφόρηση για τα προνόμια που μπορούν να έχουν οι αθλητές με αναπηρία, τα οποία είναι ισότιμα με τους υπόλοιπους αθλητές (πριμ, διορισμοί, μόρια για είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κ.ά.).

Σύμφωνα με τον 11ο κανόνα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (ΟΗΕ) για τα Άτομα με Αναπηρία και την εξίσωση των ευκαιριών ισχύουν τα εξής (Farmer κ.ά., 2006) :

«Οι χώρες πρέπει να μεριμνούν για την παροχή ίσων ευκαιριών στα Άτομα με Αναπηρία για άθληση και αναψυχή..... Τα κράτη για να καταστήσουν προσβάσιμα στα ΑμεΑ τα γήπεδα, τα γυμναστήρια, τους χώρους άθλησης και αναψυχής, τα ξενοδοχεία, τις πλαζ κ.ά. θα πρέπει να λαμβάνουν μέτρα..... Επίσης, για την αύξηση της συμμετοχής των ΑμεΑ στις αθλητικές δραστηριότητες θα πρέπει οι αθλητικοί σύλλογοι να δημιουργούν ευκαιρίες..... Η πρόβλεψη της προσβασιμότητας μπορεί σε μερικές περιπτώσεις να αυξήσει τις ευκαιρίες για συμμετοχή στην άσκηση..... Οι υπεύθυνοι των διοργανώσεων δραστηριοτήτων του αθλητισμού πρέπει να συνεργάζονται και να παίρνουν πληροφορίες και κατευθύνσεις από τους οργανισμούς των ΑμεΑ όταν διαμορφώνουν και σχεδιάζουν σχετικές υπηρεσίες».

Ο ΟΗΕ τονίζει α) τη σημασία της προσβασιμότητας για τη συμμετοχή των Ατόμων με Αναπηρία στον αθλητισμό β) την ανάγκη της συμμετοχής των οργανώσεών τους στο σχεδιασμό των αθλητικών δράσεων γ) αλλά και τον σημαντικό ρόλο των διοικητικών στελεχών. Τα διοικητικά στελέχη έχουν άμεση σχέση με τις αθλητικές εγκαταστάσεις και μπορούν να εντοπίσουν εύκολα τις ελλείψεις, να βελτιώσουν την προσβασιμότητα και να συμβάλουν στο άνοιγμα - κάλεσμα - αποδοχή όλων των Ατόμων με Αναπηρία στον αθλητισμό.

Τα Άτομα με Αναπηρία όταν ασχολούνται με τον αθλητισμό ωφελούνται σωματικά, πνευματικά και ψυχολογικά και αποκτούν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, αυτοεκτίμηση, αναγνώριση και αποδοχή (Farmer κ.ά., 2006). Αντιμετωπίζεται επίσης, ο αποκλεισμός, η περιθωριοποίηση, η ανισότητα και ο κοινωνικός ρατσισμός.

Επιπρόσθετα, το κέρδος για την κοινωνία και τη βελτίωση των υπολοίπων αρτιμελών ατόμων είναι ανεκτίμητο όταν συμμετέχουν και στηρίζουν τις προσπάθειές τους. Ορισμένα από τα θετικά στοιχεία που αποκομίζουμε είναι τα εξής :

- το αίσθημα ικανοποίησης και προσφοράς προς τα άτομα που χρειάζονται τη στήριξή μας
- μείωση του εγωισμού, της ιδέας της υπεροχής και της τελειότητας, θέτοντας προτεραιότητες και ιεραρχώντας τις ουσιαστικές νίκες και αξίες της ζωής

- δημιουργούνται σωστά πρότυπα για τα παιδιά και τους νέους με παρακίνηση τους να συμμετέχουν σε κοινές δράσεις και προγράμματα (ενίσχυση μέσω της εκπαίδευσης)
- απόκτηση νέων και περισσότερων γνώσεων για όλους
- πρόκληση ή αύξηση της ενσυναίσθησης και της κατανόησης για τα Άτομα με Αναπηρία, βελτιώνοντας έτσι το χαρακτήρα, τη στάση και τη συμπεριφορά μας απέναντί τους.

Για την επίτευξη όλων των παραπάνω καταλυτικό ρόλο παίζει η εκπαίδευση (γνώσεις, ενημέρωση, πρακτικές) αλλά και η ευαισθησία που πρέπει να έχουν όλοι οι συμμετέχοντες στον αθλητισμό, όπως τα διοικητικά στελέχη, ιδιοκτήτες, οι αρχιτέκτονες - εργολάβοι, οι προπονητές - γυμναστές, οι αθλητές αλλά και οι θεατές.

Οι γνώσεις (που αφορούν τις ιδιαιτερότητες, τις ανάγκες των Ατόμων με Αναπηρία, αλλά και των προβλέψεων, της νομοθεσίας, των δικαιωμάτων και των διεθνών δοκιμασμένων και πετυχημένων πρακτικών) κυρίως των διοικητικών στελεχών είναι ιδιαίτερες σημαντικές, γιατί μπορούν να λαμβάνουν τις σωστές αποφάσεις ή να τις προωθούν και με επιχειρήματα και δράσεις να επηρεάζουν τους ιδιοκτήτες και τους θεατές συμβάλλοντας έτσι στην αλλαγή των προτεραιοτήτων και γενικότερα της νοοτροπίας.

2.3.2 Έρευνες αναφορικά με κίνητρα συμμετοχής Κωφών στον αγωνιστικό

αθλητισμό

Σύμφωνα με τον παγκόσμιο οργανισμό υγείας (Who, 2017) η αναπηρία από την απώλεια ακοής επηρεάζει τη ζωή του 5,3% του παγκόσμιου πληθυσμού, δηλαδή 360 εκατομμύρια άτομα. Στην Αγγλία πάνω από 900.000 άτομα είναι κωφά με απώλεια ακοής πάνω από 74dB και εκτιμάται ότι ένας στους πέντε πολίτες θα έχει κάποιας μορφής απώλεια ακοής (Action on Hearing Loss, 2015).

Τα τελευταία χρόνια το θέμα άθληση και αναπηρία έχει διερευνηθεί από διάφορες οπτικές, από τα ψυχολογικά πλεονεκτήματα της συμμετοχής στην άσκηση έως τη συμπερίληψη μέσω του management και των οργανωσιακών θεωριών των Ατόμων με Αναπηρία (ΑμεΑ) στον αθλητισμό (Townsend et al., 2016).

Όμως, παρά την αύξηση της προσοχής στην αναπηρία φαίνεται ότι δεν έχουν διερευνηθεί ισότιμα όλες οι μορφές αναπηρίας και ότι οι πιθανές λύσεις δεν μπορούν να ταιριάζουν σε όλα τα είδη αναπηρίας (Ulrich & Egbert, 2013).

Ένα παράδειγμα της μη ένταξης των ΑμεΑ στον αθλητισμό στην Αγγλία είναι ότι μόλις το 9,7% των 250.3970 Κωφών συμμετέχουν σε άσκηση 30 λεπτών μία φορά την εβδομάδα. Το υπόλοιπο 91,3% είναι λιγότερο ενεργό (Irish et al., 2018).

Απαραίτητη προϋπόθεση για τη συμμετοχή των Κωφών και βαρήκοων ατόμων στον αθλητισμό είναι αρχικά, η πρόσβαση στις αθλητικές εγκαταστάσεις με αποδοχή των Κωφών από τους αθλητικούς συλλόγους των ακουόντων και Κωφών και τη λήψη μέτρων για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας (διερμηνείς, προπονητές με γνώση της νοηματικής γλώσσας). Οι παροχές αυτές θα μπορούσαν να αποτελέσουν κίνητρα που θα ωθούσαν τα κωφά άτομα να ασχοληθούν με τον αγωνιστικό αθλητισμό εκτός από τα γενικά κίνητρα που αφορούν τη βελτίωση και προστασία της υγείας και την επίτευξη της ποιότητας ζωής. Ωστόσο, δε θα έπρεπε να θεωρούνται παροχές η προσβασιμότητα σε χώρους και υπηρεσίες, αλλά αυτονόητα δεδομένα και υποχρέωση της πολιτείας για εξασφάλιση της ισοτιμίας όλων των πολιτών.

Σχετικά με την προσβασιμότητα των Κωφών στις αθλητικές εγκαταστάσεις και γενικότερα στον τομέα του αθλητισμού, δεν ισχύουν οι ίδιες συνθήκες με τα υπόλοιπα Άτομα με Αναπηρία ή με τους Κωφούς αθλητές άλλων χωρών. Σε αυτό το σημείο πρέπει να υπενθυμίσουμε τη διάκριση μεταξύ Κωφών αθλητών και Κωφών θεατών των αθλητικών γεγονότων (διαφορετικές ανάγκες και χώροι), αν και η φιλοσοφία για προσβασιμότητα και των δύο κατηγοριών είναι κοινή.

Συγκεκριμένα, λοιπόν επειδή οι Κωφοί είναι σωματικά αρτιμελείς δεν χρειάζονται μεγαλύτερες θέσεις, εισόδους ή διαφορετικές τουαλέτες και αποδυτήρια, όπως για παράδειγμα οι αθλητές που χρησιμοποιούν αμαξίδια. Επίσης, οι Κωφοί δεν χρειάζονται συνοδούς, όπως για παράδειγμα ορισμένες περιπτώσεις τυφλών αθλητών.

Οι ανάγκες των Κωφών για να μπορούν να έχουν πρόσβαση στην άθληση και να συμμετέχουν στους αγώνες ισότιμα με τους υπόλοιπους αθλητές είναι διαφορετικές. Δύο από τα βασικά στοιχεία που χρειάζονται οι αθλητικοί χώροι ώστε να είναι προσβάσιμοι προς τους Κωφούς και βαρήκοους αθλητές είναι :

- να υπάρχουν γραπτές σημάνσεις (σήματα) και ειδικοί φωτισμοί, δηλαδή οπτικές οδηγίες, σκίτσα, εικόνες, βίντεο, υπότιτλοι, γραπτές επισημάνσεις
- παροχή της υπηρεσίας των διερμηνέων για την επικοινωνία των Κωφών αθλητών με τους προπονητές και συναθλητές τους όχι μόνο στις προπονήσεις αλλά και στους αγώνες. Συνήθως, το πρώτο διάστημα των Κωφών αθλητών που συμμετέχουν σε ομάδες ακουόντων υπάρχει κάποια δυσκολία στην επικοινωνία επειδή οι Κωφοί δεν μπορούν να μιλήσουν καθαρά και η

πλειοψηφία των ακουόντων δεν γνωρίζουν τη νοηματική γλώσσα. Μέχρι λοιπόν, να βρεθούν οι βασικοί κώδικες επικοινωνίας των Κωφών με τους ακούντες, οι Κωφοί αθλητές χρειάζονται διερμηνείς της νοηματικής γλώσσας ώστε να γεφυρώνεται το χάσμα της επικοινωνίας μεταξύ τους.

Οι Κωφοί αθλητές στο παρελθόν αντιμετώπιζαν εντονότερα το πρόβλημα της επικοινωνίας διότι δεν υπήρχε γενικότερη γνώση και ενημέρωση των πολιτών για την κώφωση, με συνέπεια οι Κωφοί αθλητές να δέχονται επικριτικά σχόλια, αμφισβήτηση, πολλές φορές ρατσισμό και περιθωριοποίηση. Με την επιμονή και τη σκληρή προσπάθειά τους κατάφεραν μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα να ενσωματωθούν στις αθλητικές ομάδες και σταδιακά να αποδεικνύουν ότι η κώφωση δεν είναι εμπόδιο στην αντίληψη και τις ικανότητές τους.

Επίσης, όταν οι Κωφοί αθλητές αγωνίζονται με ομάδες ακουόντων (σε συλλογικό επίπεδο) δεν προβλέπονται και δεν τηρούνται οι κανονισμοί που ισχύουν για τους αγώνες των Κωφών αθλητών. Για παράδειγμα, δεν υπάρχει κατάλληλος εξοπλισμός - φωτισμός σε ταμπλό του μπάσκετ ή στις εκκινήσεις των αγώνων δρόμου στο στίβο και την κολύμβηση. Στο ποδόσφαιρο ο διαιτητής μόνο σφυρίζει κανονικά και δεν σηκώνει το σημαϊάκι ώστε να το βλέπουν οι Κωφοί αθλητές. Τα οπτικά σήματα -ερεθίσματα χρησιμοποιούνται μόνο σε αγώνες Κωφών : διεθνείς (ευρωπαϊκά, παγκόσμια πρωταθλήματα και Ολυμπιάδες Κωφών) και εθνικούς.

Δεν υπάρχει καμία πρόβλεψη, διευκόλυνση, ειδικός εξοπλισμός ή υπηρεσία ειδικά για τους Κωφούς αθλητές και αθλήτριες στις αθλητικές εγκαταστάσεις της Ελλάδας. Όταν ωστόσο, προετοιμάζεται μία διεθνής αθλητική διοργάνωση στην Ελλάδα η οργανωτική επιτροπή γνωρίζοντας τις διεθνείς προδιαγραφές και υποχρεώσεις που πρέπει να τηρούνται, φροντίζει ώστε να βρίσκεται ο κατάλληλος εξοπλισμός και να εφαρμόζονται οι κανονισμοί των αγώνων.

Στη διοργάνωση του παγκοσμίου πρωταθλήματος μπάσκετ Κωφών που πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη, κατά τη διάρκεια των αγώνων υπήρχε ειδικός φωτισμός οπτικών ειδοποιήσεων περιμετρικά γύρω από το ταμπλό στις μπασκέτες, καθώς και η παροχή διερμηνέων της Ελληνικής νοηματικής γλώσσας αλλά και της διεθνής νοηματικής γλώσσας με στόχο τη διευκόλυνση της επικοινωνίας μεταξύ των Κωφών και των ακουόντων πριν, κατά τη διάρκεια και μετά τη λήξη των αγώνων.

Σχετικά με τους Κωφούς θεατές που επιθυμούν να παρακολουθούν αθλητικά και όχι μόνο, γεγονότα στην Ελλάδα δυστυχώς δεν ισχύουν οι συνθήκες άλλων χωρών. Στην Αμερική σε αρκετά γήπεδα όπως το Madison Square Garden υπάρχει πρόβλεψη

παροχής ειδικού ακουστικού εξοπλισμού που μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα βαρήκοα άτομα και να παρακολουθήσουν τους αγώνες. Επίσης, οι Κωφοί ενημερώνοντας με γραπτό μήνυμα για την πρόθεσή τους να παρευρεθούν και να παρακολουθήσουν έναν αθλητικό αγώνα δύο εβδομάδες νωρίτερα, τους παρέχεται διερμηνέας καθ' όλη τη διάρκεια του αγώνα.

Στην Ελλάδα δεν παρέχεται σχετικός εξοπλισμός (ακουστικός) και υπηρεσίες διερμηνέων στις αθλητικές εγκαταστάσεις. Ο Κωφός ή βαρήκοος πολίτης είναι υποχρεωμένος να αναζητά και να καλύπτει ο ίδιος τη δαπάνη για την υπηρεσία του διερμηνέα ή διαφορετικά θα πρέπει να δεχτεί την ακουστική του απώλεια και να έχει ελλιπή πληροφόρηση για όλον τον αγώνα και συνεπώς, μη ισότιμη πρόσβαση.

3. ΜΕΘΟΔΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

3.1 Μέθοδος συλλογής δεδομένων

3.1.1 Συμμετέχοντες

Η επιλογή των συμμετεχόντων της παρούσας εργασίας έγινε μέσω της *σκόπιμης δειγματοληψίας, με τη μέθοδο της χιονοστιβάδας*. Οι συμμετέχοντες προέρχονται από διαφορετικές χώρες κι έτσι μας παρέχουν *πλούτο πληροφοριών* που ήταν και βασικός μας στόχος. Σύμφωνα με την Φραγκιαδάκη (2013), «ο ερευνητής προσπαθεί να επιλέξει άτομα τα οποία έχουν βιώσει το υπο διερεύνηση φαινόμενο και μπορούν να το αναπτύξουν επαρκώς».

Τα κριτήρια που χρησιμοποιήθηκαν για την επιλογή ήταν σημαντικά για την εγκυρότητα της έρευνας. Απευθυνθήκαμε σε μέλη - στελέχη των Αθλητικών Ομοσπονδιών των χωρών οι οποίοι βρίσκονται πολλοί από αυτούς σε διοικητικές θέσεις και γνωρίζουν γενικότερα και ειδικότερα στοιχεία για την υπάρχουσα κατάσταση σε κάθε χώρα. Τα άτομα που επιλέχθηκαν τα περισσότερα ήταν πρώην αθλητές Κωφοί - μέλη των Αθλητικών Ομοσπονδιών, αλλά και κάποιοι ακούοντες οι οποίοι συμμετέχουν στην Αθλητικές Ομοσπονδίες και οι περισσότεροι έχουν συμμετάσχει στη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων. Χρειαζόμασταν άτομα με γνώσεις και σχετική εμπειρία.

Έτσι λοιπόν, τον Ιούνιο του 2023 πραγματοποιήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης το 6ο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Καλαθοσφαίρισης Κωφών ανδρών-γυναικών, όπου συμμετείχαν 14 εθνικές ομάδες ανδρών και 8 γυναικών (13 έως 24 Ιουνίου 2023).

Στο πλαίσιο διεξαγωγής της έρευνας σχετικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν οι χώρες για τον αθλητισμό των Κωφών και για τη διοργάνωση των αθλητικών τους γεγονότων μοιράστηκαν ερωτηματολόγια σε 13 εκπροσώπους των αποστολών.

Επίσης, στις 23 Σεπτεμβρίου έως 7 Οκτωβρίου 2023 πραγματοποιήθηκε στη Χερσόνησο της Κρήτης, το 6ο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Αντισφαίρισης Κωφών ανδρών-γυναικών, νέων-νεανίδων και ομαδικό πρωτάθλημα, όπου συμμετείχαν περίπου 100 αθλητές από 22 χώρες.

Με στόχο τη συγκέντρωση όσο το δυνατόν περισσότερων πληροφοριών σχετικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις που χρησιμοποιούν οι διοργανωτές αθλητικών γεγονότων για τα κωφά άτομα και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά τον σχεδιασμό και υλοποίηση των αθλητικών γεγονότων, εστάλησαν μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων τα αντίστοιχα ερωτηματολόγια σε 14 εκπροσώπους των αποστολών-χωρών που συμμετείχαν στο Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Αντισφαίρισης Κωφών.

Συγκεντρώθηκαν στοιχεία και από τις 5 ηπείρους του κόσμου και συγκεκριμένα:

- από την Ευρώπη (Ελλάδα και Ισπανία)
- από την Αφρική (Κένυα)
- από την Αμερική (ΗΠΑ και Αργεντινή)
- από την Ασία (Ινδία και Ισραήλ)
- από την Ωκεανία (Αυστραλία)

Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ήταν συνολικά 13 από 8 χώρες. Οι 9 συμμετέχοντες ήταν Κωφοί και βαρήκοοι και οι 4 ήταν ακούοντες. Ο μικρός αριθμός του δείγματος δεν αποτελεί πρόβλημα επειδή στόχος της έρευνας είναι η σε βάθος διερεύνηση των αντιλήψεων, των γνώσεων και εμπειριών των στελεχών, χωρίς απαιτήσεις στατιστικής αντιπροσωπευτικότητας.

Από τη χώρα της Κένυας λάβαμε τρεις απαντήσεις στα ερωτηματολόγια από διαφορετικά πρόσωπα γεγονός που αυξάνει την εγκυρότητα των πληροφοριών διασταυρώνοντας με αυτόν τον τρόπο τις απαντήσεις τους.

Επίσης, θα πρέπει να επισημάνουμε ότι 2 χώρες εκπροσωπήθηκαν μόνο από ακούοντες - μέλη των Αθλητικών Ομοσπονδιών (Αργεντινή και Ινδία), ενώ στις

υπόλοιπες 2 που απάντησαν ακούοντας συμμετείχαν και Κωφοί από την ίδια χώρα (Ελλάδα και Κένυα).

Ο εκπρόσωπος της αθλητικής ομοσπονδίας Κωφών της Αργεντινής ο οποίος ήταν ακούοντας έχοντας μικρότερη εμπειρία σε αγώνες Κωφών είχε περιορισμένες γνώσεις σχετικά με τα προβλήματα προσβασιμότητας και επικοινωνίας που αντιμετωπίζουν οι Κωφοί αθλητές. Αντίθετα, ο Ινδός εκπρόσωπος της Αθλητικής Ομοσπονδίας Κωφών έχοντας πολυετή εμπειρία από τη συμμετοχή τους σε διοργανώσεις Κωφών αθλητών, είχε περισσότερες γνώσεις για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν.

3.1.2 Ερευνητική διαδικασία

Η διαδικασία της έρευνας σχεδιάστηκε ως εξής:

- Διατύπωση στόχου της έρευνας και ερωτημάτων. Επιλογή μεθοδολογικής προσέγγισης και ανάπτυξης της: ποιοτική.
- Δημιουργία ερωτηματολογίου (είδος συνέντευξης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) και εύρεση δείγματος κατά τη διάρκεια του παγκόσμιου πρωταθλήματος καλαθοσφαίρισης στο Ηράκλειο της Κρήτης. Μοίρασμα ερωτηματολογίου ή αποστολή ηλεκτρονικά σε συγκεκριμένα, επιλεγμένα στελέχη των αθλητικών ομοσπονδιών από όλες τις συμμετέχουσες χώρες.
- Ευγενική υπενθύμιση για συμπλήρωση του ερωτηματολογίου από τους εκπροσώπους των ξένων χωρών και συγκέντρωση απαντήσεων από Έλληνες.
- Συμμετοχή στη διοργάνωση του παγκόσμιου πρωταθλήματος αντισφαίρισης Κωφών που πραγματοποιήθηκε στη Χερσόνησο της Κρήτης. Εύρεση νέου δείγματος και συλλογή ερωτηματολογίων.

3.1.3 Επιλογή και τεκμηρίωση μεθοδολογίας

Η παρούσα εργασία διερεύνησε τις γνώσεις και τις αντιλήψεις στελεχών αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών από όλο τον κόσμο σχετικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν για τη διοργάνωση αθλητικών αγώνων. Ο κύριος λόγος της επιλογής της ποιοτικής μεθοδολογικής προσέγγισης για τη συλλογή και ανάλυση των δεδομένων είναι διότι ένας από τους βασικούς στόχους της έρευνας *«είναι η σε βάθος διερεύνηση και κατανόηση των αντιλήψεων και των*

γνώσεων των στελεχών». Η ποιοτική προσέγγιση είναι κατάλληλη για την κατανόηση, περιγραφή και διερεύνηση των κοινωνικών φαινομένων (καταστάσεων και προβλημάτων), με τη χρήση των ερωτημάτων «πώς» και «γιατί» (Creswell, 2011). Μελετά με τον καλύτερο τρόπο τις εμπειρίες των στελεχών στο χώρο του αθλητισμού των Κωφών αναδεικνύοντας τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν.

Επίσης, η ποιοτική μεθοδολογική προσέγγιση εξασφαλίζει ποικιλία απόψεων και μας παρέχει ελευθερία και ευελιξία όσον αφορά τις ερωτήσεις μας, τις απαντήσεις των συμμετεχόντων και της ανάλυσής τους. Μέσω της ποιοτικής μεθοδολογίας επιχειρήσαμε να συλλέξουμε πλούσιες και σε βάθος πληροφορίες για τα προβλήματα και τις προκλήσεις που συναντούν οι Κωφοί και βαρήκοοι για το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή αθλητικών αγώνων, την προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων και τη στήριξη του κράτους τους. Ο αριθμός των συμμετεχόντων είναι περιορισμένος και η έρευνα στοχεύει στη συλλογή πληροφοριών τις οποίες δεν γνωρίζουν όλοι, αλλά κυρίως αυτοί που εργάζονται και συμμετέχουν στις ομοσπονδίες. Δηλαδή, δε θα μπορούσαμε να συγκεντρώσουμε χρήσιμο και επαρκές υλικό εάν απευθυνόμασταν για παράδειγμα σε 1000 αθλητές Κωφούς από όλο τον κόσμο, διότι οι περισσότεροι δεν γνωρίζουν τι ισχύει σε επίπεδο κράτους, εγκαταστάσεων και επιδοτήσεων. Σε αυτή τη διαπίστωση καταλήξαμε αφού ρωτήσαμε προφορικά αρκετούς αθλητές και μέλη σωματείων την περίοδο σχεδιασμού και αναζήτησης δείγματος για τη συγκεκριμένη έρευνα.

Επίσης, «η ποιοτική προσέγγιση μελετά φαινόμενα στην πολλαπλότητά τους χωρίς να αναζητά κανονικότητες και χωρίς να επιζητά να προσδιορίσει κεντρικές τάσεις» (Πυργιωτάκης, 2013). Το θέμα ερευνάται ολιστικά επιδιώκοντας να απαντηθούν τα ερευνητικά μας ερωτήματα και να αναδειχτεί η πραγματικότητα που ισχύει για το φαινόμενο και τα άτομα που λαμβάνουν μέρος στην έρευνα. Η ποιοτική μέθοδος συμβάλλει στην προσπάθεια να αποδοθούν οι εμπειρίες των ατόμων, να εμβαθύνει στα λεγόμενά τους και να αποκαλύψει τη σημασία των εμπειριών τους.

Υπάρχουν διάφορα είδη συνεντεύξεων που χρησιμοποιούνται για τη συλλογή δεδομένων με την ποιοτική προσέγγιση : οι δια ζώσης συνεντεύξεις - πρόσωπο με πρόσωπο, οι διαδικτυακές συνεντεύξεις μέσω skype, viber κ ά. όπου μέσω κάποιας πλατφόρμας επιτρέπεται η διαδικτυακή συζήτηση που πραγματοποιείται σε πραγματικό χρόνο (O'Connor, Madge, Shaw, & Wellens, 2008), υπάρχουν οι

ασύγχρονες συνεντεύξεις μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου που γίνονται σε μη πραγματικό χρόνο, καθώς και οι συνεντεύξεις μέσω τηλεφώνου.

Πλέον στον σύγχρονο τρόπο ζωής του σημερινού ανθρώπου με την ανάπτυξη της τεχνολογίας η χρήση των υπολογιστών ταιριάζει στην ποιοτική μέθοδο. Ειδικότερα η χρήση του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου για συνεντεύξεις θεωρείται πλέον, ένας τρόπος επικοινωνίας φυσικός και ακριβής (Burns, 2010; Fritz & Vandermause, 2018).

Έχουν πραγματοποιηθεί πολλές έρευνες που διαπιστώνουν ότι οι ηλεκτρονικές συνεντεύξεις (συνεντεύξεις μέσω email) έχουν πάρα πολλά πλεονεκτήματα όπως :

- αποφεύγεται οποιοδήποτε λάθος σχετικά με το κείμενο και την απόδοση του. Ο ερευνητής δεν καταγράφει τη συνέντευξη αλλά ο ίδιος ο συμμετέχων (<http://sru.soc.surrey.ac.uk/SRU21.html>, Selwyn & Robson, 1998).
- μεγάλο πλεονέκτημα είναι ότι το δείγμα μπορεί να είναι παγκόσμιας κλίμακας (Meho, 2006; Blomberg, et al., 1993) μειώνοντας έτσι τη γεωγραφική απόσταση (Burns, 2010; Chen & Hinton, 1999; Dimond, Fiesler, DiSalvo, Pelc, & Bruckman, 2012)
- δεν κοστίζουν (Fontes & O'Mahony, 2008)
- μπορούν να συμμετέχουν στην έρευνα άτομα με ποικίλα χαρακτηριστικά όπως άτομα μεγάλης ηλικίας που δεν μπορούν να μετακινηθούν εύκολα (Brondani, MacEntee, & O'Connor, 2011), άτομα που εμφανίζουν κάποια ασθένεια (βλ. και Synnot et al., 2014), κ.ά.
- ένα ερωτηματολόγιο μίας συνέντευξης μέσω email μπορεί να σταλεί σε πολλούς συμμετέχοντες ταυτόχρονα σε όλο τον κόσμο και άσχετα με την ώρα της κάθε χώρας, γεγονός που διευκολύνει τη συλλογή πληροφοριών σε όλο τον κόσμο (Meho, 2006)
- δεν χρειάζεται να μετακινηθεί ο ερευνητής ή ο συμμετέχων για να πραγματοποιήσουν μία συνέντευξη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- ένα επιπλέον θετικό της ποιοτικής έρευνας που γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου είναι ότι δεν απαιτείται η απομαγνητοφώνηση των συνεντεύξεων αφού οι συμμετέχοντες στέλνουν σε κείμενο τις απαντήσεις τους έτοιμες για ανάλυση (Bowker & Tuffin, 2004; Opdenakker, 2006)

- η συνέντευξη μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου συνήθως δίνει την ελευθερία στα άτομα να είναι αυθόρμητα χωρίς πίεση, φόβο ή ντροπή διότι απαντούν πίσω από μία οθόνη του υπολογιστή έχοντας όσο χρόνο επιθυμούν. Έτσι πολλές φορές οι απαντήσεις τους είναι ειλικρινείς και αβίαστες

Επίσης σύμφωνα με τους Tanis (2007) και Bowden & Galindo-Gonzalez (2015) οι συνεντεύξεις που περιλαμβάνουν ερωτηματολόγια τα οποία συμπληρώνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και απαιτούν τη χρήση του γραπτού λόγου μπορεί να είναι βοηθητικός τρόπος και να ενθαρρύνει άτομα που αντιμετωπίζουν προβλήματα ακοής ή εκφοράς του λόγου. Τα άτομα αυτά όταν βρίσκονται στο χώρο τους τη χρονική στιγμή που τους βολεύει μπορεί να νιώσουν ασφάλεια ώστε να εκφράσουν τις εμπειρίες τους και να έχουν όσο χρόνο χρειάζονται για να σκεφτούν και να τις μοιραστούν (Bowker & Tuffin, 2004; Ratislavoná & Ratislav, 2014; Opdenakker, 2006).

Πράγματι, ο συγκεκριμένος τρόπος συνέντευξης με τη χρήση ερωτηματολογίου που απαντήθηκε μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εξυπηρέτησε την ιδιαιτερότητα της συγκεκριμένης έρευνας όπου το δείγμα μας ήταν άτομα από διαφορετικές χώρες με διαφορετικές γλώσσες, τα οποία ήταν Κωφά. Γνωρίζοντας τα στελέχη των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών και αποκτώντας οικειότητα μαζί τους τα πλησιάσαμε, τους εξηγήσαμε τους στόχους της έρευνάς μας και στη συνέχεια, όταν διαπιστώσαμε ότι πληρούν τα κριτήρια για τη συμμετοχή τους στην παρούσα έρευνα, είχαν δηλαδή τις απαραίτητες γνώσεις, τους αποστείλαμε τα ερωτηματολόγια.

3.1.4 Εργαλείο συλλογής δεδομένων

Η συγκέντρωση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ερωτηματολογίου (είδος συνέντευξης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) το οποίο περιλάμβανε προκαθορισμένες ερωτήσεις ανοιχτού τύπου, το οποίο μοιράστηκε σε στελέχη των αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών από όλο τον κόσμο που συμμετείχαν στα δύο παγκόσμια πρωταθλήματα καλαθοσφαίρισης και αντισφαίρισης αντίστοιχα. Το ερωτηματολόγιο μεταφράστηκε στα αγγλικά για τους συμμετέχοντες των ξένων χωρών. Το αρχικό ερωτηματολόγιο στα ελληνικά διορθώθηκε και τροποποιήθηκε ύστερα από την πρώτη πιλοτική συμμετοχή. Οι βασικοί λόγοι που επιλέχθηκε η

δημιουργία και η χρήση ερωτηματολογίου για τη συγκέντρωση των πληροφοριών είναι οι εξής:

- η δυνατότητα *εμβάθυνσης* στις σκέψεις, γνώσεις, συναισθήματα, αντιλήψεις των συμμετεχόντων που μπορεί να μας παρέχει (Ιωσηφίδης, 2008)
- επιλέχθηκαν ερωτήσεις ανοιχτού τύπου έτσι ώστε να συμμετέχοντες να μπορούν να εκφραστούν ελεύθερα να περιγράψουν τις σκέψεις και να μεταφέρουν τις γνώσεις τους οι οποίες διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Οι ερωτήσεις προσπαθήσαμε να είναι απλές και κατανοητές προς όλους, καθώς και όσο το δυνατόν λιγότερες σε αριθμό ώστε να μην κουράσουν τους συμμετέχοντες διότι ήταν ανοιχτού τύπου
- δεν επιλέχθηκε η συνέντευξη πρόσωπο με πρόσωπο με ερωτήσεις ανοικτού τύπου λόγω της πρακτικής δυσκολίας της διαδικασίας. Δηλαδή, θα έπρεπε να χρησιμοποιηθούν διερμηνείς νοηματικής γλώσσας στην ελληνική και τη διεθνή γλώσσα όπου κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των πρωταθλημάτων υπήρχε μεγάλη δυσκολία λόγω των υποχρεώσεων και του φόρτου εργασίας όλων (διερμηνέων και στελεχών των ομοσπονδιών). Επίσης, σημαντικό ρόλο είχε και ο ψυχολογικός παράγοντας π.χ. σε περίπτωση ήττας της ομάδας του το στέλεχος δεν είχε τη διάθεση να απαντήσει στις ερωτήσεις μας. Ένας ακόμα ανασταλτικός παράγοντας μη επιλογής της συνέντευξης για τη συλλογή των δεδομένων είναι η δυσκολία ίσως και ο χρόνος που θα χρειαζόταν για την απομαγνητοφώνηση και καταγραφή των απαντήσεων από τη νοηματική γλώσσα σε γραπτό λόγο.

Σχεδιάσαμε τις ερωτήσεις με στόχο να συγκεντρώσουμε στοιχεία που θα μας οδηγήσουν σε απαντήσεις των ερευνητικών μας ερωτημάτων. Επίσης, οι εισαγωγικές ερωτήσεις αυξάνουν την *αξιοπιστία* της έρευνάς μας, διότι αποδεικνύουν τη *σωστή επιλογή του δείγματός μας*. Οι συμμετέχοντες είναι πράγματι, στελέχη αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών με γνώσεις, εμπειρία και συμμετοχή όχι μόνο ως αθλητές αλλά και ως διοργανωτές αθλητικών γεγονότων των Κωφών.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει 14 ερωτήσεις ανοικτού τύπου οι οποίες αντιστοιχούν στους 3 άξονες-ερωτήματα της έρευνας και αναπτύσσονται ως εξής :

Οι 4 πρώτες ερωτήσεις (1-4), αφορούν το πρώτο ερώτημα της εργασίας, που είναι οι γνώσεις των μελών των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών για τις

αθλητικές εγκαταστάσεις των χωρών τους, την παραχώρηση, την ιδιοκτησία, τη χρήση και την καταλληλότητά τους για τους αγώνες Κωφών αθλητών.

Με τις επόμενες ερωτήσεις του ερωτηματολογίου (5-8), επιδιώκεται να διερευνηθεί η προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων που κατέχουν ή παραχωρούνται για τις διοργανώσεις των Κωφών αθλητών, καθώς και η διαθεσιμότητα ή μη υπηρεσιών πρόσβασης προς τους Κωφούς.

Στις ερωτήσεις 9-13 οι συμμετέχοντες διατυπώνουν τις γνώσεις και εμπειρίες τους για τις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά το σχεδιασμό, οργάνωση και υλοποίηση αθλητικών γεγονότων των Κωφών. Επίσης, αναφέρονται στην κρατική οικονομική στήριξη, δηλώνουν το βαθμό ικανοποίησής τους και τις προτάσεις τους.

Για καλύτερο έλεγχο των ερωτήσεων και διόρθωση πιθανών λαθών πραγματοποιήσαμε μία πιλοτική συμμετοχή αρχικά και όπου χρειάστηκε τροποποιήσαμε κάποιες ερωτήσεις για να είναι κατανοητές στους συμμετέχοντες. Επίσης, σε ερωτήσεις όπως για παράδειγμα «εάν αντιμετωπίζουν κάποια δυσκολία» λάβαμε μονολεκτική απάντηση-«ναι» κι έτσι προσθέσαμε την ερώτηση «εάν ναι, ποιες δυσκολίες»; ώστε να λάβουμε συγκεκριμένη και αναλυτική απάντηση. Χρησιμοποιήσαμε δηλαδή, βολιδοσκοπήσεις όπου χρειαζόταν για την αποσαφήνιση των ερωτήσεων προς τους συμμετέχοντες και για να λάβουμε πληρέστερες απαντήσεις. Οι ερωτήσεις στις οποίες χρησιμοποιήσαμε βολιδοσκοπήσεις είναι οι εξής: 1,3,4,6,7,9,10,12.

Το ερωτηματολόγιο παρατίθεται στο Παράρτημα Α της παρούσας εργασίας και στις δύο γλώσσες, ελληνικά και αγγλικά και η ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν, αναλύθηκαν με βάση τα ερευνητικά ερωτήματα.

3.1.5 Αξιοπιστία και εγκυρότητα έρευνας

Η *αξιοπιστία* και η *εγκυρότητα* στην έρευνά μας εξασφαλίζεται μέσω του σχεδιασμού και υλοποίησης συγκεκριμένων ενεργειών.

Αρχικά, στοχεύοντας στην *αξιοπιστία* της έρευνάς μας, διατυπώσαμε σαφείς και κατανοητές ερωτήσεις προς όλους τους συμμετέχοντες. Επιπρόσθετα, οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου ήταν ανοιχτού τύπου και δεν καθοδηγούσαν τους συμμετέχοντες. Οι συμμετέχοντες είχαν το περιθώριο να συμπληρώσουν το

ερωτηματολόγιο σε χρόνο ελεύθερο και βολικό για τους ίδιους, χωρίς πίεση και άγχος ώστε να έχουν καθαρό μυαλό, αρκετό χρόνο και διάθεση να απαντήσουν όσο το δυνατόν πληρέστερα στις ερωτήσεις.

Η επιλογή του δείγματός μας, η οποία ήταν συγκεκριμένη και ακολουθεί τα κριτήρια όπως προαναφέραμε, αυξάνει την αξιοπιστία της έρευνάς μας. Στις εισαγωγικές ερωτήσεις οι συμμετέχοντες επιβεβαιώνουν με τις απαντήσεις τους ότι πληρούν αυτά τα κριτήρια. Στην περίπτωση του Αργεντίνου ακούοντα εκπροσώπου, ο οποίος είχε σχετικά μικρή εμπειρία με την κουλτούρα των Κωφών, αναφέρεται στην επιλογή του δείγματος αλλά και στα αποτελέσματα.

Για να πετύχουμε *εγκυρότητα* διατυπώσαμε προσεκτικά τις ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις έπρεπε να είναι ουδέτερες, χωρίς να τους κατευθύνουν. Επίσης, με στόχο να διερευνήσουμε επαρκώς όλα τα ερωτήματα προσπαθήσαμε κατά τη δημιουργία του εργαλείου να θέσουμε εύστοχες ερωτήσεις και οι οποίες να έχουν άμεση σχέση με τα ερευνητικά ερωτήματα.

Επίσης, ως στρατηγική εγκυρότητας χρησιμοποιήθηκε η τριγωνοποίηση η οποία μπορεί να επικυρώσει την ακρίβεια των ποιοτικών αποτελεσμάτων και ερμηνειών μας (Creswell, 2011). Το είδος τριγωνοποίησης που χρησιμοποιήθηκε είναι η διαδικασία επιβεβαίωσης των στοιχείων από διαφορετικά άτομα. Στη συγκεκριμένη έρευνα 2 από τις 8 χώρες η Ελλάδα και η Κένυα, μας έδωσαν 4 συμμετοχές-απαντήσεις και 3 αντίστοιχα. Οι συμμετέχοντες ήταν Κωφοί και ακούντες και διαπιστώσαμε ότι οι απαντήσεις τους ήταν ίδιες σε ερωτήσεις γνώσεων σχετικά με την ισχύουσα κατάσταση της χώρας τους, γεγονός που μας επιβεβαιώνει την ορθότητα των αποτελεσμάτων, την αξιοπιστία των συμμετεχόντων και την εγκυρότητα της έρευνας.

Για τις υπόλοιπες χώρες οι οποίες εκπροσωπήθηκαν από ένα μόνο άτομο απευθυνθήκαμε κυρίως σε μέλη της ελληνικής αθλητικής ομοσπονδίας για την επιβεβαίωση των πληροφοριών που μας παρείχαν. Για παράδειγμα, η απάντηση του Ινδού ακούοντα εκπροσώπου ότι είναι πλήρως ευχαριστημένος με τις κρατικές επιχορηγήσεις προς τους Κωφούς, επιβεβαιώθηκε από τους Έλληνες Κωφούς εκπροσώπους (η Ινδία στηρίζει επαρκώς τον αθλητισμό των Κωφών και επενδύει σε αυτούς).

Τέλος, η χρησιμοποίηση δύο παρόμοιων ερωτήσεων σε διαφορετικά σημεία του ερωτηματολογίου, μας επιτρέπει να διασταυρώσουμε τις πληροφορίες που πήραμε

από τους συμμετέχοντες κι έτσι να αυξήσουμε την αξιοπιστία τους και την εγκυρότητα των όσων είπαν. Συγκεκριμένα, η ερώτηση 1 στην οποία ερωτούνται εάν η χώρα τους διαθέτει αθλητικές εγκαταστάσεις που ανήκουν στην αθλητική ομοσπονδία Κωφών και ποιες είναι οι προδιαγραφές τους, επαναλαμβάνεται με διαφορετικό τρόπο στις ερωτήσεις 2 και 3. Επίσης, το δεύτερο σκέλος της ερώτησης 3 (εάν οι αθλητικοί χώροι που χρησιμοποιούνται για τους αγώνες Κωφών είναι κατάλληλοι και επαρκείς), ρωτάται με διαφορετικό τρόπο στην ερώτηση 7 (κατά πόσο είναι ευχαριστημένοι με την προσβασιμότητα και καταλληλότητα των αθλητικών χώρων).

3.2 Μέθοδος ανάλυσης δεδομένων

Στην παρούσα εργασία χρησιμοποιήσαμε ως μέθοδο ανάλυσης των δεδομένων, τη θεματική ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Επειδή χρειαζόμαστε μία μέθοδο με κύριο οδηγό της ανάλυσης τα ερευνητικά ερωτήματα, επιλέξαμε η επεξεργασία των δεδομένων να γίνει με βάση τη θεματική ανάλυση. Η μέθοδος της θεματικής ανάλυσης βασίζεται στην οργάνωση με συστηματικό τρόπο και την κατανόηση επαναλαμβανόμενων μοτίβων νοήματος του συνόλου των δεδομένων. Ωστόσο, τα επαναλαμβανόμενα μοτίβα νοήματος πρέπει να δίνουν απαντήσεις στα ερευνητικά ερωτήματα (Τσιώλης, 2017).

Καταλήξαμε σε 3 κατηγορίες θεμάτων που αντιστοιχούν στα 3 ερευνητικά μας ερωτήματα. Η ανάλυση των ποιοτικών δεδομένων που συλλέχθηκαν έγινε κατά ερευνητικό άξονα και παραθέσαμε τα πιο χαρακτηριστικά αποσπάσματα των απαντήσεων των ερωτηματολογίων.

Η θεματική ανάλυση περιλαμβάνει 5 στάδια :

1. Η συγκέντρωση των δεδομένων έγινε με ερωτηματολόγιο και όχι μέσω συνεντεύξεων, συνεπώς δε χρειάστηκε μεταγραφή των συνεντεύξεων σε κείμενα. Το υλικό οργανώθηκε ανά συμμετέχοντα και ανά ερευνητικό ερώτημα και τηρήθηκαν αντίγραφα όλων των δεδομένων.
2. Στη συνέχεια, ξαναδιαβάσαμε προσεκτικά τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, κρατήσαμε σημειώσεις και καταγράψαμε τους κωδικούς δίπλα από τις απαντήσεις

τους. Η δημιουργία των κωδικών ήταν χρονοβόρα και απαιτητική διαδικασία αφού έπρεπε να κατανοήσουμε πλήρως το νόημα των απαντήσεων και με κριτική σκέψη να τα κωδικοποιήσουμε. Επίσης, εντοπίσαμε τα πιο κατάλληλα αποσπάσματα τα οποία παρουσιάσαμε αργότερα στους άξονες.

3. Ακολούθησε η κωδικοποίηση των δεδομένων ανά ερώτηση. Στη συνέχεια, μελετήσαμε και εντοπίσαμε τους ίδιους κωδικούς οι οποίοι επαναλαμβάνονταν.

4. Από τους κύριους κωδικούς εντοπίσαμε τους συσχετισμούς μεταξύ τους και έχοντας πάντα υπόψη μας τα ερευνητικά ερωτήματα, μεταβήκαμε σε 3 κύρια θέματα.

5. Τέλος, παρουσιάσαμε τα ευρήματα μας με τα βασικότερα αποσπάσματα στους άξονες και στη συνέχεια διατυπώσαμε τα θέματα.

4 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

4.1 Άξονες ανάλυσης των δεδομένων

Μελετώντας τις απαντήσεις των συμμετεχόντων στην έρευνα προχωρήσαμε στην κωδικοποίηση και κατηγοριοποίηση των ευρημάτων. Έτσι, σχηματίστηκαν τρεις άξονες οι οποίοι αντιστοιχούν και απαντούν στα ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας.

4.1.1 Πρώτος Άξονας: γνώσεις και αντιλήψεις στελεχών αθλητικών ομοσπονδιών χωρών για τη διαθεσιμότητα και κατοχή ή μη αθλητικών εγκαταστάσεων.

Ο πρώτος άξονας της παρούσης έρευνας αφορά τη διερεύνηση των γνώσεων και των αντιλήψεων των συμμετεχόντων για τις αθλητικές εγκαταστάσεις.

Διαβάζοντας προσεκτικά τις απαντήσεις των συμμετεχόντων, προσπαθήσαμε να αναλύσουμε και να συγκεντρώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερα στοιχεία. Οι αρχικοί κωδικοί ήταν 30 και καταλήξαμε σε 3 βασικούς, οι οποίοι είναι οι εξής :

1. Έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων για τις αθλητικές διοργανώσεις των Κωφών αθλητών.
2. Παροχή αθλητικών εγκαταστάσεων από δημόσιους φορείς για τις αθλητικές διοργανώσεις των Κωφών.
3. Παροχή αθλητικών εγκαταστάσεων από ιδιωτικούς φορείς.

1. Έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων για τις αθλητικές διοργανώσεις των Κωφών αθλητών.

Σύμφωνα με τους συμμετέχοντες των 8 χωρών που παίρνουν μέρος στην έρευνα, στις χώρες τους οι αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών δεν έχουν στην κατοχή τους αθλητικές εγκαταστάσεις τις οποίες να χρησιμοποιούν αποκλειστικά για την προετοιμασία, τους αγώνες, τις προπονήσεις και τις διοργανώσεις αθλητικών γεγονότων. Ακολουθούν σχετικές απαντήσεις - σχόλια:

“In my knowledge there are NO exclusive sports facilities for Deaf Sports or Deaf Athletes. We use Normal Athletes’ available facilities both in public and private. (Ινδία)”

“Δεν έχει η χώρα μας ιδιόκτητες εγκαταστάσεις. Συνήθως παραχωρούνται εγκαταστάσεις από Δήμους και Ιδιώτες. (Ελλάδα)”

“Local facilities (Αυστραλία)”

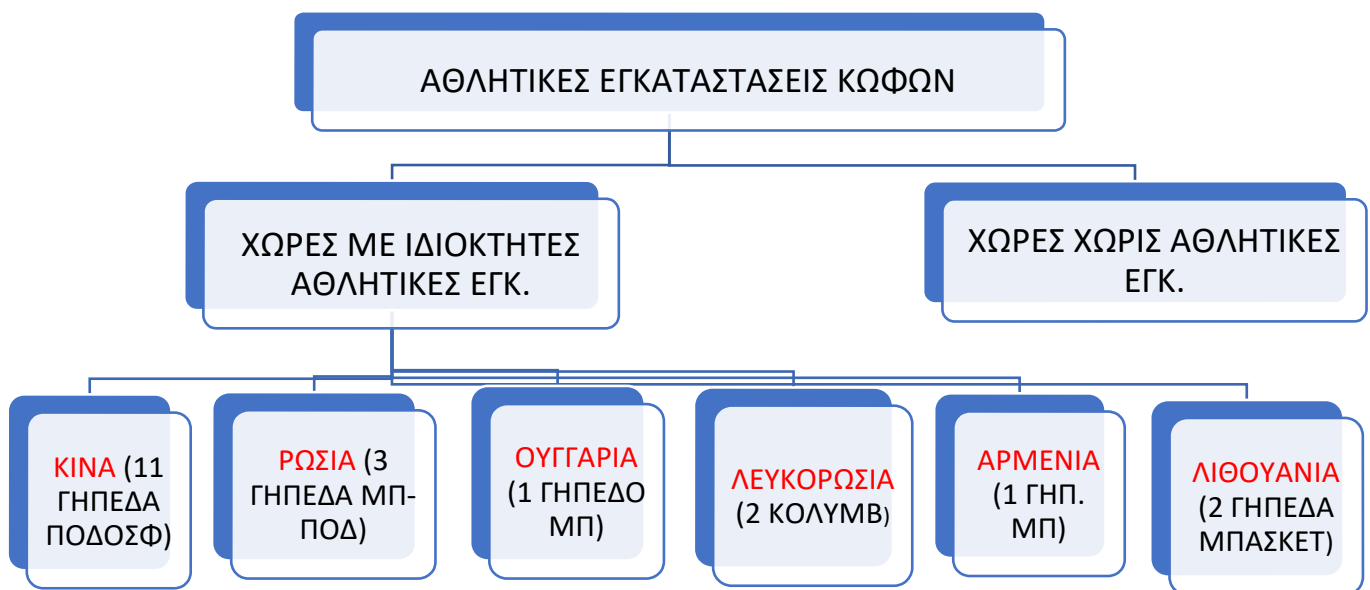
“In USA- nope (Αμερική)”

“There are no specific sports facilities for the exclusive use of deaf athletes. (Αργεντινή)”

“Those are public and provide us with sports facilities, equipment and accommodation. (Ισπανία)”

Σύμφωνα με πληροφορίες από εκπροσώπους των Αθλητικών Ομοσπονδιών των Κωφών, η **Κίνα** διαθέτει αθλητικές εγκαταστάσεις αποκλειστικής χρήσης για τα περισσότερα από τα αθλήματα που καλλιεργεί στη Σαγκάη (8 γήπεδα ποδοσφαίρου

διαφορετικών διαστάσεων και 3 11επί11). Επίσης, στην **Ουγγαρία** η αθλητική ομοσπονδία Κωφών έχει δικές της αθλητικές εγκαταστάσεις όπου φιλοξενεί τα αθλήματα του μπάσκετ, βόλεϊ, χάντμπολ, και ποδόσφαιρο (διαθέτει κλειστό γήπεδο αλλά όχι κολυμβητήριο), λόγω της δωρεάς ενός Ούγγρου εφοπλιστή. Αντίθετα, η **Λευκορωσία** διαθέτει μόνο 2 κολυμβητήρια για τις ανάγκες των Κωφών κολυμβητών και η **Λιθουανία** 2 γήπεδα μπάσκετ. Η **Ρωσία**, τη χρονική περίοδο του κομμουνισμού (πρώην Σοβιετική Ένωση) το κράτος είχε δώσει στην αθλητική ομοσπονδία Κωφών 12 γήπεδα-αθλητικούς χώρους για όλα τα αθλήματα. Όμως με το πέρασμα του χρόνου και λόγω των οικονομικών δυσκολιών της ομοσπονδίας να καλύψει τα έξοδα λειτουργίας και συντήρησης των γηπέδων, αναγκάστηκαν να πουλήσουν τα περισσότερα. Τώρα έχουν στην κατοχή τους μόνο 2-3 από το αρχικό τους σύνολο. Τέλος, στην **Αρμενία** οι Κωφοί έχουν στην ιδιοκτησία τους 1 κλειστό γήπεδο, παλιό στο οποίο φιλοξενούνται διάφορα αθλήματα και αγώνες Κωφών.

Σχήμα 1. Σχηματική παράσταση με τις αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών των χωρών που έχουν αθλητικές εγκαταστάσεις στην ιδιοκτησία τους.

2. Παροχή αθλητικών εγκαταστάσεων από δημόσιους φορείς

Στις 6 από τις 8 χώρες το κράτος παρέχει δημόσιες αθλητικές εγκαταστάσεις στους Κωφούς αθλητές και αθλήτριες για προετοιμασία και αγώνες. Σχετικές απαντήσεις:

“Οι εγκαταστάσεις είναι συνήθως Δημοτικές, σπάνια ιδιωτικές(Ελλάδα)”

“All sports facilities (Ινδία)”

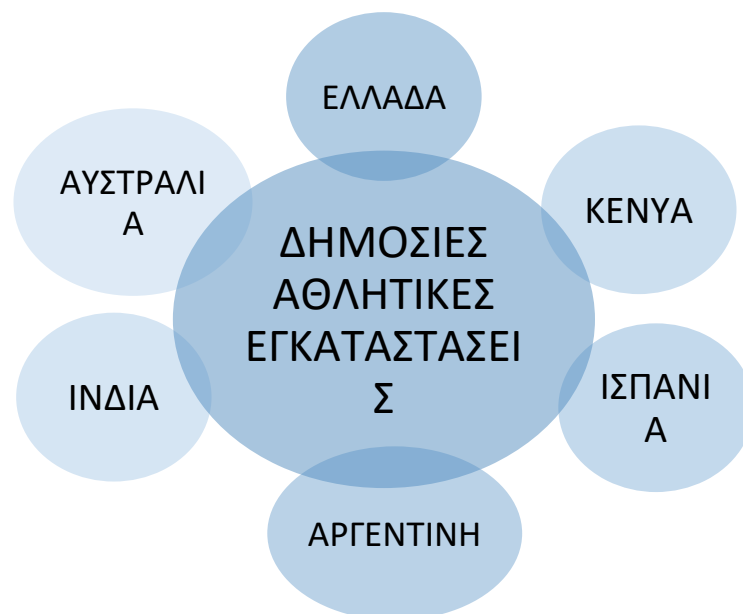
“Local facilities (Αυστραλία)”

Στην Κένυα ωστόσο, η παροχή από το κράτος αθλητικών εγκαταστάσεων δεν επαρκεί και δεν καλύπτει όλες τις ανάγκες των Κωφών αθλητών.

‘the government gives us sports facilities but they are not enough. we need more help and more sports fields’ (Κένυα)

Επίσης, στην Αργεντινή επιθυμούν μεγαλύτερη στήριξη από το κράτος για τις κρατήσεις ημερομηνιών και περιόδων παροχής των αθλητικών εγκαταστάσεων, ώστε να διευκολυνθούν ο προγραμματισμός και η πραγματοποίηση των αθλητικών διοργανώσεων τους.

“.....and amplitude in the calendar of occupation of spaces in the high-performance center. (Αργεντινή)”

Σχήμα 2. Σχηματική παράσταση με τις χώρες της έρευνας που παραχωρούν δημόσιες εγκαταστάσεις για αγώνες Κωφών.

3. Παροχή αθλητικών εγκαταστάσεων από ιδιωτικούς φορείς

Στην Αμερική οι προετοιμασίες και οι αγώνες γίνονται σε ιδιωτικά σχολεία Κωφών, αθλητικά κέντρα και στο Gallaudet Πανεπιστήμιο Κωφών. Ακολουθούν σχετικές απαντήσεις:

“They train at various locations, some at deaf schools, some at sports centers, and some at Gallaudet University. (Αμερική)”

Στο Ισραήλ, επίσης, οι αθλητικές δραστηριότητες των Κωφών γίνονται κυρίως σε ιδιωτικά γήπεδα και εγκαταστάσεις.

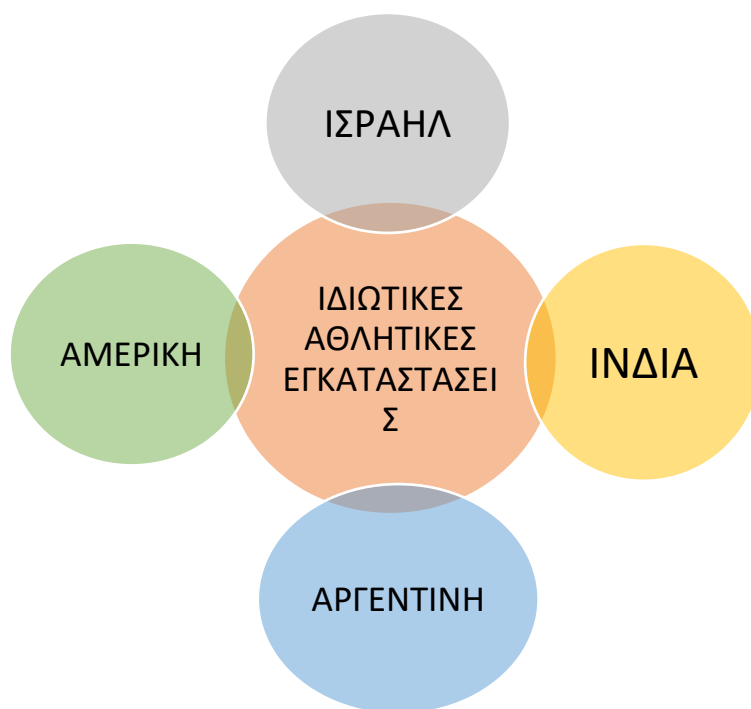
“We rent facilities and also accommodate deaf sports activities. (Ισραήλ)”

Στην Αργεντινή, την Ελλάδα και την Ινδία οι αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών διοργανώνουν τους αγώνες τους σε δημόσιες αλλά και σε ιδιωτικές αθλητικές εγκαταστάσεις.

“.... We use Normal Athletes’ available facilities both in public and private. (Ινδία)”

Sports facilities are provided by public and private organizations, generally if they are adequate and appropriate for deaf athletes and their events. (Αργεντινή)”

Σε περιπτώσεις όπου το κράτος δεν καλύπτει τις ανάγκες των Κωφών αθλητών σε αθλητικούς χώρους για προετοιμασίες και διοργανώσεις αγώνων, οι ομοσπονδίες μισθώνουν αθλητικές εγκαταστάσεις έχοντας έτσι περισσότερα έξοδα και μεγαλύτερες οικονομικές πιέσεις κάνοντας περικοπές σε άλλες δράσεις. Στην Ελλάδα αυτό γινόταν περισσότερο πριν από κάποια χρόνια, ενώ τώρα γίνονται επιτυχείς προσπάθειες να βρίσκονται χώροι δωρεάν από τους δήμους, τις περιφέρειες, τα σχολεία και τους ιδιωτικούς φορείς λόγω της κοινωνικής ευαισθητοποίησης και των σημαντικών ενεργειών των μελών της ομοσπονδίας.

Σχήμα 3. Σχηματική παράσταση με τις χώρες της έρευνας που χρησιμοποιούν ιδιωτικές εγκαταστάσεις για αγώνες Κωφών.

4.1.2 Δεύτερος Άξονας : γνώσεις και απόψεις των στελεχών των αθλητικών ομοσπονδιών για την προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων

Ο δεύτερος άξονας της συγκεκριμένης εργασίας αφορά τις γνώσεις και εμπειρίες των μελών των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών για την προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων της χώρας τους προς τους Κωφούς αθλητές και θεατές, καθώς και για τις διοργανώσεις τους.

Μελετώντας τις απαντήσεις των εκπαιδευτικών καταλήξαμε σε 2 κώδικες από τους 32 που είχαμε αρχικά και είναι οι εξής :

1. Μέτρια ικανοποίηση στελεχών των αθλητικών ομοσπονδιών για την προσβασιμότητα στους αθλητικούς χώρους για τα κωφά άτομα.
2. Χαμηλή ικανοποίηση στελεχών των αθλητικών ομοσπονδιών για την παροχή υπηρεσιών προσβασιμότητας στους αθλητικούς χώρους για τα κωφά άτομα.

1.Μέτρια ικανοποίηση στελεχών των αθλητικών ομοσπονδιών για την προσβασιμότητα στους αθλητικούς χώρους για τα κωφά άτομα.

Σε καμία από τις συμμετέχουσες 8 χώρες οι εκπρόσωποι των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών δεν ήταν απόλυτα ικανοποιημένοι από την προσβασιμότητα των Κωφών αθλητών στους χώρους άθλησης στις προετοιμασίες αλλά και στους αγώνες. Στο Ισραήλ, την Ισπανία, την Ελλάδα, την Αυστραλία και την Ινδία η προσβασιμότητα προς τους Κωφούς αθλητές κρίνεται σε ικανοποιητικό επίπεδο αλλά επιδέχεται περαιτέρω βελτίωση. Ακολουθούν σχετικές απαντήσεις.

“Regarding access to sports facilities, we are doing well although we still have a long way to go to achieve 100% recognition of our disability. (Ισπανία)”

“For the USA- I know that deaf athletes are not receiving 100 percent access as hearing athletes. (Αμερική)”

“Είναι μερικώς προσβάσιμες, με προβλήματα όπως για παράδειγμα η μη παρουσία οπτικών σημάτων..... (Ελλάδα)”

Σε κάποιες χώρες όπως η Αυστραλία χρειάζονται περισσότερη στήριξη και σύγχρονα οπτικά συστήματα, για παράδειγμα εκκίνησης με ειδικό φωτισμό για τους Κωφούς αθλητές:

“Physical access – facilities have visual access options such as start lights for swimming and athletics, etc.....Major swim facilities have in-built start lights systems..... Athletics – some have small start light systems but not high quality Deaf Sport Australia have start lights system which we hire out to athletics competitions (Αυστραλία)”

Το ένα θέμα λοιπόν, της προσβασιμότητας στις αθλητικές εγκαταστάσεις είναι η πρόσβαση και η τροποποίηση που απαιτούν να έχουν οι χώροι άθλησης για να ανταποκρίνονται στις οπτικές ανάγκες των Κωφών αθλητών.

Ο εκπρόσωπος της Αργεντινής ως νεότερο μέλος της Ομοσπονδίας Κωφών δεν γνώριζε με ακρίβεια τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Κωφοί αθλητές σε σχέση με την προσβασιμότητα στους αθλητικούς χώρους.

2. Χαμηλή ικανοποίηση στελεχών των αθλητικών ομοσπονδιών για την παροχή υπηρεσιών προσβασιμότητας στους αθλητικούς χώρους για τα κωφά άτομα.

Το δεύτερο κομμάτι αφορά την επικοινωνία των Κωφών αθλητών με τους ακούντες στους χώρους άθλησης και ένα παράδειγμα είναι η παρατήρηση του Ινδού εκπροσώπου όπου αναφέρει το μεγάλο πρόβλημα επικοινωνίας που αντιμετωπίζουν κατά τη διάρκεια των αγώνων.

“Communication problems. (Ινδία)”

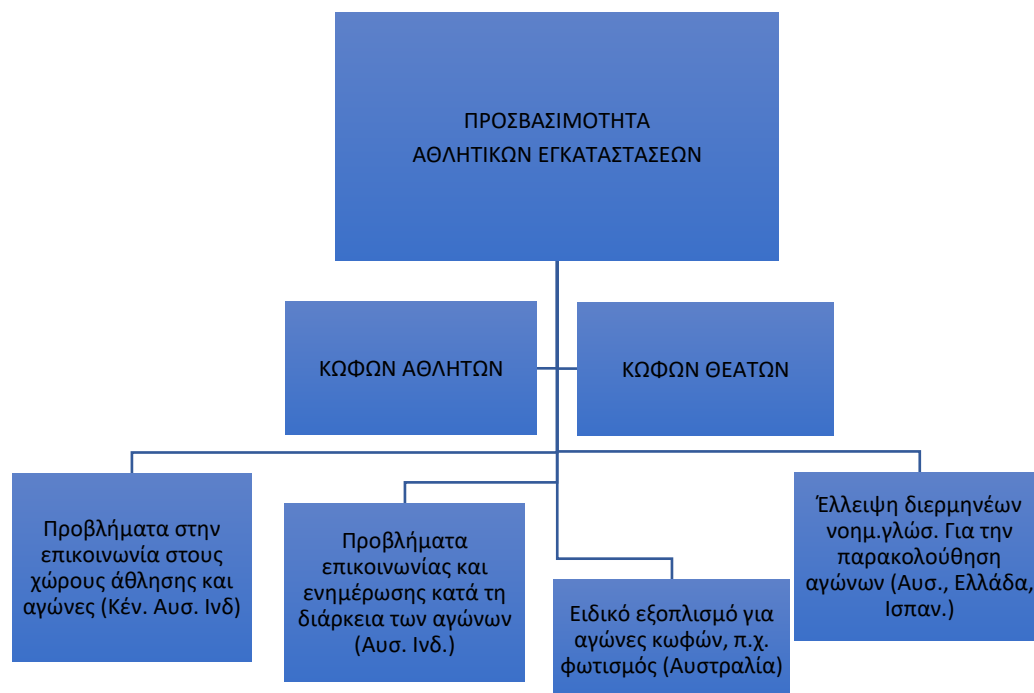
Επίσης, οι εκπρόσωποι της Ελλάδας, Ισπανίας και της Αυστραλίας επισήμαναν τη μεγάλη ανάγκη ύπαρξης διερμηνέων νοηματικής γλώσσας για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας, αλλά και παρακολούθησης και λήψης πληροφοριών από τους Κωφούς αθλητές και θεατές.

“Η δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι Κωφοί είναι η αδυναμία να έχουν παντού την δυνατότητα διερμηνέα E.N.G. (Ελλάδα)”

“Participation access – events provide sign language interpreting, live captions and hearing aid loop access. (Αυστραλία)”

Στην Κένυα υπήρχε η μεγαλύτερη δυσαρέσκεια σχετικά με την προσβασιμότητα στις αθλητικές εγκαταστάσεις δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στα προβλήματα επικοινωνίας των Κωφών μέσα στους χώρους άθλησης.

‘in our country we face a big problem in communication in the sports venues...our deaf athletes have difficulty in communicating with the people in the fields’ (Κένυα)

Σχήμα 4. Τα προβλήματα προσβασιμότητας Κωφών αθλητών/θεατών στις χώρες που πήραν μέρος στην έρευνα.

4.1.3 Τρίτος Άξονας : δυσκολίες αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών για τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων

Ο τρίτος άξονας της παρούσης εργασίας αφορά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα στελέχη των αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών για το σχεδιασμό και υλοποίηση αθλητικών αγώνων εγχώριων και διεθνών.

Έπειτα από προσεκτική μελέτη των απαντήσεων των συμμετεχόντων καταλήξαμε σε 3 κώδικες από τους 35 αρχικούς και είναι οι εξής :

1. Οικονομικές δυσκολίες για το σχεδιασμό αθλητικών γεγονότων των Κωφών.
2. Έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων.
3. Ανάγκες για έμπειρο προσωπικό και εθελοντές για την υλοποίηση αθλητικών γεγονότων Κωφών.

1.Οικονομικές δυσκολίες για το σχεδιασμό αθλητικών γεγονότων των Κωφών.

Οι 12 από τους 13 εκπροσώπους των αθλητικών ομοσπονδιών των χωρών εξέφρασαν τη μεγάλη ανάγκη για αύξηση των επιχορηγήσεων από το κράτος για τη στήριξη των Κωφών αθλητών. Η χαμηλή χρηματοδότηση από το κράτος, η μικρή χρηματική στήριξη από τον ιδιωτικό τομέα - χορηγοί (όχι σε όλες τις χώρες) έχουν ως αποτέλεσμα τη δυσκολία διοργάνωσης αθλητικών αγώνων για τους Κωφούς αθλητές καθώς και μία σειρά αρνητικών συνεπειών τις οποίες θα αναλύσουμε στα συμπεράσματα της εργασίας. Ακολουθούν σχετικές απαντήσεις:

“No, they do not contribute- the athletes will need to do a fundraising to support the cost of travel, hotel, uniforms, etc. (Αμερική)”

“Funding is a major one.... Yes – but funding level varies State to State. (Αυστραλία)”

“Economic difficulties to cover 100% with guarantees. We always manage to organize events but we want to have more quality and visibility which affects the economy. (Ισπανία)”

“A country provides financial support for ongoing activities in Israel and abroad. But it is never enough....increase budget. (Ισραήλ)”

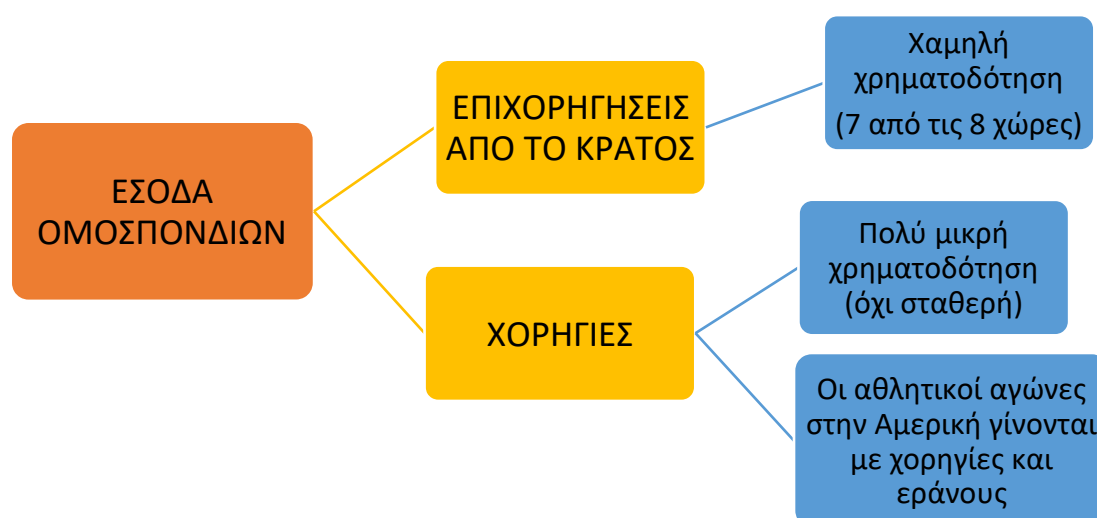
Η μόνη χώρα που δηλώνει απόλυτα σχεδόν ικανοποιημένη από την κρατική επιχορήγηση είναι η Ινδία, όπου το κράτος έχοντας την οικονομική δυνατότητα, επενδύει στους αθλητές και τους παρέχει επαρκή οικονομική στήριξη.

“Yes. Our Government gives great support.and bear all the expenditures of the deaf sports participants’ international competitions.Already all are given with our full satisfaction. (Ινδία)”

Στο Ισραήλ, την Ισπανία, την Ελλάδα και την Αργεντινή οι επιχορηγήσεις από το κράτος καλύπτουν ορισμένες μόνο από τις ανάγκες των Ομοσπονδιών, μέτρια ικανοποίηση από τις επιχορηγήσεις και ζητούν αύξηση για τη διεξαγωγή επιτυχημένων αθλητικών αγώνων και τη διεκδίκηση για την ανάληψη διεθνών διοργανώσεων.

“Συμβάλει με κρατικές επιχορηγήσεις, αλλά τα χρήματα δεν επαρκούν, καθώς η ομοσπονδία καλλιεργεί 18 αθλήματα και πρέπει να σταθεί στο πλευρό όλων των αθλητών. (Ελλάδα)”

Επίσης, σύμφωνα με μαρτυρίες χωρών, οι Ουκρανοί αθλητές λαμβάνουν επαρκή επιχορήγηση από το κράτος και μεγάλα χρηματικά προνόμια για τους διακριθέντες αθλητές.

Σχήμα 5. Σχηματική αναπαράσταση των εσόδων των ομοσπονδιών των χωρών που πήραν μέρος στην έρευνα.

2. Έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων.

Επιπλέον, όλες οι χώρες ζητούν μεγαλύτερη στήριξη από το κράτος στην παραχώρηση αθλητικών εγκαταστάσεων για την προετοιμασία και τους αγώνες των Κωφών αθλητών.

“Παραχώρηση καλύτερων αθλητικών εγκαταστάσεων καθώς και επαρκή χρηματοδότηση (Ελλάδα)”

“Yes, with financial aid and facilities (Αργεντινή)”

“To have 100 percent fully funded for the deaf athletes and provide necessary tools and facilities to support their training and prepare for the games (Αμερική)”

Ιδιαίτερο πρόβλημα χρηματοδότησης αλλά και περιορισμένων αθλητικών εγκαταστάσεων αντιμετωπίζουν οι αθλητές της Κένυας.

‘we have no financial support from the state. our needs are many while the government subsidy is very small....we also need sports facilities for the training and competitions of our deaf athletes’ (Κένυα)

3.Ανάγκες για έμπειρο προσωπικό και εθελοντές για την υλοποίηση αθλητικών γεγονότων Κωφών.

Για την πραγματοποίηση αθλητικών διοργανώσεων των Κωφών οι ομοσπονδίες αντιμετωπίζουν και άλλα προβλήματα, για παράδειγμα η Αργεντινή με την εύρεση εθελοντών και η Ινδία η οποία θα επιθυμούσε μεγαλύτερη προβολή των αθλητικών γεγονότων των Κωφών και στήριξη από το κράτος με την παραχώρηση περισσότερων ωρών και ημερών για την προετοιμασία και τη διεξαγωγή των αγώνων.

“Taking out the economic ones, the other difficulties that can arise are on the volunteering side, but I do not consider that it is something impossible to achieve. (Αργεντινή)”

“For planning a deaf sports event, we need more marketing, more coverage in TV, NEWS PAPERS, MAGAZINES and in all other social media. We also need very good communication experts with 100% knowledge about all sports and all computer applications (Ινδία)”

Επίσης, αναφέρθηκε το πρόβλημα έλλειψης έμπειρου προσωπικού για την καλύτερη διοργάνωση των αγώνων (Ελλάδα και Ινδία), καθώς και η ανάγκη μείωσης της γραφειοκρατίας για την ανάληψη αγώνων Κωφών.

“Υπάρχουν.....νομίζω θα χρειαζόταν περισσότεροι εξειδικευμένοι.....η ανεύρεση οικονομικών πόρων και η προσέλκυση χορηγών.....υπάρχει αρκετή γραφειοκρατία. (Ελλάδα)”

“.....We also need very good communication experts with 100% knowledge about all sports and all computer applications (Ινδία)”

4.2 Μετάβαση σε θέματα

Μελετώντας τα ερευνητικά μας ερωτήματα, τα αποσπάσματα και τους κώδικες οδηγηθήκαμε στα παρακάτω τρία βασικά θέματα. Τα συγκεκριμένα θέματα απαντούν στα ερευνητικά ερωτήματα της εργασίας.

1. Έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων για τις αθλητικές διοργανώσεις των Κωφών αθλητών.

Σύμφωνα με την παρούσα έρευνα οι περισσότερες χώρες ανά τον κόσμο δεν έχουν στην ιδιοκτησία τους αθλητικές εγκαταστάσεις που να χρησιμοποιούνται αποκλειστικά από τις ομοσπονδίες Κωφών για τα αθλήματά τους. Εκτός από κάποιες εξαιρέσεις, όπως η Κίνα, η Ρωσία η Λευκορωσία, η Αρμενία και η Ουγγαρία η οποίες έχουν στην ιδιοκτησία τους λίγες ή και περισσότερες αθλητικές εγκαταστάσεις αποκλειστικά για Κωφούς αθλητές και διοργανώσεις τους, οι υπόλοιπες χώρες χρησιμοποιούν γήπεδα και αθλητικούς χώρους τους οποίους παρέχει το κράτος δωρεάν ύστερα από την προσπάθεια τους και τη ζήτησή τους για τη διοργάνωση των αγώνων τους. Στην Ελλάδα, στην Αμερική, στην Αργεντινή και στο Ισραήλ, πολλές φορές για τη διοργάνωση των αθλητικών γεγονότων των Κωφών ενοικιάζονται ιδιωτικοί χώροι-γήπεδα ή παραχωρούνται ως είδος χορηγίας στην καλύτερη περίπτωση.

Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια έπειτα από πολλές προσπάθειες των μελών της αθλητικής ομοσπονδίας Κωφών και της κοινωνικής ευαισθητοποίησης οι δήμοι, οι περιφέρειες, τα σχολεία αλλά και ιδιώτες παραχωρούν δωρεάν τις αθλητικές εγκαταστάσεις για τις διοργανώσεις των αγώνων των Κωφών αθλητών. Ωστόσο, υπάρχουν χώρες όπου αναγκάζονται να πληρώνουν για τη χρήση των αθλητικών εγκαταστάσεων (Ισραήλ) και με δυσκολία τους παραχωρούνται δωρεάν (Αμερική).

2. Μη ικανοποίηση των στελεχών των αθλητικών ομοσπονδιών για την προσβασιμότητα των αθλητικών χώρων και την παροχή υπηρεσιών για τα κωφά άτομα.

Στον αθλητισμό υπάρχουν οι «οπτικές ανάγκες» για τους Κωφούς αθλητές και τους Κωφούς θεατές. Όλες οι χώρες που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα συμφωνούν σε ένα σημείο που αφορά την προσβασιμότητα των Κωφών στους αθλητικούς χώρους, αθλητών και θεατών. Η μη επαρκής προσβασιμότητα στους

αθλητικούς χώρους, η μέτρια ικανοποίηση και τα μεγάλα περιθώρια βελτίωσης. Για την ικανοποιητική προσβασιμότητα των Κωφών αθλητών στους αθλητικούς χώρους και τους αγώνες χρειάζονται οπτικές σημάνσεις, αντικατάσταση των ηχητικών συνθημάτων με οπτικά, ειδικά συστήματα φωτισμού για τις εκκινήσεις, χρήση διερμηνέων, έγκαιρη ενημέρωση και προετοιμασία. Για τους Κωφούς θεατές χρειάζεται οπτικοακουστικός εξοπλισμός στις αθλητικές εγκαταστάσεις: σημάνσεις, φωτισμοί, οθόνες και παροχή υπηρεσιών διερμηνέων.

Οι περισσότερες χώρες που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα ανέφεραν το πρόβλημα της επικοινωνίας και του συντονισμού των προπονητών και Κωφών αθλητών με τους υπεύθυνους των αθλητικών εγκαταστάσεων κατά τις προετοιμασίες αλλά και κατά τη διεξαγωγή των πρωταθλημάτων. Η επικοινωνία με τη χρήση νοηματικής γλώσσας είναι πολύ σημαντικός παράγοντας επιτυχίας για τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων Κωφών, διότι η νοηματική γλώσσα είναι η γλώσσα και ο τρόπος επικοινωνίας μεταξύ των Κωφών και παρέχει αμεσότητα, ικανοποίηση των αναγκών και εξυπηρέτηση των Κωφών. Η ύπαρξη νοηματικής γλώσσας για τους Κωφούς σημαίνει αυτόματα και ισότιμη πρόσβαση με τους ακούντες.

3. Μη επαρκής χρηματοδότηση από το κράτος και άλλες δυσκολίες των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών για τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων.

Οι 12 από τις 13 συμμετοχές στην παρούσα έρευνα επισήμαναν το μεγάλο οικονομικό πρόβλημα για την ανάληψη και διοργάνωση διεθνών αγώνων από τις αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών. Η χαμηλή χρηματοδότηση από το κράτος και τα λιγοστά έσοδα τα οποία δεν μπορούν να καλύψουν τις πολλαπλές ανάγκες του αθλητισμού των ομοσπονδιών των Κωφών που είναι πολυθεματικές, επιφέρουν αρνητικές συνέπειες για την ανάπτυξη του αθλητισμού των Κωφών. Επίσης, οι χρηματοδοτήσεις από τις χορηγίες είναι λίγες και όχι σταθερές με αποτέλεσμα να μην παρέχουν σταθερά έσοδα για τις αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών.

Έτσι λοιπόν, οι συμμετέχοντες - εκπρόσωποι των χωρών που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα ανέφεραν ως κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν για τη διοργάνωση αθλητικών διοργανώσεων των Κωφών, τη χαμηλή χρηματική επιδότηση από το κράτος και τη δυσκολία εύρεσης αθλητικών εγκαταστάσεων.

Υπάρχουν επίσης και άλλα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι αθλητικές ομοσπονδίες κατά το σχεδιασμό και την υλοποίηση αθλητικών γεγονότων για τους

Κωφούς, όπως είναι η δυσκολία εύρεσης εθελοντών και η έλλειψη έμπειρου προσωπικού για τη διευκόλυνση της οργάνωσης των αθλητικών γεγονότων Κωφών.

4.3 Περιορισμοί της έρευνας

Ένας από τους βασικούς περιορισμούς της έρευνας θεωρούμε ότι είναι η μικρή συμμετοχή εκπροσώπων των αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών των χωρών, παρά την επαναλαμβανόμενη υπενθύμισή τους για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου. Δηλαδή, από κάθε χώρα θα θέλαμε να είχαμε περισσότερους εκπροσώπους - στελέχη των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών, έτσι ώστε να γινόταν διασταύρωση των στοιχείων που συλλέξαμε. Για παράδειγμα, οι χώρες της Κένυας και της Ελλάδας είχαν τρεις και τέσσερις εκπροσώπους αντίστοιχα, που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο της έρευνας. Συνεπώς, διασταυρώνοντας τις πληροφορίες καταλήξαμε στο γεγονός ότι τα στοιχεία που συλλέξαμε είναι αληθή, οι συμμετέχοντες αξιόπιστοι και η έρευνα έγκυρη. Η συμμετοχή περισσότερων εκπροσώπων από κάθε χώρα θα ήταν σημαντικός παράγοντας αύξησης της εγκυρότητας της έρευνας.

Ωστόσο, ο μικρός αριθμός συμμετεχόντων σε έρευνες ποιοτικής προσέγγισης είναι σύνηθες φαινόμενο, καθώς στόχος τους είναι η «εκ βάθους» συγκέντρωση πληροφοριών και όχι η ποσοτική προσέγγιση και γενίκευση των πορισμάτων. Ο περιορισμός αυτός μειώνεται με τη σωστή επιλογή των συμμετεχόντων στην έρευνα, καθώς και με τη δημιουργία ενός κατάλληλου εργαλείου συλλογής των πληροφοριών. Επίσης, προσπαθήσαμε να επιβεβαιώσουμε τις πληροφορίες που λάβαμε από τις χώρες μέσω των στελεχών της Ελληνικής Αθλητικής Ομοσπονδίας Κωφών.

Επιπρόσθετα, η αποστολή του ερωτηματολογίου της έρευνας έγινε σε μεγάλο αριθμό χωρών από όλο τον κόσμο, περίπου 30. Ωστόσο, μόνο 8 χώρες ήταν πρόθυμες να συμμετέχουν στην έρευνα και συμπλήρωσαν τα ερωτηματολόγια. Αυτό πιστεύουμε ότι οφείλεται κυρίως, σε δύο λόγους:

1. Υπάρχει μία μερίδα ατόμων που δεν επιθυμεί να συμμετέχει γενικά, σε έρευνες διότι το θεωρεί πολύ βαρετό, χάσιμο χρόνου και χωρίς όφελος. Σύμφωνα με μία μαρτυρία ενός μέλους αθλητικής ομοσπονδίας Κωφών, "οι Κωφοί αποφεύγουν να

συμμετέχουν σε έρευνες περισσότερο από τους ακούοντες διότι το θεωρούν ιδιαίτερος βαρετό και άσκοπο".

2.Ίσως κάποιοι από τα μέλη των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών που έλαβαν το ερωτηματολόγιο της παρούσης έρευνας να το διάβασαν, αλλά να μην προχώρησαν στη συμπλήρωσή του επειδή, ίσως το θεώρησαν δύσκολο ή χρονοβόρο. Πιθανόν, οι ερωτήσεις ανοιχτού τύπου να είναι αποτρεπτικός παράγοντας συμμετοχής ενός ατόμου σε σχέση με τη συμπλήρωση ερωτήσεων κλειστού τύπου.

Παρόλα αυτά θεωρούμε, ότι όσοι τελικώς συμμετείχαν στην έρευνα και απάντησαν το ερωτηματολόγιο ήθελαν πραγματικά να συμμετέχουν στην έρευνα και είχαν πολλές γνώσεις και εμπειρίες σχετικά με τις διοργανώσεις Κωφών αθλητών. Δηλαδή, δεν ήταν ένα εύκολο ερωτηματολόγιο που θα μπορούσε ένας απλός αθλητής να απαντήσει, αλλά περιλάμβανε ερωτήσεις που είχαν σχέση με γνώσεις που αφορούσαν για παράδειγμα, την υπάρχουσα κατάσταση των αθλητικών εγκαταστάσεων μίας ολόκληρης χώρας, όχι περιοχής, καθώς και την οικονομική και κοινωνική πολιτική που ακολουθεί το κράτος μιας χώρας απέναντι σε Άτομα με Αναπηρία σε επίπεδο αθλητισμού και δικαιωμάτων.

5 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

5.1 Συμπεράσματα - Συζήτηση

Όπως αναφέραμε στην αρχή της παρούσης εργασίας σύμφωνα με τα δικαιώματα των ατόμων για ένταξη στην κοινωνία, το δικαίωμα για άσκηση πρέπει να προστατεύεται και να υποστηρίζεται για όλους τους πολίτες (ΟΗΕ), καθώς διαπιστώσαμε και τα αδιαμφισβήτητα οφέλη από την άσκηση για όλους και ιδιαίτερα για τα Άτομα με Αναπηρία. Σύμφωνα με την έρευνα των Farmer κ.ά. (2006), του Maslow (2011), καθώς και των Townsend et al. (2016) τα οφέλη της άσκησης για τα Άτομα με Αναπηρία είναι πολλά και ποικίλα, σωματικά, πνευματικά, ψυχολογικά και κοινωνικά. Αυτοί είναι κάποιοι από τους λόγους όπου το ελληνικό κράτος, για παράδειγμα, με τον αθλητικό νόμο προστατεύει το δικαίωμα του ατόμου για άσκηση και κυρίως το δικαίωμα των Ατόμων με Αναπηρία στον αθλητισμό.

Τρία από τα μεγαλύτερα προβλήματα των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών ανά τον κόσμο όπως προέκυψαν από την παρούσα έρευνα αφορούν την υποχρηματοδότηση από το κράτος, την έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων για τα αθλητικά γεγονότα των Κωφών και τα προβλήματα προσβασιμότητας των αθλητικών χώρων για τους Κωφούς αθλητές.

Αρχικά, διαπιστώσαμε ότι το κράτος δημοκρατίας σε κάθε χώρα αδυνατεί να παρέχει αθλητικές εγκαταστάσεις αποκλειστικά για τους αγώνες και τις προετοιμασίες των Κωφών ατόμων. Εκτός από λίγες εξαιρέσεις χωρών όπου κάποιες αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών κατά τον κομμουνισμό κυρίως, πήραν στην ιδιοκτησία τους αθλητικές εγκαταστάσεις για τους Κωφούς αποκλειστικά, όπως η Ρωσία, η Λευκορωσία, η Κίνα, καθώς και η δωρεά από πλούσιους εφοπλιστές για παράδειγμα στην Ουγγαρία, οι υπόλοιπες χώρες παρά την νομοθεσία για στήριξη των Ατόμων με Αναπηρία σε όλους τους τομείς της κοινωνικής ζωής και το δικαίωμα για άθληση δεν τους παρέχουν αθλητικές εγκαταστάσεις τις οποίες να μπορούν να χρησιμοποιούν αποκλειστικά για όλες τις ανάγκες τους και όποτε τις χρειάζονται. Δηλαδή, οι περισσότερες χώρες δεν έχουν στην ιδιοκτησία – περιουσία τους αθλητικές εγκαταστάσεις.

Με κόπο, μεγάλη προσπάθεια και αγώνα τα στελέχη των περισσότερων αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα, καταφέρνουν να εξασφαλίζουν την παροχή αθλητικών εγκαταστάσεων από τους δήμους, τις περιφέρειες αλλά και ιδιωτών για τη διοργάνωση αγώνων των Κωφών δωρεάν. Αιτήματα όλων των Κωφών είναι η παροχή από το κράτος αθλητικών εγκαταστάσεων, γραφείων και αύξηση της ετήσιας χρηματοδότησης για την ανάπτυξη όλων των αθλημάτων των Κωφών.

Επίσης, σχετικά με την προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων για τους Κωφούς αθλητές και θεατές υπάρχουν πολλά που μπορούν να γίνουν ώστε να είναι προσβάσιμες προς όλους. Σύμφωνα με τους Farmer κ.ά. (2006) όλοι οι χώροι μιας αθλητικής εγκατάστασης πρέπει να απευθύνονται σε όλους και να καλύπτουν τις ανάγκες όλων των ατόμων, διαφορετικά η έλλειψη αθλητικών εγκαταστάσεων που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των Ατόμων με Αναπηρία θεωρείται σύμφωνα με τον Martin (2013) ένα από τα πιο σημαντικά κοινωνικά εμπόδια για τη συμμετοχή των Ατόμων με Αναπηρία στον αθλητισμό.

Η πρόσβαση στις αθλητικές εγκαταστάσεις για τους Κωφούς είναι διαφορετική περίπτωση από τις ανάγκες των υπόλοιπων Ατόμων με Αναπηρία και θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη των σχεδιαστών, αρχιτεκτόνων και ιδιοκτητών των αθλητικών εγκαταστάσεων κατά το σχεδιασμό νέων αθλητικών εγκαταστάσεων ή για την τροποποίηση και βελτίωση της προσβασιμότητας των υπαρχόντων αθλητικών χώρων. Σύμφωνα με τους Ulrich & Egbert (2013) οι πιθανές λύσεις για τα προβλήματα προσβασιμότητας δεν ταιριάζουν σε όλα τα είδη αναπηρίας και αυτή η διαπίστωση επιβεβαιώνεται πλήρως στην παρούσα έρευνα όπου οι μαρτυρίες των συμμετεχόντων αναφέρουν τα προβλήματα των Κωφών αθλητών που αφορούν κυρίως τα οπτικά θέματα που πρέπει να παρέχονται, καθώς και προβλήματα επικοινωνίας.

Η προσβασιμότητα για τους Κωφούς θα πρέπει να στηρίζεται στην οπτική ικανότητα των ατόμων, να υπάρχουν σημάνσεις, ειδικοί φωτισμοί εκκίνησης για το στίβο και την κολύμβηση για παράδειγμα, μεγάλες οθόνες όπου να προβάλλονται εγκαίρως ενημερώσεις, προειδοποιήσεις και η προβολή των διερμηνέων σε όλους τους αθλητικούς χώρους, ειδικός ακουστικός εξοπλισμός παρακολούθησης για αθλητές και θεατές και φυσικά η παροχή υπηρεσιών διερμηνέων για τη διευκόλυνση της επικοινωνίας με την νοηματική γλώσσα. Όλες οι χώρες που συμμετείχαν στην παρούσα έρευνα τόνισαν τη σημασία της λύσης του προβλήματος της επικοινωνίας μεταξύ ακουόντων και Κωφών αθλητών, θεατών, προπονητών, υπαλλήλων των αθλητικών εγκαταστάσεων με την παροχή διερμηνέων νοηματικής γλώσσας Κωφών. Ισότιμη πρόσβαση σημαίνει και ισότιμη επικοινωνία μεταξύ όλων των μελών μιας κοινωνίας. Οι Κωφοί έχουν δικαίωμα στην πληροφόρηση, την ενημέρωση ανά πάσα σε στιγμή σε οποιοδήποτε χώρο και φυσικά στους αθλητικούς χώρους.

Επιπρόσθετα, όλες οι αθλητικές ομοσπονδίες των Κωφών ανά τον κόσμο είναι πολυθεματικές, δηλαδή δεν περιλαμβάνουν ένα άθλημα αλλά πολλά περισσότερα. Στην Ελλάδα για παράδειγμα, καλλιεργούνται 16 Ολυμπιακά αθλήματα Κωφών, αλλά και στην Αυστραλία διοργανώνονται ετήσιοι αγώνες Κωφών 12-14 αθλημάτων, καθώς και στις υπόλοιπες χώρες.

Ως εκ τούτου, οι ανάγκες της αθλητικής ομοσπονδίας Κωφών είναι πολύ μεγαλύτερες σε σχέση με μία αθλητική μονοθεματική ομοσπονδία όπως για παράδειγμα του μπάσκετ, η οποία ασχολείται με ένα άθλημα. Οι αθλητές που είναι μέλη της αθλητικής ομοσπονδίας Κωφών πρέπει να προετοιμάζονται επαρκώς για τη συμμετοχή τους σε πανελλήνιους αγώνες, σε ευρωπαϊκούς, παγκόσμιους και

ολυμπιάδες Κωφών. Η διεκδίκηση και διοργάνωση διεθνών αγώνων στη χώρα μας επίσης είναι μία απαιτητική διαδικασία και το έργο των στελεχών των αθλητικών ομοσπονδιών πολύ δύσκολο. Αυτό ισχύει για όλα τα αθλήματα που περιλαμβάνονται στην αθλητική ομοσπονδία Κωφών Ελλάδος. Δυστυχώς όμως, λόγω της έλλειψης αθλητικών εγκαταστάσεων και οικονομικών πόρων δεν υποστηρίζονται, προωθούνται και αναπτύσσονται όλα τα αθλήματα των Κωφών όπως θα έπρεπε. Πολλές φορές οι Κωφοί αθλητές δεν συμμετέχουν σε διεθνείς αγώνες λόγω της οικονομικής αδυναμίας της ομοσπονδίας να τους στηρίξει ή κάποιοι επωμίζονται τα έξοδα της προετοιμασίας τους για εγχώριους ή διεθνείς αγώνες. Η οικονομική στήριξη της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού δεν επαρκεί για όλα τα αθλήματα και όλους τους αθλητές. Ο τακτικός προϋπολογισμός αφορά την πληρωμή των μισθών των υπαλλήλων της αθλητικής ομοσπονδίας και μία μικρή οικονομική ενίσχυση για κάθε άθλημα. Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση διεκδίκησης και ανάληψης μίας διεθνούς διοργάνωσης Κωφών δεν υπάρχουν έσοδα και επιδοτήσεις που να μπορούν να τη στηρίξουν επαρκώς. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα κάποιες φορές, τη μη συμμετοχή αθλητών και της χώρας μας σε αγώνες ή διεκδικήσεις αγώνων Κωφών. Στην περίπτωση της ελληνικής αποστολής να συμμετέχει σε Ολυμπιάδα Κωφών, η οποία πραγματοποιείται κάθε 4 χρόνια, η επιχορήγηση από το κράτος είναι έκτακτη και δεν επαρκεί να καλύψει όλες τις ανάγκες της αποστολής.

Συνεπώς, η χαμηλή χρηματοδότηση από το κράτος και η μικρή χρηματική στήριξη από τον ιδιωτικό τομέα - χορηγοί (όχι σε όλες τις χώρες), μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα τη μειωμένη συμμετοχή Κωφών αθλητών σε αγώνες, τη μη επαρκή προετοιμασία για τους αγώνες, χαμηλές επιδόσεις των Κωφών αθλητών και τη μη διεκδίκηση ανάληψης διεθνών αγώνων των Κωφών από τις χώρες. Πολλές φορές η συμμετοχή των Κωφών αθλητών σε εγχώριους και διεθνείς αγώνες, καθώς και η επιτυχία των αγώνων που αναλαμβάνει μία χώρα όπως η Ελλάδα, εξαρτάται, στηρίζεται και οφείλεται στις ικανότητες, τις θυσίες και τους αγώνες των στελεχών της αθλητικής ομοσπονδίας Κωφών, οι οποίοι εργάζονται με ζήλο και αγάπη για την ανάπτυξη του αθλητισμού των Κωφών.

5.2 Προτάσεις για μελλοντικές έρευνες

Θα μπορούσαν να γίνουν μελλοντικά πολλές έρευνες που να αφορούν τις αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών και τις διοργανώσεις αθλητικών γεγονότων για Κωφούς. Ορισμένες από αυτές τις προτάσεις είναι οι εξής :

- Διερεύνηση των αναγκών των αθλητικών ομοσπονδιών Κωφών κατά το σχεδιασμό αθλητικών διοργανώσεων και παράγοντες που λαμβάνονται υπόψη για την προετοιμασία τους.
- Παρατήρηση και έρευνα των αθλητικών γεγονότων των Κωφών κατά τη διάρκεια διεξαγωγής τους, ιδιαιτερότητες και διαφορές με αγώνες ακουόντων.
- Διεξαγωγή έρευνας για τη λειτουργία των αθλητικών ομοσπονδιών των Κωφών, ομοιότητες και διαφορές με τις υπόλοιπες αθλητικές ομοσπονδίες.
- Διεξαγωγή έρευνας για την ευρωπαϊκή επιτροπή αθλητισμού Κωφών : χώρες, λειτουργία, αθλήματα.
- Ολυμπιακοί αγώνες Κωφών : αθλήματα, ανάγκες, σχεδιασμός, διοργάνωση, επιχορηγήσεις, προβλήματα.
- Διεξαγωγή έρευνας για τα κίνητρα συμμετοχής των Κωφών αθλητών στα διάφορα αθλήματα, προβλήματα - εμποδία που αντιμετωπίζουν, ψυχολογία, οφέλη άσκησης.
- Ιδιαιτερότητες των αθλημάτων και αγωνισμάτων για τους Κωφούς : κανονισμοί, οπτικά σήματα, οπτική ικανότητα, οπτικά ερεθίσματα, οπτικές ανάγκες.

Τα θέματα και τα προβλήματα που αφορούν τον αθλητισμό των Κωφών είναι πάρα πολλά και ανεξερεύνητα σε εγχώριο και διεθνές επίπεδο. Ευελπιστούμε σε συνέχιση των ενεργειών για την έρευνα και βελτίωση του αθλητισμού που αφορά τους Κωφούς αθλητές.

Βιβλιογραφία

- Bartosz, B. & Prystupa, T. (2014). Evaluation of perception of quality of life of Athletes. *Physical Education of Students*, 18(1), 13-16.
- Blomberg, J., Giacomi, J., Swenton-Wall, P., & A. Mosher, A. (1993). Ethnographic field Methods and their Relation to Design. In D. Schuler & A. Namioka (eds.). *Participatory Design: Principles and Practices*, 123-155. Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum Associates.
- Bowden, C., & Galindo-Gonzalez, S. (2015). Interviewing when you're not face-to-face: The use of email interviews in a phenomenological study. *International Journal of Doctoral Studies*, 10(12), 79-92.
- Bowker, N., & Tuffin, K. (2004). Using the online medium for discursive research about people with disabilities. *Social Science Computer Review*, 22(2), 228-241.
- Bragaru, M., Dekker, R., Geertzen, J. & Dijkstra, P. (2011). *Amputees and Sports*. *Sports Medicine*, 41(9), 721-740.
- Brondani, M. A., MacEntee, M. I., & O'Connor, D. (2011). Email as a data collection tool when interviewing older adults. *International Journal of Qualitative Methods*, 10(3), 221-230.
- Burian, K. (1978). Προβλήματα από τις διαταραχές της ακοής στο μικρό παιδί. *Εξάγωνο Roche*, 4:18-20.
- Burns, E. (2010). Developing email interview practices in qualitative research. *Sociological research online*, 15(4), 1-12.
- Chen, P., & Hinton, S. M. (1999). Realtime interviewing using the world wide web. *Sociological Research Online*, 4(3), 1-19.
- Côté-Leclerc, F., Boileau Duchesne, G., Bolduc, P., Gélinas-Lafrenière, A., Santerre, C., Desrosiers, J. & Levasseur, M. (2017). How does playing adapted sports

affect quality of life of people with mobility limitations? Results from a mixed-method sequential explanatory study. *Health and Quality of Life Outcomes*, 15(1).

Creswell, W. J. (2011). *Η έρευνα στην Εκπαίδευση. Σχεδιασμός, Διεξαγωγή και Αξιολόγηση της Ποσοτικής και Ποιοτικής Έρευνας* (1η ελλ. εκδ.). Χ. Τσορμπατζούδης (επιμ.), Αθήνα: Ίων-εκδ. Έλλην.

Dimond, J. P., Fiesler, C., DiSalvo, B., Pelc, J., & Bruckman, A. S. (2012, October). Qualitative data collection technologies: a comparison of instant messaging, email, and phone. In *Proceedings of the 17th ACM international conference on Supporting group work* (pp. 277-280). ACM.

Di Russo, F., Bultrini, A., Brunelli, S., Delussu, A., Polidori, L., Taddei, F., Traballes, M. & Spinelli, D. (2010). Benefits of Sports Participation for Executive Function in Disabled Athletes. *Journal of Neurotrauma*, 27(12), 2309-2319. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/20925480>

Farmer, P., Γαργαλιάνος, Δ., Αυθίνος, Ι. (2006), *Αθλητικές εγκαταστάσεις. Σχεδιασμός, κατασκευή, συντήρηση, οργάνωση και διοίκηση εγκαταστάσεων αθλητισμού και αναψυχής*. Αθήνα: Κλειδάριθμος.

Fritz, R. L., & Vandermause, R. (2018). Data collection via in-depth email interviewing: Lessons from the field. *Qualitative health research*, 28(10), 1640-1649.

Fontes, T. O., & O'Mahony, M. (2008). In-depth interviewing by Instant Messaging. *Social research update*, 53(2), 1-4.

Hernandez, R. (2002). *Managing sport organizations*. Human Kinetics.

Irish T., Cavallerio F., McDonald K. (2018). *Psychology of Sport and Exercise*, Volume 37. Sport saved my life” but “I am tired of being an alien!”: Stories from the life of a deaf athlete.

<https://www.sciencedirect.com/journal/psychology-of-sport-and-exercise>

- Martin, J. (2010). The Psychosocial Dynamics of Youth Disability Sport. *Sport Science Review*, 19, 5-6.
- Martin, J. J. (2013). Benefits and barriers to physical activity for individuals with disabilities: a social-relational model of disability perspective. *Disability and rehabilitation*, 35(24), 2030-2037.
- Maslow, A. (2011). *Κίνητρα και προσωπικότητα*. Μετάφραση: Ρένα Καρακατσάνη, 1η έκδοση. Αθήνα: Αιώρα
- <https://www.politeianet.gr/books/9789607872708-maslow-h-abraham-aiorakinitra-kai-prosopikotita-178540>
- Meho, L. I. (2006). E-mail interviewing in qualitative research: A methodological discussion. *Journal of the Association for Information Science and Technology*, 57(10), 1284-1295.
- Misener, L., & Darcy, S. (2014) Managing disability sport: From athletes with disabilities to inclusive organisational perspectives. *Sport Management Review*.
- <https://www.researchgate.net/journal/Sport-Management-Review-1441-3523>
- Nemček, D. (2016). Quality of Life of People with Disabilities from Sport Participation Point of View. *Acta Facultatis Educationis Physicae Universitatis Comenianae*, 56(2).
- O'Connor, H., Madge, C., Shaw, R., & Wellens, J. (2008). Internet-based interviewing. *The Sage handbook of online research methods*, 271-289.
- Opdenakker, R. (2006, September). Advantages and disadvantages of four interview techniques in qualitative research. In *Forum Qualitative Sozialforschung/Forum: Qualitative Social Research* (Vol. 7, No. 4).
- Ratislavová, K., & Ratislav, J. (2014). Asynchronous email interview as a qualitative research method in the humanities. *Human Affairs*, 24(4), 452-460.

- Stewart D. (1993). *Deaf Sport*. The impact of Sports Within the Deaf Community. Callaudet University Press Whashington, DC 20002.
- Synnot, A., Ryan, R., Prictor, M., Fetherstonhaugh, D., & Parker, B. (2014). Audio-visual presentation of information for informed consent for participation in clinical trials. *Cochrane Database of Systematic Reviews*, (5).
- Tanis, M. (2007) Online Social Support Groups. In: Joinson, A.N., McKenna, K.Y.A., Postmes, T. and Reips, U., Eds., *The Oxford Handbook of Internet Psychology*, Oxford University Press, New York, 139-153.
- Townsend RC, Smith B, Cushion CJ (2016) Disability sports coaching: Towards a critical understanding. *Sports Coaching Review* 4(2): 80–98.
<https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/21640629.2016.1157324>
- Ulrich R., Egbert L. (2013). *International Journal of Sport & Society*. Teaching Olympic Fencing to the Deaf: Identifying and Addressing a Gap in Teaching the Sport.
- Ziółkowski, A, Zubrzycki, I., Błachnio, A., Drobnik, P., Zarańska, B. & Moska, W. (2016). Sport activity on satisfaction with life and sense of coherence among physically disabled. *Baltic Journal of Health and Physical Activity*, 8(4), 109-116.
- Action Plan on Hearing Loss, 2015.
<https://www.england.nhs.uk/wp-content/uploads/2015/03/act-plan-hearing-loss-upd.pdf>
- World Health Organization (WHO) (2001). Understanding disability. *WHO*. Ανακτήθηκε από:
http://www.who.int/disabilities/world_report/2011/chapter1.pdf
- World Health Organization (2002). Towards a common language for functioning, disability and health. <http://www.who.int/en/>
- World Health Organization (2018). Hearing loss: rising prevalence and impact
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6796666/>

- Αργεΐτης Γ. (2022). *Οικονομικές Θεωρίες και Πολιτικές Ιδεολογίες*. ΙΝΕ της ΓΣΕΕ.
- Ιωσηφίδης Θ. (2008). *Ποιοτικές μέθοδοι έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες*. Αθήνα: Κριτική.
- Καλαϊτζάκης, Α. (1998). *Εισαγωγή στην Ιστορία του Κώφου ατόμου και της Νοηματικής Γλώσσας*. Τόμος Α. Χανιά.
- Κοκαρίδας Δ. (2010). *Άσκηση και Αναπηρία*. Θεσσαλονίκη. Εκδόσεις: Χριστοδουλίδη <https://www.politeianet.gr/books/9789608183803-kokaridasdimitris-christodoulidi-ekdoseis-askisi-kai-anapiria-64027>
- Κουρμπέτης Β., Χατζοπούλου Μ., Σαβαλίδου Φ., Σίμψα Θ. (2007). Κατηγορία Αναπηρίας: Κώφωση. *Προσεγγίζοντας την Κώφωση*. Πάντειο Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Αθήνα, 2007.
- Παπαφράγκου, Κ. (1996). *Ακοολογία*. Αθήνα: Μαυρομάτη.
- Πυργιωτάκης Ι. Ε. (2013). Το ποσοτικό και ποιοτικό «παράδειγμα» έρευνας: Από τη συναίνεση στη συναίρεση;. Στο Πουρκός, Μ. Α. (Επιμ.), *Δυνατότητες και όρια της μείζης των μεθοδολογιών στην κοινωνική, ψυχολογική και εκπαιδευτική έρευνα: Επιστημολογικά και μεθοδολογικά ζητήματα των προοπτικών διεύρυνσης του ερευνητικού σχεδιασμού* (σ. 203-227). Αθήνα: Ίων
- Σαλμόντ, Ε. (2004). *Συμβουλευτική οικογένειας ατόμων με ειδικές ανάγκες. Πρώιμη παρέμβαση: Η περίπτωση της κώφωσης*. Διδακτορική Διατριβή. Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης. Αθήνα. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: <http://thesis.ekt.gr/thesisBookReader/id/22485#page/1/mode/2up>
- Τσιώλης Γ. (2017). *Θεματική ανάλυση ποιοτικών δεδομένων*. Πάτρα, ΕΑΠ.
- Φραγκιαδάκη Ε. (2013). Ο ρόλος του εαυτού και της υποκειμενικότητας του ερευνητή: Αναζητώντας την ποιότητα στην ποιοτική έρευνα. Στο Πουρκός, Μ. Α. (Επιμ.), *Δυνατότητες και όρια της μείζης των μεθοδολογιών στην κοινωνική, ψυχολογική και εκπαιδευτική έρευνα: Επιστημολογικά και*

μεθοδολογικά ζητήματα των προοπτικών διεύρυνσης του ερευνητικού
σχεδιασμού (σ. 333-350). Αθήνα: Ίων

Φωτιάδου, Γ.Ε. (2007). *Άσκηση και Αισθητηριακές Διαταραχές*. Σημειώσεις:
Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Τμήμα Επιστήμης
Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού. Τομέας Βιολογίας της
Άσκησης. Θεσσαλονίκη. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο:
<http://www.phed.auth.gr/etefaa/mod/resource/view.php?id=747>

Χριστόφη Μ. (2013). *Προσβασιμότητα και Αναπηρία*. Συνδικαλιστική Εκπαίδευση
Στελεχών Αναπηρικού Κινήματος /4. Ε.Σ.Α.με Α. Αθήνα, 2013.

Αθλητικός Νόμος 2014. (2014).

Ανακτήθηκε από [http://www.opengov.gr/cultureathl/wp-](http://www.opengov.gr/cultureathl/wp-content/uploads/downloads/2014/11/neos_athlitikos_nomos.pdf)
content/uploads/downloads/2014/11/neos_athlitikos_nomos.pdf

Παρακρητικά, 30 Απριλίου 2023

<https://www.parakritika.gr/l-aygenakis-synechos-sto-pleyro-ton-athliton-athlitrion-amea-me-praxeis-kai-erga/>

ΠΣΑΤ, μαρτυρία 2022

<https://psat.gr/epitelous-eksasfaliste-prosvasimotita-gia-ta-amea-sta-gipeda-kai-ta-dimosiografika-theoreia/>

Περιφέρεια Αττικής, 23/01/23

<https://www.contracts.gr/v1/tenders/KMDS/23PROC012017715>

Υπουργείο Πολιτισμού, 27 Ιανουαρίου 2023

<http://www.opengov.gr/cultureathl/?p=9080>

Υπουργείο Πολιτισμού, 2014

<http://www.opengov.gr/cultureathl/?p=5217>

Υφυπουργείο Αθλητισμού, artemidaspatanews, 2020

<https://www.artemidaspatanews.gr/rafina-meleti-kataskeyi-paraolympiakoy-athlitikoy/>

ΕΣΑΜΕΑ. Εθνική συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία.

Ανακτήθηκε από: www.esamea.gr

ΓΓΑ, Ομοσπονδίες αθλημάτων

<https://gga.gov.gr/epopteyomenoi-foreis/omospondies>

ΓΓΑ, Χαρτογράφηση αθλητικών εγκαταστάσεων

<https://gga.gov.gr/athl-egatastaseis/xartografhsi-athlitikon-egk>

ΓΓΑ, 2012. Θεσμικό πλαίσιο. Πρόσβαση των ΑμεΑ στις αθλητικές εγκαταστάσεις.

https://gga.gov.gr/images/stories/amea/prosvasi_amea.pdf

Παραολυμπιακή Επιτροπή

<https://www.paralympic.org/>

Ertnews, 19/3/2016

<https://www.ertnews.gr/athlitismos/to-ert-gr-parousiazi-tin-elliniki-omospondia-athlitismou-kofon/>

EOAK, 2022

<https://hafdeaf.gr/athlimata/>

<https://hafdeaf.gr/omospondia/history/>

Sportsfeed, 29 Μαρτίου 2023

<https://sportsfeed.gr/aygenakis-synechos-sto-pleyro-ton-athliton-athlitrion-amea-me-praxeis-kai-erga/>

«ΝΟΜΟΣ 2817/2000 ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ»

Νόμος, 4488/2017 (13 Σεπτεμβρίου 2017). «Νόμος 4488/2017 (Μέρος Δ')».

www.prosvasimo.gr.

<http://sru.soc.surrey.ac.uk/SRU21.html> , Selwyn & Robson, 1998 (retrieved 09.12.2019)

Παράρτημα Α:

Διαδικασία ενημέρωσης ερωτηματολογίου

Θέμα έρευνας :

Τα ερευνητικά ερωτήματα της παρούσης εργασίας επικεντρώνονται στα βασικά σημεία της διοργάνωσης αθλητικών αγώνων υψηλού επιπέδου των Κωφών και Βαρήκοων αθλητών που αφορούν την προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν στο σχεδιασμό και υλοποίηση αθλητικών γεγονότων. Παρά την αξία της άθλησης και των υπαρχόντων νόμων που

υποστηρίζουν το δικαίωμα συμμετοχής των Κωφών ατόμων στον αθλητισμό, θα διερευνήσουμε και θα διαπιστώσουμε εν τέλει, εάν υπάρχει στήριξη από την πολιτεία για την ανάληψη και πραγματοποίηση αγώνων Κωφών.

Ενημέρωση συμμετεχόντων για τους στόχους της έρευνας και τη διαδικασία συμμετοχής των στελεχών με τη συμπλήρωση των ερωτηματολογίων.

Διαβεβαίωση για την εχεμύθεια και εμπιστευτικότητα των προσωπικών δεδομένων των συμμετεχόντων.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση των απόψεων, των γνώσεων και των εμπειριών Κωφών και βαρήκοων ατόμων (στελεχών και αρμοδίων) αλλά και ακουόντων που αναλαμβάνουν τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων για Κωφούς και βαρήκοους αθλητές, σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κατά το σχεδιασμό και πραγματοποίηση των γεγονότων αυτών (σχετικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις, την προσβασιμότητα και την κρατική υποστήριξη). Η έρευνα διεξάγεται από τη Δημοπούλου Βασιλική, φοιτήτρια του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών «Διοίκηση του Αθλητισμού» του Ε.Α.Π. υπό την επίβλεψη του κ. Βασίλειου Παπαχαρίση (Σύμβουλος-Καθηγητής). Απευθύνεται σε κωφά και βαρήκοα άτομα που αναλαμβάνουν τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων για κωφά άτομα.

Τα προσωπικά στοιχεία σας είναι εμπιστευτικά και θα τηρηθεί η ανωνυμία σας σε όλη τη διάρκεια της έρευνας. Η συμμετοχή σας είναι πολύ σημαντική γιατί θα συμβάλλει στην υπάρχουσα γνώση, αλλά και γιατί θα προσθέσει νέα στοιχεία για τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων για τα κωφά και βαρήκοα άτομα. Για τους παραπάνω λόγους, παρακαλούμε να απαντήσετε με ειλικρίνεια στις ερωτήσεις του ερωτηματολογίου. Επίσης, θα ενημερωθείτε για τα αποτελέσματα της έρευνας.

Το ερωτηματολόγιο περιλαμβάνει μικρό αριθμό ερωτήσεων και ο χρόνος που θα χρειαστείτε για να απαντήσετε είναι περίπου 10-15 λεπτά. Μπορείτε να το συμπληρώσετε κατά τη διάρκεια του πρωταθλήματος ή και να μας το στείλετε μετά από 1-2 εβδομάδες ηλεκτρονικά.

Θέμα έρευνας : Οι απόψεις, οι γνώσεις και οι εμπειρίες των Κωφών και βαρήκοων ατόμων σχετικά με τη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων αναφορικά με τις αθλητικές εγκαταστάσεις και την προσβασιμότητα.

Δημογραφικά – κοινωνικά χαρακτηριστικά

1. Συμμετέχων/ουσα :
2. Φύλο :
3. Ηλικία :
4. Κωφός/η ή Βαρήκοος/η ή ακούων :

Εισαγωγικές ερωτήσεις

- Έχετε ασχοληθεί με τον αθλητισμό; Εάν ναι, σε ποιο άθλημα;
- Έχετε συμμετάσχει σε αθλητικούς αγώνες Κωφών;
- Έχετε συμμετάσχει στη διοργάνωση αθλητικών γεγονότων Κωφών (ως μέλος Οργανωτικής Επιτροπής);

Ερωτήσεις ερωτηματολογίου

Πρώτος Άξονας

Διερεύνηση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι διοργανωτές σχετικά με την έρεση και πρόσβαση των αθλητικών εγκαταστάσεων κατά το σχεδιασμό και υλοποίηση των αθλητικών γεγονότων των Κωφών.

1. Γνωρίζετε σε ποιες αθλητικές εγκαταστάσεις πραγματοποιούνται οι προπονήσεις, οι προετοιμασίες και οι αγώνες των ομάδων των Κωφών αθλητών και αθλητριών στη χώρα σας; Έχει η χώρα σας τις δικές της αθλητικές εγκαταστάσεις για τη διοργάνωση αποκλειστικά αθλητικών αγώνων Κωφών και για τις προετοιμασίες τους;
2. Για τη διεκδίκηση, ανάληψη και πραγματοποίηση διεθνών αθλητικών διοργανώσεων των Κωφών (Ευρωπαϊκών, Παγκόσμιων και Ολυμπιακών αγώνων), γνωρίζετε ποιες αθλητικές εγκαταστάσεις προβλέπονται και χρησιμοποιούνται στη χώρα σας;
3. Παραχωρούνται αθλητικές εγκαταστάσεις από δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς; Και εάν ναι, είναι επαρκείς και κατάλληλοι για τους Κωφούς αθλητές και τις διοργανώσεις τους;
4. Γνωρίζετε εάν σε άλλες χώρες του εξωτερικού υπάρχουν συγκεκριμένες αθλητικές

εγκαταστάσεις για αποκλειστική χρήση από τους Κωφούς αθλητές; Οι αθλητικές ομοσπονδίες Κωφών έχουν δικές τους (στην περιουσία τους) αθλητικές εγκαταστάσεις;

Δεύτερος Άξονας

Ικανοποίηση Κωφών και βαρήκοων ατόμων σχετικά με την προσβασιμότητα των αθλητικών εγκαταστάσεων (χώροι και υπηρεσίες).

5. Τι σημαίνει για εσάς ο όρος προσβασιμότητα;
6. Πιστεύετε ότι οι αγώνες και οι αθλητικές διοργανώσεις που οργανώνονται στη χώρα σας είναι προσβάσιμες για Κωφά και βαρήκοα άτομα; Υπάρχουν προβλήματα, και αν ναι ποια;
7. Είστε ευχαριστημένοι από την πρόσβαση στις αθλητικές εγκαταστάσεις για τους Κωφούς αθλητές, αλλά και τους Κωφούς θεατές στη χώρα σας; Έχετε σχετικές προτάσεις;
8. Τι γνωρίζετε για την πρόσβαση και για τις παροχές υπηρεσιών επικοινωνίας και ενημέρωσης των Κωφών και βαρήκοων αθλητών στις αθλητικές εγκαταστάσεις άλλων χωρών;

Τρίτος Άξονας

Διερεύνηση των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι Κωφοί και βαρήκοοι στο σχεδιασμό, την οργάνωση και υλοποίηση εθνικών και διεθνών αθλητικών διοργανώσεων.

9. Υπάρχουν δυσκολίες κατά το **σχεδιασμό** μιας αθλητικής διοργάνωσης Κωφών και εάν ναι, ποιες είναι αυτές;
10. Υπάρχουν δυσκολίες κατά την **οργάνωση** και το **συντονισμό** των απαιτούμενων ενεργειών σε αθλητικές διοργανώσεις Κωφών, και εάν ναι, ποιες;
11. Ποιες δυσκολίες υπάρχουν, εάν υπάρχουν, κατά την **υλοποίηση** μιας αθλητικής διοργάνωσης των Κωφών και βαρήκοων ατόμων;
12. Συμβάλει η πολιτεία για τη διοργάνωση ενός αθλητικού γεγονότος των Κωφών στη χώρα σας; και εάν ναι, με ποιο τρόπο;
13. Τι θα ζητούσατε από το κράτος για τη διευκόλυνση της διοργάνωσης των αθλητικών γεγονότων των Κωφών;
14. Τέλος, θα θέλατε να προσθέσετε κάτι άλλο;

University research about Deaf sports events

A. Demographic - social characteristics

Gender :

Age :

Deaf, Hard of Hearing, Hearing :

Profession :

Country :

B. Introductory questions

- Have you been involved in sports? If so, in which sport?
- Have you participated in Deaf sports competitions (mainly international competitions)?
- Have you participated in the organization of Deaf sports events (as a member of the Organizing Committee)?

C. Main questions

1. In which sports facilities (venues) do deaf sports teams train, prepare, and compete in your country? Does your country's Deaf Sports Federation have its own sports facilities (fields, courts, stadiums, athletic clubs) exclusively for Deaf competitions and trainings?
2. For claiming, undertaking, and carrying out international sports Deaf events (European, World, and Olympic Games), do you know what sports facilities are provided and used in your country?
3. Do Public and private agencies provide sports facilities? And if so, are they adequate and appropriate for Deaf athletes and their events?
4. Do you know if there are specific sports facilities - venues for the exclusive use of Deaf athletes in other countries? Do Deaf sports federations have their own (on their property) sports venues?

5. What does accessibility mean to you?
6. Do you think that the competitions - sports events organized in your country are accessible for Deaf and hard of hearing people? Are there any problems? And if so, what are they?
7. Are you satisfied with the access to sports facilities for Deaf athletes and Deaf spectators in your country? Do you have any suggestions?
8. What do you know about access and the provision of communication and information services for Deaf and hard of hearing athletes in sports facilities in other countries?
9. Are there any difficulties in **planning** a Deaf sports event and if so, what are they?
10. Are there difficulties in **organizing** and **coordinating** actions in Deaf sports events?
11. What difficulties exist, if any, during the **implementation** of a sports event for Deaf athletes?
12. Does the state contribute to the organization of a sports event for the Deaf in your country? How?
13. What would you ask the state to facilitate the organization of Deaf sports events?
14. Finally, would you like to add anything else?

Υπεύθυνη Δήλωση Συγγραφέα:

Δηλώνω ρητά ότι, σύμφωνα με το άρθρο 8 του Ν.1599/1986, η παρούσα εργασία αποτελεί αποκλειστικά προϊόν προσωπικής μου εργασίας, δεν προσβάλλει κάθε μορφής δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, προσωπικότητας και προσωπικών δεδομένων τρίτων, δεν περιέχει έργα/εισφορές τρίτων για τα οποία απαιτείται άδεια των δημιουργών/δικαιούχων και δεν είναι προϊόν μερικής ή ολικής αντιγραφής, οι πηγές δε που χρησιμοποιήθηκαν περιορίζονται στις βιβλιογραφικές αναφορές και μόνον και πληρούν τους κανόνες της επιστημονικής παράθεσης.